

Odbor administrativy a zpracování informací MZV ČR

Zahraniční politika

České republiky

dokumenty

VII-IX/2012

Ministerstvo zahraničních věcí ČR, říjen 2012

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.

Vydává odbor administrativy a zpracování informací

Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.

Odpovědná redaktorka: Mgr. Jaromíra Borecká

Obsah

Prezident České republiky	8
červenec 2012.....	8
Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Egyptské arabské republiky	8
Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Islandské republiky	8
Projev prezidenta republiky při státní návštěvě v Malajsii.....	9
Projev prezidenta při státní návštěvě Indonéské republiky	10
Rozhovor prezidenta pro týdeníky Profit a Týden	11
Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Francouzské republiky.....	16
Projev prezidenta Václava Klause na konferenci IIF Ditchley Conference	17
Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Indické republiky.....	20
srpen 2012.....	21
Prezident zaslal blahopřejný telegram prezidentovi Chorvatské republiky.....	21
Vystoupení prezidenta republiky na setkání s českými velvyslanci	22
září 2012.....	25
Projev prezidenta při zahájení Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně	25
Odpovědi prezidenta na otázky serveru Novinky.cz o prohlášení José Barrosa	27
Projev prezidenta republiky u příležitosti konference „Hayek Colloquium in Obergurgl“	27
Interview prezidenta V. Klause pro rakouský deník Tiroler Tageszeitung	29
Projev prezidenta republiky při státní večeři v Itálii.....	32
Projev prezidenta V. Klause na univerzitě v Neapoli.....	33
Projev prezidenta republiky na 67. zasedání Valného shromáždění OSN	36
Parlament České republiky	38
srpen 2012.....	38
Úvaha poslance J. Bauera pro Hospodářské noviny.....	38
září 2012.....	38

Komentář poslance J. Bauera k rozhodnutí Evropské centrální banky	38
Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky u příležitosti Business dne Ruské federace	39
Komentář 1. místopředsedy Senátu Přemysla Sobotky: Evropská komise vytáhla falešné karty. 40	
Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky na zahájení 'East-West Business Forum 2012'	40
Komentář poslance V. Kubaty k exportní politice vlády.....	41
Komentář poslance V. Kubaty k projevu premiéra P. Nečase	42
Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky na zahájení konference zahraničních Čechů	43
Vláda České republiky	44
<i>červenec 2012.....</i>	44
Soustrastný telegram premiéra P. Nečase k výbuchu autobusu v Burgasu	44
Tisková konference předsedy vlády ČR P. Nečase a předsedy vlády Jordánska F. Tarawná.....	44
Projev premiéra P. Nečase před Poslaneckou sněmovnou ČR	47
Tisková zpráva premiéra Petra Nečase	53
Tisková konference premiéra P. Nečase a předsedy vlády Lotyšska V. Dombrovskise	54
<i>srpen 2012.....</i>	55
Projev předsedy vlády na poradě vedoucích zastupitelských úřadů České republiky	55
<i>září 2012.....</i>	64
Tisková konference premiéra P. Nečase k návštěvě Afghánistánu	64
Rozhovor ministra M. Kuby pro Ekonom.....	65
Projev premiéra Petra Nečase na sněmu Svazu průmyslu a dopravy	66
Rozhovor ministra Martina Kuby pro deník MF Dnes	71
Reakce ministra průmyslu a obchodu na projev premiéra Petra Nečase přednesený na BVV.....	73
Rozhovor s ministrem financí Miroslavem Kalouskem pro deník Právo.....	73
Ministerstvo zahraničních věcí České republiky	75
<i>červenec 2012.....</i>	75
Kondolence ministra K. Schwarzenberga v souvislosti se záplavami v Rusku.....	75
Prohlášení MZV ČR k prezidentským volbám v Náhorním Karabachu	75

Prohlášení ministra K. Schwarzenberga k úmrtí Oswalda Payá	75
srpen 2012.....	76
Prohlášení MZV k soudnímu rozhodnutí o Pussy Riot.....	76
Komentář tiskového mluvčího MZV Víta Koláře k uzavření ambasády v Kolumbii	76
září 2012.....	77
Prohlášení MZV k prvnímu setkání koordinátorů pro spolupráci ČLR a zemí Střední a Východní Evropy	77
Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem pro Lidové noviny	78
Prohlášení MZV k útoku v Benghází	79
Prohlášení MZV k vyhlášení konce dohledu nad nezávislostí Kosova	79
Prohlášení MZV k volbám v Bělorusku	80
Čeští zástupci v evropských strukturách	81
červenec 2012.....	81
Společné stanovisko mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k volbám v Lybii	81
Úvaha europoslance I. Strejčka: Potřebujeme evropskou bankovní unii?.....	81
Vyjádření eurokomisaře Š. Füleho na tiskové konferenci během jeho návštěvy v Tunisku	82
Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a komisaře Š. Füleho u příležitosti připomínky genocidy ve Srebrenici	84
Projev eurokomisaře Š. Füleho na konferenci v Batumi	84
Projev eurokomisaře Š. Füleho v Brusellu: Lidská práva a občanská společnost v Sýrii	89
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho na mezinárodním setkání dárců pro Bělorusku.....	92
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho na tiskové konferenci po jednání Rady pro přidružení EU – FYROM	93
Společné prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k nové vládě v Srbsku	93
srpen 2012.....	94
Společné prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k vydávání mezinárodně uznávaných uprchlíků z Ukrajiny.....	94
Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem pro Parlamentní listy	95

Společné stanovisko vysoké komisařky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k rozsudku v případě Julie Tymošenkové.....	99
Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po jednání se srbskou vicepremiérkou pro evropskou integraci.....	99
září 2012.....	100
Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho ke vztahům Gruzie a EU a nadcházejícím volbám v Gruzii.....	100
Prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k propuštění R. Safarova	101
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho a generálního tajemníka Rady Evropy T. Jaglanda ohledně žádosti BaH o členství v EU a o rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sejdič a Finci	102
Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s premiérem Srbska	102
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s ministrem zahraničí Albánie	103
Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s prezidentem FYROM	104
Projev eurokomisaře Š. Füleho u příležitosti ukončení dohledu nad svrchovaností Kosova	105
Rozhovor s místopředsedou EP O. Vlasákem a eurokomisařem Š. Fulem pro pořad Události, komentáře	107
Rozhovor s europoslanci J. Zahradilem a L. Roučkem pro pořad Ozvěny dne	111
Vyjádření europoslance J. Zahradila k návrhu předsedy EK J. Barrosa na vytvoření evropské federace.....	115
Projev eurokomisaře Š. Füleho na 9. výročním zasedání YES (Jaltské evropské strategie)	115
Prohlášení ministra zahraničí Švédska, předsedy výboru pro zahraniční věci EP a eurokomisaře Š. Füleho po setkání s ukrajinským prezidentem	118
Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s premiérem FYROM	119
Vyjádření europoslance L. Roučka k pozici vlády k evropské bankovní unii	120
Prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashton a eurokomisaře Š. Füleho ke změně zákona o státním zastupitelství na Ukrajině.....	121
Prohlášení vysoké představitelky EU C. Aston a eurokomisaře Š. Füleho k parlamentním volbám v Bělorusku	122
Gratulace eurokomisaře Š. Füleho vězněnému běloruskému aktivistovi za lidská práva.....	122

Projev eurokomisaře Š. Füleho na semináři ohledně role občanské společnosti v demokratickém způsobu vládnutí	123
Europoslanec J. Zahradil komentuje politické vítězství íránské exilové opozice	126
Zahraniční politika na ostatních úrovních	127
červenec 2012.....	127
Prohlášení ČCE ke smrti Osvalda Payi	127
Memorandum o porozumění mezi Církví československou husitskou a městem Konstanz	128
Kondolence ČSSD k úmrtí europoslance doc. Ing. Jiřího Havla	129
Rozhovor koordinátorkou nadace Člověk v tísní v DR Kongo	130
srpen 2012.....	133
Rozhovor s koordinátorkou Člověka v tísní v iráckém uprchlickém táboře	133
září 2012.....	136
Postoj Asociace krajů k hospodářským vztahům s Čínou.....	136
Usnesení Předsednictva TOP 09 ohledně vyjádření premiéra Nečase	136
Komentář kandidáta na senátora Viliama Bucherta k vyjádření premiéra Nečase	136
Tisková konference senátora a stínového ministra školství po jednání se slovenským ministrem školství	137
Projev pražského arcibiskupa při příležitosti převzetí Řádu čestné legie	138
Rozhovor s manažerem Adra: Nadace pomáhá v Africkém rohu	139

Prezident České republiky

červenec 2012

2. 7. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Egyptské arabské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pondělí dne 2. července 2012 blahopřejný telegram Muhammadu Muhammadovi Mursí Ísá al-Ajátovi v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Egyptské arabské republiky.

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám pogrataloval jménem svým i jménem občanů České republiky k Vašemu zvolení prezidentem Egyptské arabské republiky.

Vztahy mezi našimi zeměmi jsou tradičně přátelské a opírají se o dlouholetou spolupráci v mnoha oblastech, především v ekonomice a obchodě. Věřím, že Egypt pod Vaším vedením nalezne cestu k míru, stabilitě a prosperitě.

Přeji Vám, vážený pane prezidente, mnoho zdraví a úspěchů jak v osobním životě, tak i ve Vaší prezidentské funkci.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

www.hrad.cz

3. 7. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Islandské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v úterý dne 3. července 2012 blahopřejný telegram Ólafuru Ragnar Grímssonovi v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Islandské republiky.

Vaše Excellence,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Islandské republiky.

Těší mě, že vztahy mezi našimi zeměmi jsou tradičně dobré a založené na užitečné spolupráci v mnoha oblastech. Bylo mi ctí Vás a Vaši choť přivítat letos v květnu v Praze a jsem rád, že

Vaše státní návštěva přispěla k dalšímu rozvoji přátelství mezi našimi zeměmi a k prohloubení ekonomické a obchodní spolupráce.

Přeji Vám, pane prezidente, pevné zdraví a hodně štěstí, úspěchu a trpělivosti při výkonu Vaší zodpovědné funkce.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

www.hrad.cz

5. 7. 2012

Projev prezidenta republiky při státní návštěvě v Malajsii

Vaše Veličenstvo, vážené dámy a pánové,

je pro mě velkou ctí, že Vám při této slavnostní příležitosti mohu ještě jednou poděkovat za pozvání k návštěvě Vaší krásné země. Na tuto návštěvu jsme se opravdu všichni těšili.

Naše země dělí více než dvanáct hodin letu, velmi rozdílné je podnebí, příroda, ale i historické tradice a způsob života obyvatel obou zemí. Přesto mám pocit, že jsme přijeli do přátelské země. Byl jsem zde jako předseda vlády České republiky již v roce 1996 a jsem rád, že mohu na vlastní oči vidět úspěšný rozvoj Vaší země, ke kterému od té doby došlo. Víme, že Malajsie zažívá rychlý ekonomický, technologický i společenský rozvoj a že je jedním z mála vzácných případů úspěšné multietnické a multikulturní společnosti.

Česká republika prošla v posledních dvou desetiletích radikální společenskou a ekonomickou transformací a po čtyřiceti letech komunistické totality se znovu stala fungující parlamentní demokracií a tržní ekonomikou, úspěšně navázala na svou staletou průmyslovou tradici a je hospodářsky a finančně stabilní členskou zemí Evropské unie. Toto připomínám právě v době, kdy některé evropské země čelí vážným potížím v oblasti veřejných financí a stability bankovního sektoru. ČR má relativně velmi nízký veřejný dluh a zdravý finanční sektor, který se poučil z turbulencí z období asijské finanční krize před 15 lety, na níž jistě dobře pamatujete, a který byl schopen přestát nedávnou evropskou finanční krizi bez potřeby jediné koruny vládní finanční podpory.

Česká ekonomika je jednou z nejotevřenějších ve světě, ale drtivá část našeho exportu – více než 83% - směřuje na trhy Evropské unie, které dnes stagnují a ani ve střednědobém horizontu neslibují naději na výraznější zlepšení. Proto máme eminentní zájem na tom, abychom naši nadměrnou orientaci na tyto trhy změnili a otevřeli prostor pro spolupráci s partnery v dynamických oblastech dnešního světa. Malajsie takovou zemí je.

Proto vedle posílení politické a kulturní spolupráce přikládáme mimořádný význam rozvoji hospodářských vztahů, rozšíření obchodní výměny a investic. I proto mne na této cestě doprovází zástupci významných průmyslových a obchodních firem z České republiky a věřím, že se jim s jejich malajskými partnery podaří nalézt nové perspektivní oblasti pro vzájemný obchod i investice.

Vaše Veličenstvo, již v roce 1996 jsem při své první návštěvě mohl obdivovat jak přírodní krásy Vaší země, tak symboly jejího nadějného hospodářského vzestupu. Vzpomínám si, že jsme měli i možnost navštívit tehdy ještě nedostavěné Petronas Towers. Při mé dnešní návštěvě zavítáme vedle Vašeho hlavního města i do státu Sarawak na ostrově Borneo. Těšíme se, že budeme mít příležitost poznat i více z přírody, tradic a způsobu života obyvatel vzdálenější části Vaší rozlehlé a rozmanité země.

Vaše Veličenstvo, v naší části světa si v posledních letech mnozí zvykli hovořit o globální krizi a považovat své vlastní problémy za problémy celého světa. Dobře vím, že je to optika falešná. Právě návštěva takové země jako je Malajsie, přesvědčí každého, že krize, o níž se stále píše v západních médiích, je geograficky omezená, že rozvoj v jiných částech světa – a především v té Vaší – postupuje velmi rychle kupředu a že bychom u Vás v mnohém měli hledat inspiraci, jak se zbavit našich problémů.

Dovolte mi proto, abych pozvedl číši a připil na spolupráci našich zemí, na jejich rozvoj a prosperitu a na zdraví Vás, Vaše Veličenstvo, a Vašich blízkých.

www.hrad.cz

9. 7. 2012

Projev prezidenta při státní návštěvě Indonéské republiky

Vážený pane prezidente, vážená paní Yudhoyono, vážené dámy a pánové,

dovolte mi, abych Vám ještě jednou poděkoval za pozvání k návštěvě Vaší krásné země. Českou a Indonéskou republiku dělí velká geografická vzdálenost. Naše země jsou v mnoha ohledech velmi rozdílné – malá vnitrozemská Česká republika v srdci Evropy s deseti milióny obyvatel oproti nesmírně rozmanité tropické Indonésii tvořené více než 17 000 ostrovy s 230 milióny obyvatel. Máme i rozdílné historické tradice a kulturu, velmi se liší naše ekonomiky a jejich potenciál. Právě pro tuto rozdílnost si ale možná máme navzájem co nabídnout. Věřím, že při vzájemné spolupráci zjistíme, že je i řada věcí, které nás mohou sblížovat.

Ekonomické vztahy mezi Vaší zemí a tehdejším Československem existovaly již před II. světovou válkou. Příkladem je aktivita obuvnického koncernu Baťa, který na indonéském trhu působí již od 20. let minulého století.

Obě naše země spojuje i nelehká poválečná historie. My jsme strávili 40 let v totalitním komunistickém režimu, ve Vaší zemi – po neúspěšném komunistickém puči v roce 1965, který způsobil obrovské lidské oběti – následovala více než tři desetiletí ne zcela demokratického režimu. Jsem rád, že dnes v obou našich zemích funguje politická demokracie a že jak Česká republika v Evropské unii, tak Indonéská republika ve Vašem regionu patří ke stabilním a úspěšným zemím.

Právě v současné době probíhají ve světě významné změny. Evropa či spíše Evropská unie a její společná měna se nacházejí v závažných problémech. Naproti tomu Vaše část světa dynamicky roste, zvyšuje se standard i kvalita života Vašich občanů. Vše nasvědčuje tomu, že ekonomické problémy dneška nemají globální charakter.

Česká republika je členskou zemí Evropské unie, ale není členem eurozóny. Netrápí ji problém nadměrného veřejného dluhu ani hrozba bankovní krize. Naším problémem je velmi vysoká otevřenost naší ekonomiky a přílišná koncentrace na trhy Evropské unie, kam směřuje 83% našeho exportu. Proto usilujeme o vyváženější strukturu našich vztahů se zahraničím, a proto i tato má návštěva Indonéské republiky má vedle prioritního politického dialogu i velmi významnou dimenzi ekonomickou. Mou delegaci doprovází mise zástupců předních českých firem a věřím, že české firmy, český průmysl a čeští investoři začnou úspěšně participovat na dynamickém rozvoji Vaší země a že mají svým partnerům co nabídnout – ať již jde o energetiku, ochranu životního prostředí, strojírenství či o další moderní obory.

Dobře víme, že je Indonésie velmi rozmanitá země nesmírných přírodních krás, domov mnoha barvitých etnik a kultur, země ohromného bohatství světových kulturních památek. Před 18 lety jsem měl příležitost navštívit Vaše hlavní město tehdy jako předseda vlády. Má dnešní prezidentská oficiální návštěva je pro mne a mou delegaci novou příležitostí, jak lépe poznat život ve Vaší zemi a seznámit se s jejím kulturním bohatstvím. Měli jsme velký zážitek z návštěvy Yogyakarty a chrámových komplexů v její blízkosti, které patří k pokladům světového kulturního dědictví. Jsem rád, že občané České republiky ve stále větší míře objevují jako turisté krásy Vaší země a věřím, že se i turistika může stát významnou oblastí naší spolupráce.

Vážený pane prezidente, velmi oceňujeme, že se Vám daří vést Vaší zemi na cestě úspěšného rozvoje. Víme, že Vám jí komplikovaly dlouholeté místní konflikty a řada přírodních katastrof. Jsme přesvědčeni, že je nadějný ekonomický rozvoj, který Vaše země zažívá, tou nejlepší prevencí před opakováním společenských konfliktů a že Vám dává lepší možnosti vzdorovat přírodním katastrofám, které Vaši oblast často sužují.

Přeji Vám, abyste byli úspěšnou zemí, přeji Vám prosperitu a stabilitu, přeji našim národům úspěšnou spolupráci a Vám, pane prezidente a Vaším blízkým, přeji mnoho zdraví. Dovolte mi, abych na to pozvedl svou číši.

www.hrad.cz

9. 7. 2012

Rozhovor prezidenta pro týdeníky Profit a Týden

Nečasova vláda říká, že vychází vstříc podnikatelům. Opravdu? Vytváří svými opatřeními lepší podnikatelské prostředí, či nikoli?

To bychom museli říci vůči čemu, v porovnání s čím. Mám pocit, že se jistého bodu přijatelnosti podnikatelského prostředí dosáhlo v 90. letech, ale od té doby pozoruji spíše zhoršování. Nemyslím si však, že je to výlučně vinou české vlády, nýbrž spíše vinou valícího se, nepřetržitého proudu direktiv Evropské unie, které nás posouvají od smysluplného podnikatelského prostředí úplně jinam.

Co máte konkrétně na mysli?

To, že do každé lidské aktivity, do každé ekonomické aktivity, je přidávána kontrola, je přidáváno několik nesmyslných podmínek, je přidáváno několik úředníků, kteří k ní zase

musí přidat razítka. Do jisté míry se tak děje na základě zelené ideologie a do jisté míry pořád ještě na základě ideologie socialistické. To jsou dva hlavní proudy myšlenek, které k nám z Evropy jdou. Konkrétně můžeme mluvit o programu REACH na straně jedné, o domech s nulovou spotřebou energie na straně druhé, můžeme mluvit o tisíci dalších věcí... Třeba o nejrozumnějších formách kvaziochrany spotřebitelů.

Vláda uvádí, že ke zlepšení podnikatelského prostředí přispěje například nově zřizovaným Státním fondem rizikového kapitálu. Bude mít tento krok kýžený efekt?

Zaprvé musím přiznat, že o vzniku tohoto fondu vůbec nevím. To je pod mojí rozlišovací schopností. Vůbec si nejsem vědom, že by vláda něco takového udělala. To je první půlka odpovědi, která už naznačuje její druhou polovinu. Domnívám se, že stát nemá co pomáhat rizikovému kapitálu. Ten si musí pomoci sám.

Říkáte, že veřejné finance je třeba ozdravit jiným způsobem než zvyšováním daní, a že je třeba ozdravovat hned teď. Děje se to?

Vláda daně zvyšuje, což je naprosto evidentní. Netroufá si zastavit nepřetržitý nárůst výdajů státního rozpočtu. To je podle mého názoru velká chyba. Touto cestou se určitě jít nemá.

Míníte též, že vláda by se měla primárně zaměřit na snižování mandatorních výdajů, nikoli na omezování těch takzvaných ostatních výdajů. Je bezkonceptní škrtání pro ekonomiku nakonec spíše škodlivé?

Mandatorní výdaje pochopitelně v našem rozpočtu dominují. Posunují státní rozpočet do dlouhodobě neúnosné situace. Vláda to řeší tím, že si troufá škrtat tam, kde může, kde smí, kde jí to zákony nezakazují. Čili tam, kde se to nedotýká mandatorních výdajů. Těch dalších výdajů je už relativně málo. Tam už každý škrt znamená dost výraznou změnu.

Dejte příklad, prosím.

Když se podíváme na výdaje na armádu. V jistém svém vrcholu, v polovině minulého desetiletí, činily 75 miliard korun. Dnes se dostávají pod čtyřicet miliard. To je tak radikální změna, že nemůže nemít na armádu zásadní dopad. To, že armáda do dnešních dnů přežila, na jedné straně znamená, že tam určitá „vata“ být musela. Jinak by se přece armáda už dávno musela dostat do neřešitelné situace. Ovšem takovýto pokles není racionální. Nemůžeme si myslet, že lze paušálně škrtat a armáda bude schopna vykonávat přesně to samé, co jsme po ní doposud chtěli.

Jste tedy primárně pro škrtání mandatorních výdajů. Kde byste s jejich snižováním začal?

Řekl bych to jinak. Ty další, tzv. ostatní výdaje se už dále příliš škrtat nedají, aniž by to nemělo evidentně nesmyslné dopady. Teoreticky pochopitelně můžeme zrušit armádu zcela – získáme tak dodatečných čtyřicet miliard na další výdaje. To bych ovšem jako vrchní velitel ozbrojených sil nedoporučoval.

A kde byste začal se snižováním mandatorních výdajů?

To bychom si museli vzít k ruce tabulky a provést pořádnou analýzu. To však není úkolem prezidenta.

Lze se takzvaně proškrtat k prosperitě? Někteří ekonomové soudí, že ano, jiní, třeba laureát Nobelovy ceny za ekonomii Paul Krugman, že jde o čirý nesmysl.

Krugman a lidé kolem něho, ale i další ekonomové typu Josepha Stiglitze, jsou zcela pomýlení. Ti pořád ještě nepřekročili triviální keynesiánství. To je smutné, neboť jinak jsou docela schopnými teoretickými ekonomy.

V praxi se však ztrácejí?

Jakmile vykročí za hranice naprosto čistých teorií a začnou se plést do hospodářské politiky, navrhnou nesmysly. Heslo „proškrtat se k prosperitě“ je hloupost. Tím nám jenom podsouvají, že my nějaký takový program máme. Vytvářejí si papírového tygra, s nímž pak bojují. Nikdo neříká, že škrtáním vytvoříme prosperitu. My pouze říkáme, že není možné pokračovat s dalším navyšováním dluhů, a že tedy jsou škrtky nezbytnou věcí, kterou nelze nedělat.

Česká republika na tom prý v evropském kontextu, co se zadlužení týče, není vůbec špatně. Jsme na tom lépe než země typu Švédska, Německa či Belgie. Ozývají se tedy hlasy, i ty expertní, říkající, že s redukcí výdajů netřeba překotně spěchat, že je naopak třeba brát sociální ohledy stran dopadů škrtů a tak podobně.

O tom, že se při škrtání musí brát ohledy, nikdo nepochybuje. Úlohou vlády je, aby udržovala elementární sociální kohezi. Nelze tudíž zemi rozbourat nesmyslnými škrtky. Každý škrt musí být tisíckrát pozorně zvážen. Ale nevidím sebemenší možnost pro pokračování našeho zadlužování.

Problém není tady ani tak ve výši dluhu, jako spíše v tom trendu, v trendu pokračujícího zadlužování?

Ano. Dnes jsme již překročili hranici čtyřiceti procent státního dluhu vůči HDP. Před pár lety to bylo daleko méně. Uvědomme si, že pokud dnes máme deficity kolem tří čtyř procent, znamená to, že je-li letos dluh 41 procent, napřesrok bude 45 procent, pak 49 a následně 53 procent. To je nikdy nekončící spirála, která může mít jediné zhoubné důsledky. My zadlužení nesnižujeme, my ho nadále zvyšujeme.

Navzdory tomu, že výdaje na armádu tak spadly...

Když jsme opět u té armády - jestliže rozpočet na ni, a mluvíme v řádových číslech, bude 40 miliard a jestliže deficit bude sto, sto dvacet, sto čtyřicet miliard, znamená to, že rozpočtová položka „výdaje na armádu“ bude třetinou či čtvrtinou našeho deficitu. Navíc: kdybychom sečetli výdaje na armádu s výdaji na policii, pořád to bude dohromady méně, než kolik činí samotný deficit našeho státního rozpočtu.

Zmínil jste zhoubné důsledky, jež spirála zadlužení může mít. Co jimi konkrétně myslíte? Máte v hlavě nějaké možné scénáře?

Formulace scénářů, to je věc, která mě neláká a nezajímá. Ale vrátím se ještě jednou k té armádě. Při vstupu do NATO jsme slíbili, že na obranu budeme dávat 2,1 procenta HDP. Jestli to bylo rozumné, či nikoli to je jedna věc, já jsem však tehdy protestoval ještě proti něčemu jinému. Jako finančník vím, že všechny pokusy předem rozdat státní rozpočet ve stylu jedno procento na kinematografii, dvě procenta na toto, tolik a tolik na vědu jsou nesmyslem. Lobbisté z těchto světů chtějí, aby se ty hodnoty zafixovaly předem, jenže pak se

musí provést ono pověstné dopočítávání do jedné – a to často nevychází. Ostatně, ačkoli jsme slíbili dávat na armádu ta 2,1 procenta, vypadá to, že příští rok dáme jen 0,9 procenta.

Dluhy jsou zjevně silnou čarou přes rozpočet. Uvědomme si, že výdaje na placení dluhů v takových zemích, jako je Německo, dosahují každoročně tři procenta HDP. V horších zemích typu Itálie jsou to čtyři procenta a v zemích typu Řecka sedm procent. Porovnáme-li to s tím, že jsme na armádu slíbili 2,1 procenta, tak si každý musí uvědomit, jak neúnosná jsou čísla týkající se splácení státních dluhů. Kdybychom mohli dát každý rok jedno, dvě, tři procenta HDP na věci, které nezbytně potřebujeme, místo abychom s nimi spláceli dluh, to by přece bylo pro naši zemi bezvadné. Není tedy jiné cesty než dluhy zastavit.

Enormní zadlužení trápí téměř celou Evropu. Její integrace je navíc nyní podle Vás ve slepé uličce. A ze slepé uličky je jediná cesta – cesta zpět. Europolitici se však snaží jít dále. A množí se názory, že jdou hlavou proti zdi...

Opravdu, ti politici zkoušejí jít slepou uličkou stále dál. Nové heslo, které si pro cestu dále zvolili, zní „bankovní unie“. Bankovní unie je nesmyslným pojmem, který kdosi razí, aniž přesně ví, co všechno může znamenat.

Zůstaneme-li u té metafory, jak dlouho se dá slepou uličkou jít?

To nelze říci. Slepou uličkou byl nepochybně komunismus a touto uličkou se také šlo poměrně dlouhou dobu. V tomto se liším od mnoha lidí, kteří si myslí, že mají se mnou identické názory na Evropu, a přitom jsou přesvědčeni, že to už zítra všechno „rupne“. Je to jako za socialismu, v 70. či 80. letech si také spousta lidí myslela, že to rupne „už zítra“. Na to jsem mával rukou, protože jsem věděl, že to pravda není.

Za jakého stavu věcí už prostě bude muset dojít k otočení se v té uličce?

Náklady chybného směřování narůstají každým dnem. Rozhodující tedy bude, kdy nastane takový moment, že tyto náklady již nebudou dále tolerovatelné. Ale já si nemyslím, že je to otázka dnů, týdnů či měsíců – jako za toho komunismu.

Evropa tedy může takto putovat řádově ještě léta?

Určitě. To je pouze přání či sen všech těch falešných radikálů, když si myslí, že už zítra vypadne Řecko, pozitří Itálie, popozitří Španělsko. Takhle svět neběží.

Třeba pan Soros před nedávným summitem vyzval, aby Evropa vytvořila fond na nákup španělských a italských dluhopisů. A pokud prý nebudou přijata razantní opatření, hrozí euru kolaps.

Ale pan Soros se mýlí prakticky ve všem, co kdy řekl.

Říkáte, že je třeba měnit systém, nikoli čekat, že se změní lidé. Neznamená to ovšem, že pokud by se měla zásadně změnit situace v Evropě, bude se tak muset stát prostřednictvím revolucí či krveprolití. Vždyť eurobyrokraté a europolitici jsou v mnoha případech nezvolení, neodvolatelní, a systém, z něž žijí, sami neodstraní...

Je naprostým omylem kritizovat euroúředníky jako viníky nynější situace v Evropě. Kritika byrokracie není kritikou systému. Ostatně, kritika byrokracie byla povolena i za komunismu. Údajně satirický časopis Dikobraz šil do úředníků od rána do večera. To je totiž v každém

režimu povolená – režimem povolená! - kritika. Jestliže tedy sklouznete ke kritice evropských byrokratů, přistupujete na evropskou hru. Protože kritizujete detail či důsledek systému, a nikoli systém jako takový.

Eurobyrokracie je tedy jenom doprovodným jevem europolitiky?

Jistě. Euroúředníci se chovají naprosto racionálně. Maximalizují svůj užitek, kterým je prodlužování své kariéry v těchto institucích, platy, které dostávají, všechny možné benefity, jež z toho mají. Chovají se zkrátka naprosto racionálně a nemají sebemenší důvod stávající systém měnit. A dělají dobře! Pohybují se v rámci daného systému.

Systému, jež mohou změnit jedině europolitici.

Ano, samozřejmě. A k tomu, aby tak učinili, je nemůže donutit nikdo jiný než lidé, voliči, prostě občané jednotlivých členských zemí. Shora žádná změna nastat nemůže.

Tím se opět dostáváme k problému, jež vyzdvihujete i v rámci kritiky takzvaného globálního vládnutí, tedy že představitelé řady globálních institucí nejsou nikým voleni, a nejsou tedy ani voliči odvolatelní. Lze pak „zdola“, konvenční cestou, vůbec něco změnit?

Viníky tohoto stavu jsou ti politici, intelektuálové či novináři, kteří nechtějí demokratickou kontrolu, kteří nechtějí demokracii. Jsou to elitisté, kteří touží pouze vládnout. A pochopili, že daleko snadněji se vládne v nadnárodních až globálních institucích než v těch národních. Všichni evropští politici čas od času radostně odjíždějí na zasedání Evropské rady, protože když vypadnou ze své Prahy, Varšavy, Říma, Madridu, jsou najednou osvobozeni od tlaku voličů. S méně starostmi pak sedí v uzavřeném kruhu, v němž mezi sebou rozhodují. A poté se jen neradi vrací do těch svých měst, neboť tam se pod jistou demokratickou kontrolu zase dostávají.

Globální vládnutí ale označujete nejen za styl politiky, nýbrž rovnou za ideologii.

Jde o hlavní nebezpečnou ideologii současnosti. Jejími stoupenci jsou – slovy Johna Fonteho – transnacionální progresivisté. Tato ideologie je dnes opravdovým nebezpečím, nikoli komunismus nebo starý socialismus. A evropské vládnutí je pochopitelně prototypem globálního vládnutí – globálního rušení demokracie.

Jaký důsledek tedy bude mít eurokrize? Zvklá alespoň některé stoupence globálního vládnutí, nebo budou v jeho prosazování ještě zatvrzejší?

Zatvrzelí budou, to zcela jistě. Myslím však, že ta krize ještě nedosáhla svého dna. A nedosáhla ani takové hloubky, aby donutila spousty lidí změnit své názory. V případě komunismu také trvalo dlouho, než většinově převládl názor, že takhle to prostě dál nejde.

Není ale například vlna protestů proti zákonům ACTA důkazem nefunkčnosti konceptu globálního vládnutí? Globální instituce upekly mezinárodní dohodu, ale jakmile měla být ratifikována národními státy, vzedmul se „zdola“ odpor občanů a zákony ACTA jsou dnes označovány za politicky mrtvé.

Pro mě kauza kolem ACTA nebyla testem globálního vládnutí. Stalo se pouze to, že někteří „facebookisti“ a „twitteri“, začali protestovat, vlády jednotlivých zemí se „pokakaly“ strachy a rychle couvly. To ale není debata o globálním vládnutí.

Ale vede tuto debatu vůbec někdo?

Těch lidí moc není. A uvědomuji se stále silněji, že i ti, co ano, jsou jaksi smířlivější než já.

Jak to?

Četl jsem teď knihu Thilo Sarrazina, který má v Německu pověst až radikálního odpůrce politické korektnosti a Evropské unie. Zjistil jsem z ní, že on patřil k těm, kteří Evropu a svět k současnému převládajícímu modelu uvažování postrkovali. Sarrazin byl 35 či 40 let součástí establishmentu, byl špičkovým pracovníkem německého ministerstva financí, který psal stanoviska k návrhům Maastrichtské smlouvy, stanoviska k návrhům eura. Lidé jeho typu neumí své mládí či léta, kdy jim bylo třicet, čtyřicet či padesát a byli pracovníky nebo poradci vlád, jen tak škrtnout a odepsat.

Proto je z Vašeho hlediska smířlivý?

Smířlivý není, je smířlivější. Já se totiž necítím ani v nejmenším být tím, kdo Evropu a svět k nynějšímu modelu uvažování postrkoval. Naše země byly kvůli komunismu mimo. Ostatně, potvrdil mi to sám Sarrazin. Když jsem dokončil svůj nedávný berlínský projev, přišel ke mně a vyřkl větu, kterou jsem plně pochopil až po přečtení té jeho knihy: „Sie sind aber wirklich ein Radikale.“

www.klaus.cz, Profit, Týden

11. 7. 2012

Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Francouzské republiky Françoisi Hollandovi

Prezident republiky Václav Klaus zaslal ve středu dne 11. července 2012 v souvislosti se státním svátkem Francouzské republiky blahopřejný dopis prezidentovi Francouzské republiky Françoisi Hollandovi.

Vážený pane prezidente,

dovolet, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál ke státnímu svátku Francouzské republiky.

Naše země jsou si kulturně blízké a spojené tradičním přátelstvím, jehož kořeny sahají hluboko do historie. Francie byla pro Československo důležitým partnerem a spojencem už od jeho vzniku v r. 1918. Těší mě, že po pádu komunismu v r. 1989 naše země navázaly na předchozí úspěšnou spolupráci a došlo k rychlému oživení česko – francouzských vztahů.

Francie je pro Českou republiku v současnosti významným obchodním partnerem a investorem, sdílíme spolu nejen podobné zájmy a zkušenosti, ale také společnou zodpovědnost za vývoj a další směřování Evropské unie. Mezi našimi zeměmi se rozvinula úspěšná spolupráce také na úrovni regionů, jejíž součástí jsou společné podnikatelsko – kulturní mise a četná partnerství mezi českými a francouzskými městy.

Dovolte mi, pane prezidente, abych Vám i všem Francouzům ještě jednou poblahopřál ke státnímu svátku Francouzské republiky. Přeji Vám hodně štěstí, zdraví a úspěchů ve Vašem osobním i profesním životě.

S úctou
Václav Klaus

www.hrad.cz

17. 7. 2012

Projev prezidenta Václava Klause na konferenci IIF Ditchley Conference

Politics Must Stop Dictating Economics in Europe

Many thanks for the invitation to this very serious gathering. I just returned from a week long state visit to Malaysia and Indonesia, from two fast growing countries. This trip reinforced my feeling that there is no other topic worth discussing at meetings like this one than Europe and its economic fate. Let me, therefore, use this opportunity to say a few words about how I see it.

All the available evidence – both the economic data and the up to now implemented policy responses – suggests that the economic future will not be easy for those of us who live in Europe. We do not have the luxury of being just uninvolved visitors or observers from other continents. We live here, together with our families, children and grandchildren, and have, therefore, genuine, not only academic interest in the positive European development in the future. Some of us know that in the short and medium term we must be prepared for very unpleasant economic, budgetary and banking problems. Looking further ahead we are afraid we are moving to an era of prolonged stagnation which will result in the loss of our relative economic position vis-à-vis the rest of the world, especially vis-à-vis the BRIC countries. My travels all over the world tell me that the acronym BRIC is too short, there are many more letters which deserve to be included into it.

What happened? What went wrong? After the Second World War, Europe – without its Eastern part which suffered under communism – had a promising start. The post-war reconstruction was an undeniable success. People were motivated to overcome the tragic experiences of the 1930s and 1940s. Even the political leaders understood that

- Europe needed peace and friendly cooperation among countries and that

- after its protectionist, inward-looking era, Europe needed economic integration which asked for opening up, for the liberalization of inter-country economic relations, for the removal of all-kinds of barriers existing at the borders of individual countries, for the facilitation of the flows of not only goods and services, but also of people and capital as well as ideas and cultural patterns among countries.

Europe also felt endangered by the imperialistic and expansionist Soviet Union on its eastern borders. This threat – to some extent – blocked or at least dampened the anticapitalist and democracy-undermining tendencies which were deeply rooted in the fabric of European

society before and after the Second World War and which so strongly reappeared after the end of the Cold War.

The original objectives of the European integration process in the 1950s were basically correct. The liberalization of inter-country relations increased competition by enlarging the size of the more or less open (or semi-open) common economic space and this helped to make the post-war reconstruction possible. This one-sided liberalization had, nevertheless, one obvious weakness. The relatively successfully organized inter-country liberalization was not based on a similar liberalization of markets inside individual countries. On the contrary, Western Europe eagerly and voluntarily accepted “die soziale Marktwirtschaft”, this unproductive, excessively paternalistic, overregulated socio-economic system which became in the following decades further decimated by the arrival of the market-hostile green ideology, of environmentalism.

With these very dubious foundations, Jacques Delors and his collaborators began – a quarter of century ago – to unify Europe, to build a new construct which found its institutional incarnation in the European Union. Integration turned into unification, liberalization into centralization, harmonization and standardization, pro-competitive policy into excessive regulation, healthy diversity into rigid uniformity. This did not bring any positive results, just the opposite.

The most ostentative step in this direction was the establishment of the European Monetary Union, the introduction of single currency in a grouping of very heterogeneous countries which do not form an optimum currency area (as defined by Robert Mundell and all mainstream economic textbooks). Its failure was inevitable. Its consequences for economically weaker countries which were used to undergo unpleasant, but adjustment-bringing devaluations of their currencies repeatedly in the past were well-known in advance as well. All economists who deserve to be called economists had known that Greece and some other countries were doomed to fail having been imprisoned in such a system.

It would be possible to quote many economists who explicitly expressed such a view. I agree with Prof. Robert Barro who in his recent Wall Street Journal article (An Exit Strategy From the Euro, January 9, 2012) argued that the benefits – promised as a result of accepting a common currency – never arrived. The assumed increase in international trade and in financial transaction was relatively small and was more than offset by “the costs of forcing heterogeneous populations with disparate histories, languages and cultures into a single nation”. These costs turned out to be – according to Barro – “prohibitively high”. This is very similar to what I have been trying to tell many audiences both at home and abroad in the last 10 – 15 years.

In good weather (in economic sense), even the non-optimal currency area could function (as all kinds of fixed exchange rate regimes did for some time). When bad weather came – e.g. the financial and economic crisis at the end of the last decade – all the weaknesses, inefficiencies, discrepancies, imbalances and disequilibria became evident and the monetary union ceased to properly function. This can't be considered a surprise. In the past all fixed exchange rate regimes needed exchange rates realignments in due time which is another argument found in every elementary textbook.

The European Union decision-makers did not want to take this into consideration. Their way of thinking was evidently based on an almost communist type of reasoning: economic laws do

not exist, politics may dictate economics. Some of us have been very sensitive to this for a very long time. People like me were raised in an era when such a mode of thinking was dominant in our countries of Central and Eastern Europe. Some of us dared to express our disagreement with it already in the past. We were considered enemies then, we are considered enemies now.

Europe should forget it, because there is time for a fundamental decision: should we continue believing in the dogma that politics can dictate economics and continue defending the common currency at whatever costs or should we finally accept that we have to return to economic rationality?

The answer to such a question given by the overwhelming majority of European politicians has been until now YES, we should continue. Our task is to tell them that the consequences of such a policy will be higher and higher costs for all of us. At one moment, these costs will become intolerable and unbearable.

We should say NO. The European politicians should be forced to admit that we find ourselves in a blind alley and that in such a case the only possible way out is the way back.

Such a decision can't be made at one EU summit or another. It asks for a fundamental transformation of our thinking and of our behaviour. Europe has to undertake a systemic change, something we did 20 years ago in our part of Europe. Coming to such a decision needs a genuine political process, not the approval of a document prepared behind closed doors by a group of EU bureaucrats. It must arise as an outcome of political debates in individual EU member countries. It must be generated by the "demos" of these countries. There is no demos in Europe, there are just "inhabitants" of Europe.

The most imminent issue which asks for being addressed now is the Eurozone sovereign debt crisis. We should, however, be aware of the fact that this crisis is the tip of a much bigger iceberg. The crisis in Europe goes much deeper. Let's accept that crisis is – in Schumpeter's definition – a process of creative destruction. Not everything can be saved and maintained. Something must be destroyed or left behind in this process, especially the wrong ideas. We should get rid of utopian dreams, of irrational economic activities and of their promotion by European governments. Part of this implies that even some states must be left to fall. The opponents of such positions keep saying that such a solution would be costly. It is not true, the prolongation of the current muddling through is more costly. We have to explain to them that the costs they are afraid of are already here, the costs they have in mind are "sunk costs" already.

In his recent article "An American History Lesson for Europe" (The Wall Street Journal, February 3, 2012) the Nobel Prize Laureate in Economic Science Thomas J. Sargent reminded us that America paid off the individual states' debt only once, in 1789, and that the American politicians were ready to do it at that moment because they took it as a price for acquiring independence from Great Britain. They correctly understood that it can't be repeated. Fifty years later, in the early 1840s, the federal government declined to finance the states' debts. "It led the states to discipline themselves by rearranging their constitutions in ways designed to allow them to retain freedom and responsibility for taxing and spending within their borders".

Prof. Sargent added: “Europeans today might be tempted to say yes to bailouts. Or they might also recall a time when Americans preserved their own federal system by saying no”.

I think Sargent is right. Europeans should say NO and start introducing radical systemic changes which have to include the following measures:

1. Europe has to get rid of the unproductive and paternalistic soziale Marktwirtschaft, “augmented” (which means further undermined) by the growing role of the green ideology.
2. Europe should accept that the economic adjustment processes take time and that the impatient politicians and governments usually make things worse. The politicians should not try to mastermind the markets, to micromanage the economy, to “produce” growth by government stimuli and incentives.
3. Europe should start preparing comprehensive reductions of government spending and forget flirting with solutions based on tax increases. The reductions must dominantly deal with mandatory expenditures, because discretionary spending cuts are – as a long term solution – quantitatively more or less insignificant.
4. Europe should interrupt the creeping, but constantly expanding green legislation. The Greens must be stopped from taking over much of our economy under the banner of such flawed ideas as the global warming doctrine.
5. Europe should get rid of the excessive centralization, harmonization, standardization of the continent and after half a century of such measures start decentralizing, deregulating and desubsidizing its society and economy.
6. Europe should make it possible for countries which are the victims of the European monetary union to leave it and to return to their own monetary arrangements.
7. Europe should forget such plans as a fiscal union or a banking union, not to speak about antidemocratic ambitions to politically unify the whole continent.
8. Europe should return to democracy which can exist only at the level of nation-states, not at the level of the whole continent. It requires returning from supranationalism to intergovernmentalism.

www.klaus.cz

26. 7. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Indické republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal ve čtvrtek dne 26. července 2012 blahopřejný telegram Pranabovi Kumaru Muchardžimu v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Indické republiky.

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Indické republiky.

Velmi si cením tradičního přátelství mezi našimi zeměmi a pevně věřím, že i my dva ve svých funkcích najdeme příležitost podpořit jeho další prohloubení a rozvoj. Vaše země patří k nejdůležitějším českým obchodním partnerům na asijském kontinentu a jsem přesvědčen, že se nám na tuto úspěšnou ekonomickou spolupráci podaří navázat rozvojem vztahů i v dalších oblastech.

Rád vzpomínám na svoji státní návštěvu ve Vaší překrásné zemi v roce 2005, na prohlídku historického města Aurangabád a skalního chrámu Ellora.

Rád bych Vám, vážený pane prezidente, ještě jednou co nejsrdečněji pogrataloval k Vašemu zvolení a popřál Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné funkci.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

www.hrad.cz

srpen 2012

28. 8. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram prezidentovi Chorvatské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v úterý dne 28. srpna 2012 blahopřejný telegram prezidentovi Chorvatské republiky Ivo Josipovićovi, který v těchto dnech slaví 55. narozeniny.

Vaše Excellence,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu významnému životnímu jubileu.

Rád vzpomínám na Vaši státní návštěvu v Praze v březnu 2011 a na naše společné setkání se slovenským a srbským prezidentem letos v únoru na zámku v Lánech. Našel jsem ve Vás, pane prezidente, vnímavého partnera, který se nebojí projevit svůj názor. Jsem přesvědčen, že Vaše věcná politika a vysoká popularita najde ocenění u mnohých politických představitelů na Balkáně a také jinde v Evropě.

Dovolte mi, pane prezidente, abych Vám ještě jednou popřál hodně zdraví, štěstí a úspěchů ve Vašem osobním i profesním životě.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

www.hrad.cz

29. 8. 2012

Vystoupení prezidenta republiky na setkání s českými velvyslanci

Vážený pane ministře, paní velvyslankyně, páni velvyslanci,

rád Vás opět vítám na Pražském hradě, na pravidelném setkání vedoucích zastupitelských úřadů s prezidentem republiky. Je to pro mne – v této mé funkci – setkáním v tomto formátu posledním.

Do konce prezidentského mandátu mi zbývá o něco více než půl roku, a i když – doufám – budu ještě mít příležitost s některými z Vás se setkat, dnešního setkání bych chtěl využít i k jistému ohlédnutí se za uplynulým desetiletím, a tak jako každý rok říci několik obecnějších poznámek k české zahraniční politice.

Mé zahraniční cesty byly v posledních deseti letech poměrně četné. Nejčastější byly schůzky s prezidenty sousedních a evropských zemí. S výjimkou Malty jsem navštívil všechny členské země Evropské unie a NATO. Často jsem byl ve Spojených státech amerických. Díky Vaší pomoci se konala i řada mých návštěv Ruska, Číny, zemí Balkánu, významných zemí blízkého Východu, jižní Ameriky, Asie a Afriky.

Jako prezident republiky jsem dbal na to, abych v zahraničí zastupoval Českou republiku a její zájmy, abych naslouchal našim partnerům, a abych s nimi mluvil i o tématech, která považujeme za problematická. Jsem přesvědčen, že to je povinností nejen prezidenta, členů vlády a parlamentu, ale i Vás velvyslanců. Česká zahraniční politika stojí a padá s každodenní komunikací se zahraničními partnery, s naší dovedností jim naše postoje vysvětlovat, s naší schopností prosadit se v obtížné konkurenci. K tomu je nezbytné být si vždy vědom toho, koho zastupujeme a či zájmy máme hájit.

Mezi nevýznamnější zahraničně-politické události, ke kterým došlo během mé prezidentské éry, patří vstup naší země do Evropské unie, jednání o takzvané Evropské ústavě, referenda ve Francii a v Nizozemsku, přijetí Lisabonské smlouvy, jednání o umístění amerického radaru v České republice, vlna revolucí v některých zemích arabského světa a v neposlední řadě finanční a ekonomická krize v USA a v Evropě. Jejím důsledkem je to, že se dnes v Evropě nehovoří již jen o záchraně Řecka nebo Španělska, ale o krizi celého konceptu evropské integrace.

Pro mne osobně bylo cennou zkušeností zastupování naší země při jejím předsednictví Rady Evropské unie, pořádání a účast na summitech osmnácti prezidentů zemí střední, východní a jižní Evropy, stejně jako každoroční setkání prezidentů V4. Významnou událostí pro naši zahraniční politiku, díky níž se Praha opět zapsala do historie, byl také podpis „Smlouvy mezi Spojenými státy americkými a Ruskou federací o podmínkách dalšího snížení a omezení strategických útočných zbraní“ v dubnu 2010.

Zahraněční politika země musí být předvídatelná, ale i předvídatelná. Musíme vědět, co chceme nechat být tak, jak je, co chceme udržet a co chceme změnit. To by mělo být naznačeno v koncepci zahraniční politiky. O kvalitě či spíše nekvalitě její poslední verze z dílny MZV jsem zde mluvil loni.

Když jsem se nedávno v italském městě Stresa účastnil mezinárodní konference ke 30. výročí Institute of International Finance, mezi diskutovanými tématy byly „klíčové události, které ovlivní budoucí hospodářský a finanční vývoj“. Jeden z účastníků správně poznamenal, že

před třiceti lety, když Institut vznikal, by nikdo nebyl schopen předvídat žádnou z klíčových událostí, ke kterým za posledních třicet let došlo. Nikdo nevěděl, kdy dojde k pádu Železné opony. Nikdo nepředvídal rozpad Jugoslávie a Sovětského svazu, ale ani Československa, vznik eura či boj s klimatem. Stejně tak je dnes obtížné předvídat vývoj v budoucích letech.

Naše diplomacie by však měla být schopna identifikovat rozhodující trendy. Považujeme za svou povinnost zabránit překvapením, která by mohla být pro naši zemi nepřijemná a mohla by nás poškodit.

Aniž bych si činil nárok na úplnost, mezi významné ambice naší zahraniční politiky řadím úsilí o

rovnoprávné vztahy se sousedy a s dalšími členskými zeměmi EU a NATO;

smysluplnost našeho členství v EU;

rozvíjení vztahů s důležitými neevropskými zeměmi jako jsou zejména Rusko, Čína, Brazílie a další země asijského a amerického kontinentu;

úspěšnou ekonomickou diplomacií;

zajištění energetické bezpečnosti a o systematickou obhajobu jaderné energetiky.

Za trendy a jevy (události), které mohou a pravděpodobně i budou mít vážné důsledky pro budoucí vývoj na mezinárodní scéně, považuji:

neschopnost zemí EU racionálně reagovat na „krizi“ eura a neschopnost zastavit prohlubování demokratického deficitu uvnitř EU. V obecnější rovině jde o neschopnost vyrovnat se s faktem, že nastoupená cesta byla chybná a o neschopnost rozhodnout se včas pro cestu jinou nebo se umět otočit zpět;

deformaci evropského i domácího trhu v důsledku dotačních programů EU;

upadání tradičně prosperujících zemí do krizových pastí a vznik nových center prosperity;

neudržetelně štědrá sociální politiku evropských států a s ní související imigrační pohyby;

problematické důsledky Schengenu, před kterými jsem varoval už dávno;

uznání nezávislosti Kosova;

nedávné kroky maďarského parlamentu, které zneklidňují střední Evropu;

rizika, která vyplývají z nových bezpečnostních hrozeb.

Jako prezident republiky jsem se snažil, aby zahraniční politika naší země byla politikou suverénního, sebevědomého státu, nikoliv vůči vlastní zemi nezodpovědným přitakávaním velkým zemím. Snažil jsem se, aby naši politiku nepředurčovaly iluze a zbožná přání, ale ani snadný konformismus bez ohledu na naše skutečné zájmy.

Snažil jsem se, aby naše politika byla realistická, aby vycházela z historické zkušenosti minulých generací a abychom, často z malicherných vnitropolitických důvodů, nevedli zbytečné minulostní spory, které pak komplikují naše zahraničně-politické vztahy.

Vždy jsem usiloval o zachování naší samostatné zahraniční politiky. Nedůvěřuji iluzím, že práci českého velvyslanectví a diplomatů může nahradit a zájmům naší země a jejích občanů a firem plnohodnotně sloužit nějaká „služba vnější akce“, či zastupitelský úřad jiné země EU. Mizivá míra vlivu, kterou jsme si byli v evropských strukturách schopni prosadit, mé obavy jenom potvrzuje.

Vždy jsem bojoval proti iluzím o konci historie a o nové evropské nirváně. Současný vývoj, který nedává naději na dobrá východiska, to ukazuje více než jasně. Otázky o postavení naší země, o způsobech udržení její samostatnosti a suverenity, o vztazích k potenciálně nebezpečným mocnostem kolem nás řešíme a budeme řešit vždycky. Musíme si však zachovat právo, abychom je mohli řešit my, tedy aby je za nás a možná na náš úkor řešil někdo jiný.

Před několika lety se zdálo, že jsou naše prosperita a mezinárodní zajištění naší bezpečnosti navždy dány naším členstvím v EU a v NATO. Dnes víme, že se svět dramaticky mění a že některé nebezpečné krize současnosti vznikají v – pro nás donedávna neotřesitelných – pevných bodech bohatství, prosperity a stability na západ od nás. Přicházíme k poznání, že nám pouhá orientace na trhy EU prosperitu nezajistí. Jsme nuceni rehabilitovat myšlenku promyšleného budování efektivní sítě ambasad na netradičních teritoriích, či se znovu vracet tam, odkud jsme před nedávnem odešli. Možná pozdě, ale přece.

Budoucí EU bude s největší pravděpodobností ještě více než dosud kolbištěm protikladných zájmů. Musíme na to být připraveni. O co se necháme připravit, to budeme velmi těžko získávat zpět. Cesta k prosazení dobrého jména naší země v zahraničí nevede skrze konformismus a bezbřehou loajalitu vůči návrhům a iniciativám, s nimiž přicházejí naši zahraniční partneři či dokonce spojenci.

Z takového přístupu žádná výhodná situace pro naši zemi nikdy v minulosti nevzešla a těm, pro které je v české zahraniční politice primárním vodítkem heslo „být v hlavním proudu“, ať směřuje kamkoli, bych rád připomenul dnes již viditelné výhody, které pro naši zemi plynou z toho, že nepatříme mezi země eurozóny, máme svou vlastní měnu a svou měnovou politiku. Chtěl bych jim také připomenout svůj podpis pod Lisabonskou smlouvu a skutečnost, že se za něj naší zemi žádné vděčnosti od zahraničních partnerů nedostalo. Já vděčnost nečekal, ale očekával jsem potvrzení právní platnosti výjimky, kterou jsem svůj podpis podmínil a která není ratifikovaná dodnes.

V evropské politice existují tendence, které prostor pro naši diplomacii zužují a státnost a suverenitu naší země mohou do budoucna výrazně oslabit. Mám tím na mysli např. množství návrhů, které jsou na úrovni Evropské unie schvalovány tichou procedurou nebo které jsou předkládány jen krátce před samotným jednáním, a proto často schvalovány, aniž by byly důkladně čteny a analyzovány.

Česká diplomacie nesmí do budoucna podléhat takovým tichým procedurám a nesmí se nechávat umlčet těmi, kteří nám říkají, že se prosazováním našich zájmů dostaneme do izolace. Nedostaneme. Pouze nebudeme chváleni těmi, kteří tvrdě prosazují zájmy své vlastní.

Dovolte, abych závěrem připomněl své nadcházející zahraničně-politické akce. V září se tradičně zúčastním zasedání Valného shromáždění OSN v New Yorku, v listopadu summitu ASEM v Laosu a v lednu summitu EU-Latinská Amerika v Chile. Z připravovaných bilaterálních akcí závěru svého funkčního období považuji za významnou říjnovou státní

návštěvu německého prezidenta u nás a své chystané státní návštěvy v Itálii, Polsku, Rakousku a event. i Izraeli. Připravujeme také návštěvu na Slovensko a do Maďarska. Jistě dojde i k celé řadě dalších menších akcí.

Rád bych Vám závěrem poděkoval za veškerou spolupráci v uplynulých deseti letech. Většinu z Vás jsem osobně jmenoval. Mnohé z Vás jsem poznal a vnímám jako zdatné profesionály. Občas se mi na práci některých z Vás něco nelíbilo, ale i to určitě víte. Přál bych si, abyste vždy považovali své působení v diplomacii za službu své zemi a jejím občanům a abyste dokázali úspěšně obhajovat jejich zájmy v zahraničí.

www.hrad.cz

září 2012

10. 9. 2012

Projev prezidenta při zahájení Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně

Vážení představitelé naší politické i hospodářské sféry, dámy a pánové,

nejprve bych Vás všechny – u příležitosti zahájení letošního Mezinárodního strojírenského veletrhu – rád pozdravil. Brněnský veletrh je jednou z nejvýznamnějších akcí, které se v naší zemi každoročně konají a nás všechny jistě těší, že se mu stále daří držet se na pozici předního evropského průmyslového veletrhu. Dokládá to jak skladba vystavovatelů, letos jich je téměř 50% ze zahraničí, tak tradičně velký zájem veřejnosti. Díky tomuto veletrhu se Brno stalo důležitým veletržním centrem Evropy.

Na zahájení veletrhu jsem byl již mnohokrát, letos je tomu naposledy v roli prezidenta republiky. Projevy, které jsem zde pronášel, poměrně věrně ukazují velmi proměnlivý ekonomický vývoj, kterým naše země za tuto dobu procházela. Úspěšný ekonomický vývoj, kdy jsme v letech 2005 až 2007 dosahovali vysokých temp ekonomického růstu, vystřídal nejhlubší pokles české ekonomiky v její dosavadní historii. Po skončení krize to z počátku vypadalo, že z ní česká ekonomika vyšla poměrně dobře, ale některými z našich politiků a ekonomů očekávaný rychlý návrat k vysokým růstovým hodnotám se nedostavil. Oživení bylo jen velmi mírné a rychle skončilo, což se až příliš podobá ekonomickému vývoji v řadě dalších evropských zemí.

Odhady vývoje naší ekonomiky v budoucích obdobích se v posledních týdnech a měsících postupně měnily z mírně plusových do minusových čísel. Před několika dny publikovaná data to jen potvrzují. Hrubý domácí produkt se ve 2. čtvrtletí tohoto roku meziročně snížil o 1%. Data o vývoji průmyslové produkce v červenci tohoto roku vypadají trochu nadějněji.

Příliš potěšující nejsou ani informace přicházející od našich hlavních obchodních partnerů ze zemí Evropské unie a slábnoucí zahraniční poptávka začíná působit. Zatímco v loňském roce rostly naše vývozy dvouciferným tempem, letos jsme se dostali jen k jednociferným hodnotám.

Přesto je třeba tato statistická čísla vidět nikoli izolovaně, ale v celkovém kontextu současného vývoje Evropy a našeho regionu. Navzdory všemu zmíněnému jsme stále jednou z ekonomicky nejstabilnějších zemí Evropské unie. A to jak z hlediska vnější makroekonomické rovnováhy (a naše platební bilance to ukazuje), tak z hlediska domácích makroekonomických ukazatelů jako je inflace, míra nezaměstnanosti, stabilita a odolnost bankovního sektoru. Vlastní měna nám pomáhá absorbovat vnější šoky. V mezinárodním porovnání nevyznívá špatně ani vývoj ve sféře veřejných financí. Přesto nemohu nezmínit, že jsem pokaždé, když jsem veletrh jako prezident republiky zahajoval, mluvil o nezbytnosti reformy veřejných financí. Úkol se nezměnil, jen jeho naléhavost narůstá. Stále jsme neudělali potřebné systémové změny, zejména na výdajové straně rozpočtu. Zvyšováním daňových sazeb naše veřejné finance a naši ekonomiku neposílíme. Odvažme se sáhnout do mandatorních výdajů.

Právě na tomto místě je třeba zdůraznit, že průmysl, a zejména strojírenství, musí i nadále zůstat pevným bodem naší ekonomiky. Nevěřme mýtům, že je znakem vyspělosti odklon od strojírenství a zaměření se na služby či na tzv. „znalostní ekonomiku“. Nedávný vývoj ve světě potvrzuje, že je podcenění významu strojírenství a průmyslu vůbec hrubou chybou. V nedávné krizi dopadly hůře ty země, které se v minulosti snažily deindustrializovat.

Druhou věcí je to, že zpomalení ekonomik většiny našich evropských obchodních partnerů – spojené s dluhovou krizí v eurozóně a s málo produktivním evropským ekonomicko-sociálním modelem, který je více sociální než ekonomický – by mělo být jasným signálem, že se v našem zahraničním obchodě musíme stále více dívat za hranice Evropy. Pro nás – jako vysoce otevřenou ekonomiku – to platí dvojnásob.

Stát zde není od toho, aby určoval co a kam vyvážet. Může však pomoci našim podnikům přiblížit nové trhy. Proto jsem ve své funkci velmi dbal na to, aby mé zahraniční cesty nebyly pouhou zdvořilostí, politickou návštěvou, ale aby měly viditelný dopad do vzájemných ekonomických vztahů. S mnohými z přítomných podnikatelů jsem se potkával na svých zahraničních cestách jako s členy podnikatelských delegací, kteří mne na cestách doprovázeli. Počítám-li dobře, bylo takovýchto cest s Vaším doprovodem téměř třicet. Jen v posledním roce a půl to byla Argentina, Chile, Černá Hora, Ázerbájdžán, Senegal, za rekordního zájmu podnikatelů letošní cesta do Turecka či nedávná návštěva Indonésie a Malajsie. Pokusím se ještě nějakou takovou cestu do konce svého mandátu uskutečnit.

Geografická struktura těchto návštěv naznačuje mnohé. Jde o země, které netrpí agonii či stagnací, ale které jdou rychle kupředu, země, které mají růstový potenciál. V mnohých z nich máme na co navazovat. V těchto zemích si našich strojírenských výrobků stále váží, ale musíme být aktivnější. Příležitosti na nás nebudou čekat, je třeba jim jít naproti.

Jsem proto velmi rád, že je „partnerskou zemí“ veletrhu v letošním roce jedna z největších a z nejrychleji se rozvíjejících zemí světa – Indie, ze které sem k nám přijelo téměř 130 firem, a že její delegaci vede ministr průmyslu a obchodu Anand Sharma. Je to v pětileté historii tohoto projektu vůbec poprvé, kdy je partnerskou zemí jiná než naše sousední země. Stejně tak mne těší, že tzv. „zvláštním hostem“ veletrhu je Rusko.

Dámy a pánové, přál bych si, aby byl letošní Mezinárodní strojírenský veletrh úspěšný, aby zde vzniklo mnoho nových kontaktů, které se přemění v úspěšné a dlouhodobé kontrakty. Naše ekonomika to potřebuje.

Děkuji za pozornost.

www.hrad.cz

12. 9. 2012

Odpovědi prezidenta na otázky serveru Novinky.cz o prohlášení José Barrosa dne 12. září 2012

Jak hodnotíte ideu José Barrosa změnit EU v demokratickou federaci národních států?

Tuto ideu Josého Barrosa resolutně odmítám. Jediné, co na jeho dnešním vystoupení oceňuji, je to, že poprvé nahlas přiznal skutečné cíle dnešních protagonistů dalšího prohlubování evropské integrace. Dosud to lidé jako Barroso před evropskou veřejností tajili. V roce 2004 jsme vstupovali do Evropské unie a ne do federace, v níž se staneme bezvýznamnou provincií.

Měla by ČR vstoupit do této federace? Nakolik by to znamenalo ztrátu suverenity?

Určitě ne, měli bychom naopak uvažovat o tom, jak svou státnost a suverenitu obnovit. Ve federaci je to vyloučeno. Evropská unie by se měla změnit v opačném směru, než jak navrhuje J. Barroso. Ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, odpovědělo 61,8 % lidí v anketě na Vašem internetovém serveru, které se zúčastnilo 11 047 čtenářů, že je pro rozpad unie. Lidé jako pan Barroso toto nechtějí slyšet.

www.klaus.cz, www.novinky.cz

13. 9. 2012

Projev prezidenta republiky V. Klause u příležitosti konference „Hayek Colloquium in Obergurgl“

Sehr geehrte Damen und Herren,

ich bin sehr froh, dass ich wieder einmal die Gelegenheit habe, hier in Obergurgl sein zu dürfen. Ich möchte mich für Ihre Einladung bedanken. Ich habe hier schon einmal an einem Symposium teilgenommen, das – wie das heutige – Hayek, und besonders seinem Buch „Die Verfassung der Freiheit“ gewidmet wurde. An Hayek–Gedenkstein wurde damals sogar eine Plakette befestigt.

Meine Generation, die in unserem Land einen großen Teil ihres Lebens im Kommunismus verbrachte, hat Hayek schon in den sechziger Jahren entdeckt. Es war damals die Zeit einer relativen Lockerung der gesellschaftlichen Atmosphäre, die bei uns zuerst zu hoffnungsvollen Wirtschaftsreformen und anschließend zu den dramatischen politischen Veränderungen des Jahres 1968 geführt hat. Schon damals war Hayek meine Inspiration und als Beitrag zu den damaligen, relativ freien und weitgehenden Debatten habe ich die fundamentale, und für die Ökonomen entscheidende Kontroverse über die Realisierbarkeit von Sozialismus, die in den dreißiger Jahren zwischen „Österreichern“ Mises und Hayek und „Sozialisten“ Lange und Lerner erfolgte, in die tschechische Sprache übersetzt. In dieser Zeit haben wir auch sein weltbekanntes Buch „Der Weg zur Knechtschaft“^[1] studiert, das in verschiedenen nicht-

offiziellen Ausgaben in der Tschechoslowakei damals veröffentlicht wurde. Es war für uns „das Buch“ unserer Zeit.

Friedrich von Hayek habe ich nur einmal in meinem Leben gesehen und dazu noch unter fast absurden Umständen - im August 1968, im Moment der Einmarschierung der Warschauer Pakt Truppen in die angeblich kontrarevolutionäre Tschechoslowakei. Als junger Akademiker habe ich damals an dem bekannten, noch heute existierenden Forum in Alpbach teilgenommen. Zwei Tage nach dem 21. August hat dort Hayek eine Rede gehalten. Ich bin ins Auditorium gekommen, habe ihn gesehen, aber war nicht imstande dem Sinn seiner Wörter zu folgen. In diesen Stunden und Tagen dominierten in meinem Kopf andere Gedanken, als die Details seiner theoretischen Überlegungen über die „Verfassung der Freiheit“. Der Verlust der Freiheit in meiner Heimat war für mich viel wichtiger als die komplizierte Theorie der legislativen Vorbedingungen der Freiheit, obwohl es klar ist, dass diese zwei Themen vieles gemeinsam haben.

Nach dieser Episode haben wir weitere 20 Jahre in einer Gesellschaftsordnung verbracht, die sehr weit von den hayekischen Ideen entfernt war. Am Ende dieser Etappe, ein Tag vor der Studentendemonstration in Prag im November 1989, die unsere Samtrevolution startete, war ich an der Johannes Kepler Universität in Linz. Wieder in Österreich. Während der Nachmittagsdebatte mit den dortigen Professoren der Volkswirtschaftslehre habe ich auch nach Hayek gefragt. Die Antwort war für mich mehr als enttäuschend: „In Österreich ist Hayek tot.“ Am Abend, und das war wirklich 24 Stunden vor der Prager Studentendemonstration, an der auch mein Sohn teilgenommen hat, habe ich in einer Podiumsdebatte mit Studenten der Universität souverän gesagt: „Wenn Hayek in Österreich tot ist, werden wir ihn in Prag wiederbeleben.“ Selbstverständlich wusste ich nicht, was am nächsten Tag passieren wird und wie bald meine Prophezeiung zur Verwirklichung kommt.

Die radikale Transformation unserer Gesellschaft und Wirtschaft in den folgenden Jahren war „hayekisch“ (oder vielleicht sagt man hayekian?). Mit Hilfe seiner Ideen haben wir verstanden, dass nicht nur das normale Funktionieren der Gesellschaft und Wirtschaft, sondern auch die Transformation solcher komplexen Systeme von oben nicht organisierbar ist. Schon in dieser Zeit habe ich argumentiert, dass die gesellschaftliche Transformation eine komplizierte Mischung von Spontanität und Konstruktivismus ist und sein muss, und dass diese Phase der Entwicklung mehr die Gesetze der hayekischen Evolution als die Träume verschiedener Konstruktivisten folgen muss. Die Basis dieses Prozesses war bei uns die Befreiung der Märkte, die Liberalisierung, Deregulierung, Desubsidierung und Entstaatlichung der Wirtschaft. Das war Hayek, in seiner reinen Form.

Wir haben aber nicht nur Hayek, sondern auch Walter Eucken und andere Ordoliberalen studiert. Wir wussten, dass auch die institutionelle Seite der Transformation notwendig ist. Wir haben parallel zur Deregulierung so schnell wie möglich auch die Regeln und Institutionen der Marktwirtschaft eingeführt.

Die damalige, aber auch noch heute sehr politisierte Debatte, ob die Institutionen ex ante oder ex post eingeführt werden müssen, war und ist für mich eine scholastische Debatte in der Kategorie: Was war zuerst da? Huhn oder Ei? In einer Diktatur könnte man so etwas von oben dirigieren. In der Realität der freien und pluralistischen Gesellschaft müssen Hühner und Eier gleichzeitig entstehen. Man kann nicht die „empty boxes“ (leere Kästen) der Institutionen im Voraus konstruieren.

Hayek ist relevant auch zum Thema der von ein paar Jahren geschehenen Krise, in mindestens zwei Aspekten. Auf einer Seite haben wir die hayekische Theorie der Wirtschaftszyklen, auf der anderen die hayekischen Überlegungen über die Beziehungen Staat-Markt.

In seinen früheren, strikt ökonomischen Werken, insbesondere in seiner Geldtheorie und Konjunkturtheorie (1929)[2] und in Preise und Produktion (1931)[3], die namentlich zitiert waren, als ihm im Jahr 1974 der Nobelpreis für Wirtschaftswissenschaften verliehen wurde, hat Hayek eine wichtige These akzentuiert: Die Ursache des Wirtschaftszyklus ist falsche Geld- und Kreditpolitik, die so genannte „easy money“ Politik. Die künstliche Senkung des Zinssatzes generiert einen Investitionsboom und die Abschaffung seiner Nachfolgen braucht eine schmerzhaft Restrukturalisierung der ganzen Wirtschaft. Die Manipulierung der Fiskalpolitik kann die notwendige Restrukturalisierung nicht ersetzen.

Das sind die Ideen, die gegen die heutigen Maßnahmen der Fiskalpolitik, die in vielen Ländern eingeführt wurden, warnen sollten. Noch gefährlicher ist, dass die gegenwärtigen Versuche viel größer sind, als diejenige, die die Regierungen in der Vergangenheit gemacht haben. Die Politik des billigen Geldes wurde von Hayek als „Pseudomedizin“ bezeichnet. Im Grunde des damaligen und auch heutigen Problems sind falsche Relativpreise, nicht die Absenz der Gesamtnachfrage. Die Weltwirtschaftskrise von 2008-2009 ist am meisten die Folge des politischen Spielens mit den Zinssätzen. Nicht einmal sogar von geschworenen Keynesianern wurde die Absenz der Gesamtnachfrage als Ursache der letzten Krise erwähnt. Sie wurde nicht durch Geldmangel, sondern durch zu viel Geld hervorgerufen. Der Wirtschaftszyklus wurde durch mikroökonomische Folgen der falschen Kredit- und Geldpolitik in Gang gesetzt.

Gesellschaftliche Turbulenzen haben ungeplante Nebeneffekte. Sie führen immer zu einer radikalen Verschiebung an der Achse Staat–Markt. Es ist evident, dass gerade das auch jetzt droht, bzw. dass es schon eingetroffen ist. Und hier muss wieder Hayek zur Hilfe kommen, der uns vor 68 Jahren in seinem populären Buch Der Weg zur Knechtschaft, aber auch in einer Reihe von Fachaufsätzen, insbesondere im The Use of Knowledge in Society (1945)[4], ganz klar gesagt hat, wohin der richtige Weg führt. Dieser Weg ist Freiheit, Markt und spontane Evolution. Keine Rekordverschuldung der Länder, wöchentliche Wochenende-Gipfeltreffen der führenden Politiker, global governance und mehr Regulation. Sondern umgekehrt.

Das wäre aber schon eine Vorlesung über Hayek und das ist nicht mein heutiges Ziel.

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit.

www.klaus.cz

15. 9. 2012

Interview prezidenta V. Klause pro rakouský deník Tiroler Tageszeitung

Sie haben den europäischen Rettungsschirm kritisiert, dem das deutsche Verfassungsgericht diese Woche grünes Licht gegeben hat. Was ist daran falsch?

VK: Ich bin grundsätzlich gegen die Zentralisierung Europas. Jeder Schritt, der in diese Richtung geht, ist für mich inakzeptabel. Deshalb war die Entscheidung der deutschen Verfassungsrichter für mich eine Enttäuschung.

Der Rettungsschirm soll Griechenland helfen. Welche Alternative schlagen Sie vor?

Es ist absolut falsch, dass es sich um einen Rettungsschirm für Griechenland handelt. Es ist ein Rettungsschirm für die Utopie der Eurozone. Die Griechen sind die Opfer der gemeinsamen Währung. Sie sind nicht diejenigen, die Probleme in die Eurozone gebracht haben. Verschiedene Länder können sicher eine gemeinsame Währung haben, aber nicht diese 17 Länder.

Was würden Sie denn anders machen?

Länder wie Griechenland müssen die Eurozone verlassen. Das ist für sie die einzige Möglichkeit. Der Rettungsschirm hingegen macht die Zukunft für diese Länder schwierig oder fast unmöglich.

Aber der Zug fährt in Richtung mehr Europa. EU-Kommissionspräsident José Barroso hat diese Woche sogar eine europäische Föderation vorgeschlagen ...

Barrosos Rede ist für mich fast unglaublich. Ich bin zu hundert Prozent gegen eine Föderation. Mir ist schon die Europäische Union zu viel. Die Europäische Gemeinschaft war noch akzeptabel, vernünftig, vorteilhaft und gesund. Aber die Idee, die in Maastricht vor zwanzig Jahren entstanden ist (u.a. eine Währungsunion, Anm.), war falsch. Das war eine Sackgasse. Diese Sackgasse noch ein bisschen zu verlängern, wird die Zukunft noch problematischer machen.

Warum halten Sie die EU für eine Sackgasse?

Einen Teil der Antwort bildet schon die Realität. Alle Menschen, die offene Augen haben, können sehen, dass die EU eine Sackgasse ist. Nur die politischen Eliten in Brüssel und in den Mitgliedstaaten wollen das nicht sehen.

Auch die Theorie ist klar: Die Heterogenität der heutigen EU und besonders der Währungsunion ist so groß, dass es nicht möglich ist, mit nur einer Währung, einem Wechselkurs, einem Zinssatz und einer Währungspolitik zu leben. Man kann Länder wie Griechenland und Deutschland nicht zusammenspannen. Man kann nicht aus Teilen eines Fiat Seicento und eines Alfa Romeo eine Maschine zusammenbauen.

Sie haben auch Europas Demokratiedefizit kritisiert ...

Das ist eine andere Dimension. Die eine Dimension ist die wirtschaftliche Irrationalität, die Bedrohung unseres Wohlstands. Die andere ist die politische Irrationalität, die Bedrohung unserer Freiheit.

Sollten aber die europäischen Bürger in Zukunft einmal einen EU-Präsidenten direkt wählen dürfen, wäre das dann für Sie akzeptabel?

Wir haben in Tschechien gerade die Direktwahl des Staatspräsidenten eingeführt (Klaus selbst wurde noch vom Parlament gewählt, Anm.). Jetzt beginnen die Leute die falsche

Richtung dieser Änderung zu verstehen. Diese Irrationalität auch noch in Europa einführen zu wollen, ist für mich fast unglaublich.

Auch in einer authentischen Demokratie – in einem Staat – hat die Direktwahl positive und negative Aspekte und ich sehe mehr negative. Aber in Europa gibt es kein Demos, kein Volk, und das Nicht-Volk kann keine direkten Wahlen haben. Wie wäre denn Ihr Modell für das Europa der Zukunft?

In einer Sackgasse kommt man nicht weiter, sondern muss zur letzten Kreuzung zurückgehen und das ist für mich der Vertrag von Maastricht. Das sehe ich aber nicht als realistisch an. Es bleiben also verschiedene kleinere Änderungen – beispielsweise die Frage, wie viele Länder eine optimale Währungszone bilden.

Der Grund für Ihren Besuch in Tirol ist das Hayek Colloquium. Der österreichische Ökonom Friedrich August Hayek war ein Vordenker des freien Marktes. Kritiker sehen genau darin den Grund für die aktuelle Krise ...

Meine Position ist genau umgekehrt. Nicht der Markt hat die Krise verursacht, sondern die Staatsintervention. Hayek hat absolut Recht. Ich bin nicht sicher, ob Hayek explizit über die europäische Integration gesprochen hat, aber implizit hat er permanent darüber gesprochen. Er hat permanent über die Freiheit gesprochen und die Europäische Union in der heutigen Form ist bestimmt eine Bremse der Freiheit.

Demnach führt für Sie der Weg aus der Krise über weniger staatliche Eingriffe ...

Wir brauchen eine Wende wie 1989 in Mittel- und Osteuropa, eine radikale Transformation des europäischen Sozial- und Wirtschaftsmodells. Das kann man nicht auf Gipfeltreffen von EU-Politikern am Wochenende erledigen, sondern das braucht eine Wende des Denkens und des Benehmens der Europäer. Das ist ein Lauf auf lange Distanz.

Ist Europa mit seinen Sozialstaaten und der sozialen Marktwirtschaft zu sozial?

Ja. Sozial heißt sozialdemokratisch oder sozialistisch und das geht leider nicht. Das verstehen Leute wie Barroso leider absolut nicht.

Kritiker können es als herzlos betrachten, wenn man die Menschen den Kräften des Marktes überlässt ...

Der Markt ist sozialer als alle möglichen Formen der Staatsintervention und das ist eine Antwort im Sinne von Hayek. Der Markt ist per Definition sozial. Asozial sind verschiedene konstruktivistische Methoden von Regierungen.

Wie würde der Markt sozial Schwächere unterstützen?

Ich habe nichts gegen eine rationale, vernünftige Sozialpolitik. Aber das ist etwas anderes als die heutige europäische soziale Marktwirtschaft. Das Wort sozial ist bestimmt notwendig, aber nicht vor dem Markt, sondern danach. Zuerst brauchen wir einen Markt.

Auch Amerika steht derzeit vor Weichenstellungen. Im Wahlkampf berufen sich die Republikaner auf Hayek. Halten Sie ihnen die Daumen gegen Präsident Obama?

Ich habe freundliche Beziehungen zu Präsident Obama, aber ideologisch steht er auf der anderen Seite. Wir haben bisher nur über Europa gesprochen. Aber wir könnten auch über

den Westen insgesamt sprechen. Sie haben nach meinen Vorstellungen für die Zukunft gefragt, ich kann das jetzt deutlicher machen: Wir müssen den Westen dem Westen zurückgeben. Das ist für mich der letzte Satz.

Tiroler Tageszeitung

18. 9. 2012

Projev prezidenta republiky při státní večeři v Itálii

Vážený pane presidente, vážená paní Bittoni, vážené dámy a pánové,

je pro mne velkou ctí, že Vám mohu při této slavnostní příležitosti zopakovat své poděkování za pozvání na návštěvu Vaší krásné země.

Vážený pane presidente,

stále vzpomínáme na Vaši loňskou návštěvu České republiky, která se stala potvrzením všestranného partnerství a spojenectví našich zemí. I moje dnešní návštěva zde v Římě ukazuje, že je úroveň našich politických i ekonomických vztahů vynikající a že na obou stranách existuje silný zájem na jejich dalším rozvoji.

Naše země spojuje tisíciletá historie kulturních, hospodářských a politických kontaktů. Z Itálie k nám již od římských dob proudily významné civilizační impulsy v oblasti duchovní a materiální kultury. Díky tomu italské vlivy zapustily na našem území hluboké kořeny. Významné památky české renesance a baroka, které spoluvytvořily podobu Prahy a dalších českých měst, byly dílem italských stavitelů a umělců spolu s jejich českými spolupracovníky. Každoročně je k nám přijíždějí obdivovat statisíce turistů z celého světa a spolu s nimi i mnoho turistů italských.

Platí to i naopak. Pro občany naší země Itálie patří k nejoblíbenějším zahraničním destinacím, kam cestují pracovně, za poznáním i za odpočinkem. Italské pobřeží v létě či Alpy v zimě hostí každý rok statisíce Čechů. Proto jsem nebyl při své nedávné návštěvě Trentina překvapen informací, že jsou Češi co do počtu na prvním místě mezi zahraničními lyžaři ve Vašich nádherných Dolomitech. Dnes jsou česko-italské vztahy nejintenzivnější v celé své historii. Týká se to obchodní výměny a investic, ale i kultury, sportu a dalších oblastí.

Pozitivní výsledky v oblasti vzájemných vztahů jsou bohužel konfrontovány s krizovým vývojem, v němž se ocitla eurozóna a dosavadní směřování evropské integrace. Není určitě náhodou, že finanční a ekonomická krize let 2008-9 tolik otřásla právě Evropskou unií a společnou evropskou měnou. Někteří z nás dlouhá léta upozorňovali na rizika zvolené formy evropské integrace a na negativní důsledky, které zavedení eura bude mít pro velmi rozdílné členské země eurozóny. Tyto hlasy byly bohužel ignorovány.

Česká republika netrpí nadměrným zadlužením a zachovala si vlastní měnu, ale přesto nás současný vývoj také poškozují. Jsme vysoce otevřenou ekonomikou a přes 80% našeho exportu směřuje na trhy EU, kde panuje recese, dluhová krize a kde mizí koupěschopná poptávka po našem zboží. Obáváme se další centralizace Evropy, obáváme se dalšího prohlubování demokratického deficitu, nemyslíme si, že motivem pro další integraci má být

namísto chybějícího pocitu společné identity a z ní plynoucí solidarity strach z krize a z pádu eura.

Jsem přesvědčen, vážený pane prezidente, že nás i naše země spojuje společný upřímný zájem na tom, aby Evropa hledala řešení stabilní, řešení, která obnoví naši prosperitu. Jsem přesvědčen, že si v řadě otázek mezinárodní politiky rozumíme. Přesto je třeba říci, že potenciál vzájemné ekonomické spolupráce, a to jak bilaterálně, tak na třetích trzích, zdaleka nebyl vyčerpán. Proto věřím, že bude tato má návštěva dalším impulsem pro hledání cest k jeho využití a rozšíření. S tímto záměrem mne na této cestě doprovází i delegace významných představitelů českého businessu. Věřím, že jejich mise bude úspěšná.

Jsem rád, že vedle „věčného města“ Říma budu mít možnost v průběhu této návštěvy navštívit jak Neapol, na kterou mám z dob svého mládí řadu vzpomínek, tak ostrov Capri, který navštěvoval pozdější zakladatel Československa, náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk.

Vážený pane prezidente, ještě jednou mi dovoluňte, abych poděkoval za krásné přijetí a pozvedl číši na česko-italské přátelství, na naši vzájemnou spolupráci, na zdraví Vás a Vašich blízkých.

www.hrad.cz

19. 9. 2012

Projev prezidenta V. Klause na univerzitě v Neapoli

Integrazione europea senza illusioni

Magnifico Rettore, Chiarissimi Professori,
Signori Membri delle Autorità Napoletani,
Care Studentesse, Cari Studenti,
Signore e Signori,

Sono molto lieto di ritrovarmi, dopo un lungo periodo di tempo, nella Vostra bellissima città. Ed è un grande onore per me di poter parlare anche alla Vostra Università. La mia visita a Napoli fa parte della visita di Stato, per la quale sono stato invitato da un nativo di Napoli, dal mio buon amico, Presidente Napolitano.

E' quasi incredibile, ma io fu nella Vostra città per la prima volta ed anche per l'ultima volta nell'anno 1966 /mille novecento sessanta sei/, quindi, ben quarantasei anni fa. Allora, avevo ricevuto una borsa di studio post-laurea per un corso semestrale sullo sviluppo economico organizzato esclusivamente per studenti stranieri dall'Istituto di Studi per lo Sviluppo Economico. Gli studenti venivano scelti con la speranza che in futuro diventassero buoni amici dell'Italia, il che, nel mio caso, è successo veramente. L'Istituto si trovava in uno degli edifici della Mostra d'Oltremare. Le lezioni si tenevano in italiano o in inglese. Purtroppo, per questa ragione non imparai l'italiano meglio.

In quel tempo, negli anni sessanta, i temi principali della scienza economica erano: crescita economica, fattori determinanti della crescita, cause della mancata crescita e sottosviluppo. Il Governo italiano scelse per questo corso – e non per caso – la città di Napoli, e uno degli sponsor principali fu la Cassa per il Mezzogiorno.

Già allora sentivo problemi connessi con la storica eterogeneità dell'Italia, del suo Nord industriale da una parte e del suo Sud meno sviluppato dall'altra, anche se in quel momento l'Italia unita esisteva, già, da più di cent'anni. In quel periodo visitai anche la Calabria e la Sicilia e vidi le differenze rispetto alle province del Nord.

Tutto questo, non lo dico per caso. Qualche settimana fa è stato pubblicato in italiano il mio libro intitolato *Integrazione Europea senza Illusioni*. Come tema fondamentale si pone la questione seguente: quale forma e quale profondità dell'integrazione scegliere per il continente europeo che ancora oggi risulta molto eterogeneo. La tesi iniziale del mio libro è abbastanza semplice: l'integrazione istituzionale europea cominciò, circa quarant'anni fa, a sorpassare il grado dell'esistente omogeneità reale del continente europeo. Il mio libro non critica singoli elementi del processo dell'integrazione europea, ma il suo progetto errato.

Questo è il tema chiave. Gli economisti – almeno da Robert Mundell e dal suo famoso articolo del 1961 /mille novecento sessant'uno/ – cercano di definire che cos'è l'area valutaria ottimale, dunque, l'area in cui è produttivo ed economicamente vantaggioso introdurre la moneta unica, e quando porta benefici economici e quando invece non li porta. Allo stesso modo è necessario cercare la struttura ottimale dell'assetto istituzionale in tutti gli altri progetti integrativi, non solo nel progetto della moneta comune.

Questo è necessario anche per l'analisi dell'integrazione politica, i cui effetti non possono essere misurati ovviamente con categorie economiche. Qui, il criterio decisivo è il grado della democrazia esistente nello spazio integrato – in comparazione con lo stato nazionale originario – il quale oggi è, senza alcun dubbio, minore rispetto al passato, e tutti in Europa lo sanno e sentono. Almeno spero. Per questo si parla di un deficit democratico – un'espressione eufemistica a mio avviso. Lo stato europeo sopranazionale è il governare senza cittadini. La cittadinanza è connessa solo con lo stato, mentre per il continente esiste solo l'abitante, e non il cittadino.

Nel mio libro cerco di argomentare che la profondità dell'unificazione europea, condotta sulla base di un'ipotesi sul vantaggio dell'unione sempre più stretta (*ever-closer union*), è insostenibile. L'ipotesi, che "più Europa e meno nazioni" è sempre ed in ogni caso meglio, è un errore storico e fatale per il quale paghiamo troppo caro.

Lo potrei dimostrare sull'analisi di molti problemi dell'Unione europea di oggi. Ma è chiaro che l'errore più grande è stata la creazione della moneta europea comune, dell'Euro, che ha collegato in un insieme paesi incompatibili come la Grecia con la Germania o il Portogallo con la Finlandia ed i Paesi Bassi. E' stato un tentativo di assemblare i componenti di una Fiat 600 con una Alfa Romeo (o viceversa). Il fallimento di questo tentativo è oggi più che evidente.

Voglio dire con insistenza, che quello che succede in Europa negli ultimi decenni non fa parte di un processo storico che si sta imponendo oggettivamente e da cui non c'è scampo. No! Non è un processo inderogabile. Lo facciamo noi stessi. Per questo dobbiamo fermarci un attimo e cercare da che parte sta la strada giusta. Questa strada non sono i sempre più frequenti vertici organizzati a Bruxelles, che spengono incendi appena iniziati e che hanno, evidentemente, una visione miope. Questa non è la strada da percorrere.

Come *bon mot* si utilizza spesso l'espressione, che l'Europa si trova in un vicolo cieco. Credo, che questa affermazione debba essere esplicitata. Un'impasse non offre andare avanti. Alla fine

di un vicolo cieco resta solo tornare, in altre parole bisogna tornare prima dell'ultimo bivio, dove abbiamo fatto la scelta sbagliata. Sono convinto che questo è esattamente quello che deve essere fatto in Europa di oggi. E questo in due modi: fermare la soppressione dei paesi europei attuata con il trasferimento dei loro poteri a Bruxelles ed arrestare la proliferazione del paternalismo, quindi, abbandonare l'attuale modello dell'economia di mercato sociale ed ecologicamente orientata.

Se dovessi essere più concreto, sono convinto che gli europei dovrebbero cominciare ad introdurre radicali cambiamenti del sistema che devono includere le misure seguenti:

1. L'Europa deve liberarsi dal modello dell'economia sociale di mercato che è – come vediamo proprio in questi tempi – improduttivo e eccessivamente paternalistico.
2. L'Europa dovrebbe accettare che i processi di aggiustamento economico richiedono tempo e rendersi conto che i politici ed i governi impazienti di solito peggiorano le cose. I politici non dovrebbero cercare di dirigere i mercati né di “produrre” la crescita attraverso stimoli ed incentivi governativi.
3. L'Europa dovrebbe cominciare a preparare riduzioni complessive di spesa pubblica e dimenticare di flirtare con soluzioni basate sull'aumento di tasse. Le riduzioni devono fare i conti prevalentemente con le spese obbligatorie, perché i tagli alle spese discrezionali sono – come una soluzione a lungo termine – più o meno insignificanti dal punto di vista quantitativo.
4. L'Europa dovrebbe interrompere la strisciante, ma costante espansione della legislazione verde. Ai Verdi deve essere impedito di conquistare gran parte della nostra economia sotto la bandiera di idee difettive, tipo la dottrina del riscaldamento globale.
5. L'Europa dovrebbe eliminare l'eccessiva centralizzazione, armonizzazione e standardizzazione del continente e, dopo mezzo secolo di tali misure, iniziare a decentrare, deregolamentare e desovvenzionare la società e l'economia.
6. L'Europa dovrebbe rendere possibile ai paesi che sono vittime dell'unione monetaria europea di uscire dalla stessa e di ritornare ai loro assetti monetari propri.
7. L'Europa dovrebbe dimenticare i piani come l'unione fiscale o l'unione bancaria, per non parlare di ambizioni antidemocratiche di unificare politicamente l'intero continente.
8. L'Europa dovrebbe tornare alla democrazia che può esistere solo a livello degli stati nazionali e non a livello di tutto il continente. Questo richiede il ritorno dal sovranazionalismo all'intergovernalismo.

Con tutto questo bisogna cominciare immediatamente. Già oggi è tardi.

Grazie per la Vostra attenzione.

26. 9. 2012

Projev prezidenta republiky na 67. zasedání Valného shromáždění OSN

Vážený pane předsedo,

dovolte mi, abych Vám poblahopřál k Vašemu zvolení do funkce nejvyššího představitele 67. zasedání Valného shromáždění Organizace spojených národů. Vaše země prošla v nedávných desetiletích obtížným obdobím a jsem přesvědčen, že Vaše zkušenosti bývalého srbského ministra zahraničních věcí, který ve své každodenní praxi zažil důsledky jak „mírově“ dojednaných řešení, tak i ozbrojených mezinárodních intervencí, budou pro letošní Valné shromáždění přínosem a přispějí k tomu, že naše jednání bude méně formální a více praktické.

Česká republika je hluboce přesvědčena, že mezinárodní spory a konflikty mohou a měly by být řešeny mírovými, nikoli vojenskými prostředky. Dáváme to dlouhodobě a systematicky najevo. Když se před 20 lety dělilo Československo a situace byla pro mnohé z nás emočně vypjatá a bolestná, nikoho z našich politiků ani nenapadlo, že by se problém měl vyřešit jinak než mírovou cestou. Obtížná jednání výhradně domácích představitelů vedla k dosažení uspořádání, které bylo tehdy v obou nově vzniklých státech a je i dnes s odstupem času přijímáno jak politickými představiteli, tak i občany jako pozitivní řešení tehdejšího sporu.

Naše zkušenost potvrzuje, že motorem jednání musí být především domácí představitelé a nikoli mezinárodní vyjednávací týmy či bývalé politické celebrity. Mandát jednajících stran se musí co nejpevněji opírat o místní tradice (a nikoli jen o formální demokracii) a že nesmíme podlehnout pokušení zvětšit vnitřní stranám konfliktu řešení, které sice „my“ považujeme za správné, ale nesouzní s dlouhodobým spontánním vývojem v dané zemi, nebo v regionu. Tyto a další podmínky se u mnoha pokusů o mírové řešení z mnoha dobrých důvodů nedaří naplnit, a proto není divu, že jsme často svědky opačného výsledku, než si projektanti toho či onoho řešení přáli.

Je třeba si klást také otázku, jaký je úspěch mírových jednání a mezinárodních misí? Zlepší vnější intervence situaci nebo naopak ji zhorší, protože zablokuje spontánní procesy, které by v regionu nastolily stabilitu možná za cenu menších obětí, než si vyžádala vnější intervence?

Je například vývoj v Iráku, stále otevřená Kyperská otázka nebo nezávislost Kosova úspěchem OSN nebo nikoli?

Dovolte mi říci několik slov o Sýrii. Česká republika, jako země, která má svou čerstvou historickou zkušenost s přechodem k demokracii, přeje Sýrii, aby mohla jít obdobnou cestou, avšak nyní nevidíme žádné uskutečnitelné řešení. Naše bezprostřední úsilí se však musí zaměřit na pomoc lidem, kterých se současná neospravedlnitelná situace v zemi dotýká. Česká republika již poslala do Sýrie a těm, kteří prchají ze Sýrie do sousedních zemí, humanitární pomoc. Zahájili jsme tzv. Medical evacuation program pro raněné syrské uprchlíky. Čeští experti se zúčastnili pozorovatelské mise OSN v Sýrii a pomáhá také naše ambasáda v Damašku. Před dvěma měsíci Česká republika přijala žádost Spojených států amerických o zastupování v diplomatických a konzulárních záležitostech v Sýrii.

Není pochyb o tom, že situaci v Sýrii musíme vidět v širší a delší perspektivě. Neměli bychom pouze vědět, co máme udělat dnes, ale také co máme udělat zítra a pozítří. Obávám se, že to

je nejpodstatnější poučení z vojenské intervence v Libyi, která jasně ukázala, že vojenskou silou stabilní řešení nalézt nelze.

Dovolte mi Vás, vážený pane předsedo, ujistit, že Česká republika bude nadále aktivním členem OSN. Česká republika respektuje a uplatňuje ve své zahraniční politice principy a normy mezinárodního práva a usiluje o jejich naplňování v mezinárodním měřítku. Bude podporovat aktivity OSN v agendě odzbrojení a nešíření jaderných zbraní. To patří mezi naše bezpečnostně-politické priority.

Česká republika se i nadále bude účastnit mírových operací OSN, stejně tak jako humanitárních a rozvojových programů. Podporujeme také snahy o reformu OSN, včetně Rady bezpečnosti, které začaly v roce 2005, mají reagovat na změněné mezinárodní prostředí a směřovat k vyváženějšímu zastoupení jednotlivých světových regionů a států.

Přeji Vám, vážený pane předsedo, mnoho úspěchů ve Vaší práci. Děkuji za pozornost.

www.hrad.cz

Parlament České republiky

srpen 2012

15. 8. 2012

Úvaha poslance Jana Bauera pro Hospodářské noviny: Bohaté a demokratické Německo – pojistka pro Evropu

V souvislosti s evropskou dluhovou krizí se ozývají podivné hlasy s podivnou argumentací, vyzývající Německo, aby se více obětovalo pro záchranu zadlužených zemí. Německo by tak prý mohlo splatit poválečnou pomoc v podobě Marshallova plánu (jako by ji nedostala celá západní Evropa). Má tuto povinnost i proto, že kdyby Evropa nekupovala německá auta, nebylo by Německo bohaté. A dokonce se objevil hlas, že by Německo své finanční sebeobětování mělo vnímat jako válečné reparační.

Absurdní a směšné? Ale od okamžiku, kdy některé italské deníky přirovnaly dnešní Německo k třetí říši, a italský premiér namísto obrany Německa vyzval vlády evropských zemí, aby byly nezávislejší na národních parlamentech, mi to směšné nepřipadá. My Evropané po staletí sedíme na sudu s prachem, který občas vybuchne, někdy s devastujícími účinky. Připomeňme si válku třicetiletou a obě války světové. Sedíme na sudu prachu doposud? Nevím, ale jsem si jistý, že demokracie a blahobyt jsou hlavními pojistkami pro případ, aby už žádný nevybuchl.

Takže na první pohled by se mohlo zdát, že zachování alespoň určité míry blahobytu v zadlužených evropských zemích je v zájmu nás všech, a Německo by mělo sáhnout hlouběji do kapsy. Já si ale myslím, že vůbec největší hodnotou a pojistkou pro Evropu je právě bohaté a demokratické Německo. Rozzlobit voliče obětováním jejich úspor a rozkolísat demokracii v Německu otevřením dveří pro extremistické strany by bylo největší chybou, kterou můžeme my Evropané udělat.

Myslím si tedy, že by se na podporu Německa a proti nemístným reminiscencím na druhou světovou válku měli postavit evropští politici, kteří nejsou přímými aktéry řešení dluhové krize. Mají výhodu, že stojí stranou, protože jejich země nejsou přesprávně zadlužené, a nehrozí jim, že záchranou eura příliš zchudnou.

Hospodářské noviny

září 2012

6. 9. 2012

Komentář poslance Jana Bauera k rozhodnutí Evropské centrální banky

Pozitivum dnešního rozhodnutí ECB vidím v tom, že banka učinila významný pokus k uklidnění situace a k jejímu řešení.

ECB tím do jisté míry supluje záchranná rozhodnutí a opatření, která by měla být přijata na politické úrovni. Na druhou stranu, první dvě vlny odkupu státních dluhopisů, které již ECB

byť v omezené míře provedla, nefungovaly nebo měly jen krátkodobý efekt. Myslím, že nikdo dnes neumí odhadnout, jak tato třetí a neomezená intervence dopadne, ale byl bych klidnější, kdyby pro návrh na odkup státních dluhopisů hlasoval i guvernér německé centrální banky. To je pro mne silný signál, že ECB a Mario Draghi hodně riskují.

www.ods.cz

11. 9. 2012

Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky u příležitosti Business dne Ruské federace

Projev 1. místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky na „Business dnu Ruské federace“, konaném v rámci doprovodného programu Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně.

Vážené dámy a pánové,

rok se sešel s rokem a jsem opět v Brně, abych vás účastníky Business dne Ruské federace, který se koná v rámci 54. mezinárodního strojírenského veletrhu, mohl srdečně pozdravit. Již loni jsem zde říkal, že se s ruskými podnikateli setkávám poměrně často a právě návštěva této brněnské akce se již prakticky stala trvalou součástí mých diářů.

Tato setkání zde v Brně mi každoročně pomáhají probudit příjemné vzpomínky na Petěrburg, Murmansk, Moskvu, Volgograd, Kazaň či sibiřský Jekatěrinburg, kde jsem v minulosti mohl poznávat nejen pamětihodnosti Ruské federace, ale také se při setkáních s ruskými a českými podnikateli a obchodníky podrobněji seznámit s dalšími možnostmi rozšíření česko-ruských obchodních vztahů. Ty mají již od přelomu 19. a 20. století bohaté tradice, ale historie je sice velice zajímavá a užitečná věc, avšak v oblasti ekonomických vazeb se může stát často spíše brzdou, protože rozhodující zde je to, co bude zítra či pozítří.

Novináři nám každodenně připomínají současnou globální finanční a hospodářskou krizi. Ano, není to nijak příjemná věc, ale já si přesto myslím, že tato situace nám paradoxně dává velké šance své obchodní vztahy dostat na ještě větší úroveň ku prospěchu obou našich zemí. Nepochybuji o tom, že je to reálné a mnohem užitečnější než politika vytloukání klínu klínem či oddalování problémů, jak to dnes bohužel někde ve světě vidíme. Nemám důvod pochybovat o zdravém instinktu našich i ruských podnikatelů a obchodníků.

Proto bych rád dnes popřál našim ruským hostům i jejich českým partnerům hodně úspěchů v práci a v souvislosti s dneškem co nejpříjemnější pobyt v Brně a hlavně nové kontakty i kontrakty, abychom zde za rok mohli s hrdostí konstatovat nejen to, že seriózní business dělá dobré přátele, ale také to, že jejich obchody byly za uplynulý rok opět větší a úspěšnější.

Děkuji vám za pozornost.

www.premyslsobotka.cz

13. 9. 2012

Komentář 1. místopředsedy Senátu Přemysla Sobotky: Evropská komise vytáhla falešné karty

Ústy Jose Barrosa včera nepromluvila budoucnost Evropské unie, ale minulost jedné části Evropy, ke které bychom se podle mého názoru neměli vracet.

Byla to slova představitele bruselské elity, která potvrdila dvě skutečnosti. Jednak trvající odtrženost bruselské administrativy od reality jednotlivých členských států, jednak snahu nadiktovat společnou budoucnost shora, prakticky bez zájmu o názory a postoje občanů.

Místo teze „více Evropy“ bychom se měli držet osvědčené teze „více rozumu“. Jsem přesvědčen, že postup navržený předsedou Evropské komise současnou krizí EU nevyřeší. Federalizace a tuhá centralizace EU nepřinese ani ekonomickou prosperitu, ani méně dluhů, ale ani více svobody.

Bankovní unie jsou krásná slova, která nesou špatný obsah. Přenáší totiž odpovědnost za nezodpovědné dluhy na lidi, kteří odpovědně spoří a otevírá nebezpečí vyvedení bankovních aktiv z našich zdravých bank do jejich evropských matek. Kvalitní dohled České národní banky nad naším bankovním trhem není možné nahradit dohledem z Bruselu.

www.premyslsobotka.cz

18. 9. 2012

Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky na zahájení konference 'East-West Business Forum 2012'

Projev 1. místopředsedy Senátu PČR P. Sobotky na zahájení konference „East-West Business Forum 2012“ na téma ekonomické a investiční spolupráce mezi Českou republikou a členskými zeměmi Organizace islámské spolupráce.

Vážené dámy a pánové,

jsem velice rád, že dnes mohu jménem Senátu Parlamentu ČR srdečně pozdravit přítomné účastníky 4. ročníku konference Mezinárodní obchodní komory v ČR East-West Business Forum. Konference probíhá ve spolupráci se zeměmi Organizace islámské spolupráce (OIC) a považuji ji za velice zajímavou možnost rozšíření hospodářské a obchodní spolupráce s řadou zemí OIC od Turecka až po Malajsii.

Často slýcháme, že národy a země s rozdílnými historickými, kulturními a náboženskými tradicemi nejlépe spojují umělci a sportovci, ale přiznejme si, že to není vždy pravda a že takový mezinárodní fotbalový zápas někdy nadělá více škod, než je zábrava.

Úspěšné obchody a výhodná ekonomická spolupráce byly naopak vždy jistotou dobrých vztahů. Kvalitní zboží, cenné suroviny či služby všeho druhu dokáží být naopak takřka vždy úspěšné. V minulosti to byli právě obchodníci, kteří pomáhali přibližovat svým krajanům cizí svět a byli prvními posly dobrých vztahů mezi národy, které se dosud neznaly. V českých školách se učitelé žákům chlubí, že naše krásná metropole Praha je zmiňována poprvé v roce

966, kdy o ní s obdivem píše ve své zprávě vyslanec córdóbského chalífy al-Hakama II. Ibrahim ibn Jakub, což byl obchodník...

Zítřka, jak jsem byl informován, proběhne v návaznosti na konferenci řada bilaterálních jednání českých firem a účastníků incomingových misí ze zemí OIC. Přál bych si, aby byly úspěšné.

Výhoda bilaterálního jednání spočívá v tom, že mohou lépe postihnout potřeby obou stran, dát jim možnost volby a výběru, kdy nejsou omezovány směrnicemi vyšších orgánů či kvótami, nařizujícími, co a v jakém množství je obchodovatelné, jak jsme kdysi my, Češi, poznali ke své nezměrné škodě v letech nechvalně proslulé RVHP a občas poznáváme v jiných modifikacích ještě dnes.

Proto přeji úspěšné jednání této konferenci i zítřejším pracovním schůzkám. Poslední poznámka – my politici musíme otevírat dveře podnikatelů a věřím, že ti už si poradí.

Děkuji vám za pozornost.

www.premyslsobotka.cz

20. 9. 2012

Komentář poslance Václava Kubaty k exportní politice vlády

Pokud pomineme skutečnost, že zdravého a udržitelného růstu nelze dosáhnout bez zdravých veřejných financí, musíme si přiznat, že vláda příliš možností nemá. Přesto lze uvést konkrétní kroky k podpoře hospodářského růstu, které vláda připravuje a prosazuje.

Často slýchávám názor, že vláda nepřichází s žádnými prorůstovými kroky, pouze škrtá, a tím podvazuje ekonomický růst. Pokud pomineme skutečnost, že zdravého a udržitelného růstu nelze dosáhnout bez zdravých veřejných financí, musíme si přiznat, že vláda příliš možností nemá. V malé a otevřené ekonomice bude vývoj hospodářství vždy nejvíce závislý na zahraniční poptávce po našem zboží a službách. Přesto lze uvést konkrétní kroky k podpoře hospodářského růstu, které vláda připravuje a prosazuje. Jedním z nich je nový systém dorovnávání úrokových rozdílů u půjček na financování vývozu. Tento návrh jsem předložil spolu s dalšími koaličními poslanci.

Jaký je smysl tohoto opatření? Vývozci musí čelit více rizikům než výrobci pro domácí trh. Proexportní politika států, které patří mezi tradičně úspěšné vývozce, se zaměřuje na potlačení či zmírnění těchto rizik. Jde např. o poskytování státních záruk a pojištění, což se u nás provádí prostřednictvím státní pojišťovny EGAP. Zároveň nelze ignorovat, že existuje úrokové riziko u financování výroby na vývoz, což se negativně projevuje zvláště v současné turbulentní době. Systém dorovnávání úrokových rozdílů má za úkol reagovat právě na tento druh rizika. Umožní exportérům dlouhodobě fixovat úrokovou sazbu a zbavit se starosti o financování při déle trvajících kontraktech.

Aby nedocházelo ke kontraproduktivní soutěži států v dotování soukromých subjektů z veřejných peněz, stanovuje OECD vyšší úrokové sazby, která je ještě považována za akceptovatelnou veřejnou podporu. Pod tuto sazbu již nelze úrokové rozdíly dorovnávat. Výše

sazby se zpravidla pohybuje o něco níže, než činí sazba tržní. Dochází však i k opačné situaci a tehdy banky naopak úrokové rozdíly státu vracejí. Systém se proto bude částečně financovat sám.

Náš návrh již prochází legislativním procesem a budeme se snažit, aby získal co nejrychlejší podporu napříč politickým spektrem. V letošním roce je pro tyto účely ve státním rozpočtu vyčleněno 150 mil. Kč, což představuje sumu, kterou si můžeme dovolit, aniž bychom narušili rozpočtové cíle. Pokud se takto podaří podpořit export alespoň v řádu miliard korun, bude to znamenat přinejmenším udržení tisíců pracovních míst v období recese. Budu prosazovat, aby se podobná suma udržela i v dalších letech.

Je třeba připomenout, že zvýhodněné úvěry již poskytuje státní Česká exportní banka. Ta však nedisponuje pobočkovou sítí a její možnosti jsou omezené. Nový systém tak umožní využít kapitál soukromých bank k financování exportu se státní podporou, což potenciál našich exportérů výrazně rozšíří a posílí jejich konkurenceschopnost. Zároveň platí, že nedochází k zasahování do tržních procesů – banky budou dále standardně posuzovat, zda je vývozní projekt životaschopný. Systém taktéž nezvýhodňuje žádné z odvětví našeho hospodářství a přináší rovné příležitosti pro všechny vývozce.

idnes.cz-blog

23. 9. 2012

Komentář poslance Václava Kubaty k projevu premiéra P. Nečase

Před časem premiér Nečas mnohé překvapil svými výroky o tom, jak naše podpora lidských práv ve světě poškozují český export. Jako člen sněmovního zahraničního výboru, který se běžně setkává s byznysmeny i politiky z celého světa, musím jednoznačně oponovat.

Zahraniční partneři budou naše výrobky a služby kupovat tehdy, pokud nabídneme dobrý poměr kvality a ceny. Nikoli proto, že jim chválíme nebo nekritizujeme porušování lidských práv. Upřímně řečeno, ruským nebo čínským dovozcům je jedno, co si premiér malé země někde ze středu Evropy myslí o politické situaci v jejich zemi. Chtějí jednoduše vydělat, a pokud pro ně budou čeští partneři ti nejlepší, budou s nimi obchodovat.

Co nezajímá zahraniční partnery, má ale velký význam pro nás. Přes české země se v historii přelévaly armády mocností, na lidská práva se příliš nehledělo. Právě proto si jich nyní tolik vážíme a považujeme je za neobchodovatelná. Veřejnost čeká od politiků a vlády pevný postoj, ne že premiér, snad ve snaze zalíbit se prezidentovi, otočí o 180 stupňů a zpochybní dosavadní zahraniční politiku své vlastní vlády – politiku jednoznačné podpory lidských práv ve světě.

Petr Nečas se svým projevem zbytečně shodil a naštvál statisíce, možná miliony českých občanů, kterým byly v nedávné minulosti lidská práva upírána. Pokud si myslí, že mu ruší a čínští exportéři nadšeně zatleskají a zdvojnásobí tržby českým podnikům, hodně se mýlí. Stát by měl podporovat chytré české hlavy a zlaté české ruce, aby se nebály přicházet s nápady, vyrábět a dodávat na světový trh konkurenceschopné výrobky a služby. Premiérova slova však našim exportérům nijak nepomohou.

idnes.cz-blog

26. 9. 2012

Projev 1. místopředsedy Senátu P. Sobotky na zahájení konference zahraničních Čechů

Projev 1. místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky na zahájení konference zahraničních Čechů pod názvem „Krajané a problém generací 2012“

Vážené dámy, vážení pánové, milí krajané,

dovolte mi, abych jménem svým i jménem Senátu Parlamentu ČR pozdravil přítomné účastníky konference „Krajané a problém generací 2012“, kterou pořádá Mezinárodní koordinační výbor zahraničních Čechů. Považuji za šťastnou myšlenku, že je tato akce spolu s řadou dalších, věnovaných našim krajanům, spojena s letošními oslavami Dne české státnosti.

Český Senát se krajanské problematice věnuje řadu let a dokladem toho je i naše Stálá komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Sám mám v tomto směru bohaté zkušenosti a velice rád vzpomínám na setkání s krajanskými organizacemi od Austrálie a Nového Zélandu přes Ukrajinu a Chorvatsko či Rakousko až po Kanadu, kdy jsem měl možnost seznámit se s mnoha aktuálními problémy tamních krajanských skupin. Byl sem však vždy velice dojat a potěšen vztahem našich krajanů k rodné zemi a přál bych si, aby stejně pozitivní vztah k ní, ale i k českému jazyku, měli také občané, kteří v České republice žijí dnes.

Když si na všechny ty kontakty vzpomenu, dají se nejčastější stesky a kritické poznámky krajanů shrnout do tří skupin. Tou první je podle mnohých z nich hořká skutečnost, že se dnes na oficiálních stycích s krajany často rádi a beze studu snaží přizívat lidé v minulosti úzce spjatí s komunistickým režimem, který vás kdysi z vlasti vyhnal. Marně občanům vysvětlují, že s pokorou a vkusem si komunisté – dnešní i bývalí – nikdy moc hlavu nedělali, ale historická paměť je krátká.

Druhou věcí, která často krajany při návštěvě staré vlasti trápí je náš častý domácí český pesimismus, apatie a takzvaná „blbá nálada“, které z mého pohledu bohužel kontrastují právě s obětavostí a pozitivním vlastenectvím většiny našich krajanů v zahraničí, ale i s tím, jak se Česká republika změnila.

Třetí problém se potom týká krajanů samotných – je to současné střídání generací v krajanských komunitách. V dnešním globalizovaném světě to samozřejmě není jen problém Čechů v zahraničí, ale všech národnostních menšin.

Proto jsem rád, že jste se zde dnes sešli, protože námětů k zamyšlení a diskuzi o tomto jevu je mnoho a jsem velice zvědav na názory na jejich možné řešení.

Na závěr bych rád vám krajanům poděkoval za práci, kterou pro svou původní vlast děláte a také za to, že nezapomínáte, kdo vás vyhnal do emigrace. Věřte, mám vás rád!

Děkuji vám za pozornost.

www.premyslsobotka.cz

18. 7. 2012

Premiér Petr Nečas: Jsem hluboce otřesen výbuchem autobusu v Burgasu

Jsem hluboce otřesen zprávou o výbuchu autobusu s izraelskými turisty v bulharském Burgasu. Ztráta každého lidského života je neštěstím a událost takového rozsahu, jako se dnes odehrála v Burgasu, je obrovskou tragédií. Rád bych vyjádřil hlubokou soustrast rodinám obětí.

Petr Nečas, předseda vlády

www.vlada.cz

16. 7. 2012

Tisková konference předsedy vlády ČR Petra Nečase a předsedy vlády Jordánska Fajíze Tarawná

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Dobrý den, vážené dámy a pánové, začíná tisková konference po jednání předsedy vlády ČR Petra Nečase s předsedou vlády a ministrem obrany Jordánského hášimovského království Fájizem Tarawnou. O úvodní vyjádření poprosím pana premiéra Petra Nečase.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den, dámy a pánové, já jsem velice rád, že jsem dnes mohl přivítat pana premiéra Jordánského království. Pan Fajíz Tarawná je první jordánský premiér, který historicky zavítal do ČR, a my jsme skutečně rádi, že se mohlo toto setkání uskutečnit. Jordánsko patří mezi tradiční, přátelské státy a partnery v regionu Blízkého a Středního východu a ČR vždy jednoznačně oceňovala stabilizační přínos, který Jordánské království mělo pro politický a ekonomický vývoj regionu. My jsme se dnes bavili o politických otázkách, jak z hlediska našich vztahů, tak o situaci v celém regionu. Z tohoto pohledu je nezbytné konstatovat, že Jordánské království nastoupilo cestu vnitřních politických reforem samo od sebe. Úroveň svobody slova, úroveň demokratického zastoupení a vlády práva je neporovnatelná s celým regionem okolních arabských zemí a my toto reformní úsilí velmi oceňujeme. Pan předseda vlády mne dnes informoval, že například až třetina jordánské ústavy byla cestou dodatků proměněna. My vidíme perspektivu v oblasti vzájemného ekonomického a obchodního vývoje. České firmy již úspěšně dodaly do Jordánska strojírenské výrobky jako turbíny, součásti železničních tratí, běží další spolupráce například ve zbrojním průmyslu a vidíme perspektivu pro české firmy z hlediska zapojení do energetického sektoru, dopravy, ale i vodního hospodářství. Během našeho jednání jsme také mluvili o situaci na Blízkém východě, my velmi oceňujeme stabilizační roli Jordánska, ale také aktivní roli, kterou hraje při izraelsko-palestinském mírovém procesu. My jsme se shodli s panem premiérem na tom, že je nezbytné pokračovat v intenzifikaci našich vzájemných politických i ekonomických vztahů a jsme přesvědčeni, že i dnešní návštěva pana premiéra v

ČR společně s ministry jeho vlády, protože tu je velký potenciál v oblasti turistiky, přispěje k našim tradičně dobrým vzájemným vztahům. Pane předsedo vlády, dovoluji mi, abych velmi ocenil to, že jste přijel do ČR a jsme rádi za vaši návštěvu.

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkuji a o slovo poprosím premiéra Fájize Tarawnu.

Fajíz Tarawná, předseda vlády Jordánska: Vážený pane premiére, já začnu tím, že vám znovu poděkuji za toto pozvání k návštěvě české země, ke které chováme veškerý respekt jako k přátelskému partnerovi. A ještě jednou děkujeme za nastínění všech oblastí, kterých jsme se dotkli v našem rozhovoru, a chci vás ubezpečit, že naše vztahy se budou nadále prohlubovat. My nyní máme politické postoje, které se velmi podobají jiným politickým moderním státům, a nyní z toho nového pohledu hledíme na svět a vidíme, že některé reformy máme za sebou, ve kterých dále pokračujeme, stejně jako v ekonomických reformách. Proto musíme jít ruku v ruce se svými partnery a přáteli a tuto naši spolupráci musíme jako myšlenku nadále podpořit s tím, že otevřeme další možnosti spolupráce hlavně soukromému sektoru, protože vůle je přítomna. A další setkání mohou být jak v Ammánu, tak v Praze. Co se týče turismu, máme mnoho společného i různého, co můžeme nabízet. A krom toho je zde mnoho velkých projektů, které můžeme společně realizovat, ať už se to týká vodohospodářství, energetiky nebo turismu, u Mrtvého moře nebo v Petře, která je jedním z největších divů světa. A jsou další oblasti, které Jordánsko může nabídnout. Důležité je, že je potřeba, abychom tu byli a tuto cestu otevřeli. Toto bude hlavní podnět k našim oboustranným vztahům v budoucnosti. Děkuji ještě jednou.

Reuters: Já bych měl dotaz na pana jordánského premiéra, a sice k současné situaci v regionu. Situace v Sýrii se vyvíjí dramaticky v posledních dnech, jakým způsobem je Jordánsko eventuálně zapojeno do řešení této situace? Děkuji.

Fajíz Tarawná, předseda vlády Jordánska: Není pochyb o tom, že syrská situace je v dnešním dnu velmi důležitou osou toho, co se děje. Bohužel do dnešního dne násilí pokračuje, situace v Sýrii je komplikovanou situací. My jsme neočekávali postupný útěk uprchlíků a důstojníků či velvyslanců. Velvyslanci v Iráku a Bělorusku opustili svou misi. Co se týče Jordánska, víte, že dnes bohužel máme největší počet uprchlíků ze Sýrie, 135 000 uprchlíků je dnes v Jordánsku, zatím. Pokračujeme ve spolupráci s mezinárodními subjekty a humanitárními subjekty. Jordánsko se snaží, ale my jako Jordánsko máme nedostatek vodních zdrojů, nedostatek finančních zdrojů, ale plníme svou humanitární povinnost vůči našim bratrům. Nás dnes zajímá stabilita v celé oblasti, protože k nám je největší počet uprchlíků. Jsme členem Přátel Sýrie, jsme ve spolupráci s OSN a regionálními státy. Upřímně se přiznám, otázka dialogu je dnes nemožná, není možné provést dialog. Je třeba se vměšovat ze strany OSN za účelem toho, aby tu byla politická disciplína. Stále mluvíme o tom, aby došlo k politickému řešení, zastavme krveprolití a pak můžeme začít vést politický dialog a můžeme možná najít střední cestu mezi opozicí a režimem Sýrie.

Český rozhlas: Můžete nějak více konkretizovat možnosti českých investic do Jordánska? Víím, že je v provozu jen jedna trasa mezi Ammánem a Damaškem, jestli tam je nějaká perspektiva, případně elektrárny, kde se můžeme účastnit? A rád bych využil toho, že pan premiér jordánský je také ministrem obrany. Chtěl bych se zeptat na zkušenosti s odminovávacími stroji Božena, které tam působí od roku 2010, jak se využívají?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já musím říci, že skutečně vidíme velkou možnost, došlo k dodávkám parních turbín společností Škoda Power do jedné z elektráren. Běží další energetické projekty, kde naše firmy spolupracují se státními jordánskými firmami. Například se jedná o ČKD, která usiluje o modernizaci některých elektráren v Jordánsku. Vedle toho společnost AŽD usiluje o modernizaci některých prvků trati pro nákladní dopravu, která vede z fosfátových dolů na jordánském území do přístavu Akaba. Je tu možnost spolupráce v oblasti zbrojního průmyslu, kde vojenský opravárenský podnik i česká zbrojovka usilují o konkrétní kontrakty, které se týkají například lehkých minometů, ale i dalších střelných zbraní, které dodává Česká zbrojovka. A je tu i velký potenciál v oblasti vodohospodářských projektů, protože Jordánské království patří mezi deset zemí, které jsou nejsušší v rámci celé planety. Přístup k vodním zdrojům je klíčovým prvkem rozvoje ekonomiky na území Jordánského království. Jsou tu konkrétní firmy a konkrétní projekty, o nichž jsme se bavili. Chceme jít ale i dál, usilujeme o zřízení společného česko-jordánského byznys-fóra, kde by se setkávali zástupci obou vlád i podnikatelských subjektů. Dnes budou jednat i ministři průmyslu obou zemí a velmi rádi bychom viděli i jednání společného ekonomického výboru. Jak řekl pan premiér, potenciál ekonomické spolupráce je velký a měli bychom ho využít.

Fajíz Tarawná, předseda vlády Jordánska: Co se týče investic, rád bych uvedl, že země zálivu poskytly Jordánsku 5 miliard dolarů po dobu 5 let. Tedy miliarda jako grant Jordánsku. V rámci tohoto grantu se budou realizovat projekty v Jordánsku. Zatím se připravil dlouhý list projektů. Tyto jsou buď velké v energetickém průmyslu či dopravě a plynu anebo malé a střední podniky v různých krajích. Dnes máme nové fondy k rozvoji krajů, prosím, aby pan ministr průmyslu Jordánska předal české velvyslankyni seznam těch projektů, které byly v poslední době předány do rady zálivu, a prosím, aby ČR se s tím seznámila. V tom je možnost pro české firmy, aby v nejkratším období se seznámily a měly nápady a myšlenky. My jsme byli první země, která podepsala smlouvu, a možná jsme byli schopní a odstranili většinu min v Jordánském království a tím pádem jsme osvobodili většinu území od min, ale tato práce pokračuje. Co se týče tohoto českého zařízení, je to technická záležitost, kterou já nemohu definovat, ale vím, že dnes máme dobré zkušenosti, abychom spolupracovali se světem. Dokonce jsme nabízeli našim bratrům v Iráku, že jsme schopni pomoci Iráku v odstranění min od irácké okupace. My jsme předali návrhy v Libyi, kterákoliv arabská země potřebuje pomoc, to není obchodní záležitost, to je humanitární povinnost, kde musíme všichni v tomto spolupracovat. Co se týče zařízení k odstranění min, jsou aktivní, jsou úspěšné a dokonce se je snažíme využít mimo Jordánsko.

Reuters: Otázka směřuje k jednomu bodu, hovořili jste o roli OSN v řešení situace v Sýrii. Jak jsme tomu rozuměli, že by OSN měla dělat něco víc či jinak, pochopili jsme to správně? Máte nějaké návrhy?

Fajíz Tarawná, předseda vlády Jordánska: Samozřejmě je zde mnoho oblastí, první z nich je podpora iniciativy pana Kofiho Annana, ale ta možnost je úzká. Například počet lidí, kteří byli vysláni za OSN do Sýrie, byl malý, neměli žádný vliv na objem těch událostí, které se staly. Myslím, že situace je vážná a je větší než to, co bylo uděláno. Co se týče dění na Radě bezpečnosti, je potřeba skutečně vyvíjet velký tlak na vládní složky v Sýrii a najít bezpečnostní řešení pro krveprolití, které se denně odehrává. To řešení musí být mírové, alespoň pro tyto dny, aby se mohlo postoupit k politickému řešení. Aníž by se používalo násilí.

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkujeme za vaše dotazy, hezké odpoledne.

www.vlada.cz

18. 7. 2012

Projev premiéra P. Nečase před Poslaneckou sněmovnou ČR

Premiér Petr Nečas obhajoval ve sněmovně vládní kabinet a jeho kroky směřující k rozpočtové kázní v kontextu vlád zemí EU

Rozpočtová odpovědnost je nutná, uznávají ji všechny vlády EU

Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, zhruba po třech měsících vláda přikročila k tomu, že je opět vystavena oblíbenému žánru v této Sněmovně, to znamená buďto hlasování o důvěře nebo o nedůvěře. Já nechci upírat opozici právo vyvolat hlasování o nedůvěře kdykoliv, je to Ústavou zaručené právo, je to politický krok, který bývá používán.

Na druhé straně za stejně legitimní považují i prohlášení, že tento krok je populistický politický krok a že ho ani samotná sociální demokracie nemyslí vážně, že se jedná o politické divadlo, protože to, že sociální demokracie moc dobře ví, že nemá 101 hlasů, to je pravda, k tomu by potřebovala získat několik poslanců z vládního tábora, ale to, že sociální demokracie zde nemá ani všechny vlastní poslance, to je také pravda. A to právě je to dělítko mezi reálným a věrohodným politickým krokem a mezi politickým do značné míry populistickým krokem na hranici divadla.

Já bych chtěl úvodem říci dvě čerstvé zprávy ze světa ekonomiky a ze světa finančních trhů. Zpráva číslo jedna: Výnosy českých desetiletých vládních dluhopisů klesly na rekordně nízkou úroveň 2,5 procentního bodu. Zpráva číslo dvě: Právě dnes oznámila jedna ze tří klíčových ratingových agentur Moody's, že potvrzuje České republice její rating A1, a to se stabilním výhledem. A také úroky státních dluhopisů dle této agentury dále poklesnou. Česko je podle Moody's bezpečný přístav. Znovu opakuji. Česko je bezpečný přístav.

Kdybych byl arogantním politikem a politikem, který nerad mluví, ani jedno u mě neplatí, tak bych téměř řekl, že tyto dvě zprávy na odůvodnění existence vlády pod mým vedením naprosto stačí a že nemusím dále argumentovat. Nicméně, jak jsem již řekl, neplatí ani jedno. Nejsem ani arogantní, ani nemám problémy s mluvením, a proto budu ve svém projevu předsedy vlády pokračovat. Vývoj českých veřejných financí je natolik pozitivní, že v mnoha ohledech jdeme v protiproudu proti mnohým evropským zemím včetně zemí, které jsou v eurozóně.

Chci jenom zdůraznit, že například sousední Polsko v současné době platí za své dluhopisy 4,9 procentního bodu. Jinými slovy, kdybychom platili stejné úroky za naše dluhopisy, stálo by nás to v dluhové službě 13 miliard korun ročně navíc. Itálie platí 6,1 procenta. Zase převedeno na naše poměry, kdybychom platili stejné úroky, stálo by nás to ročně v dluhové službě ve výdajích 24 miliard korun navíc. Španělsko platí 6,7 procenta. Kdybychom měli stejné úroky, stálo by nás to ve výdajích dluhové služby 28 miliard korun navíc. Maďarsko platí 7,9 procenta. Kdybychom platili stejné úroky jako Maďarsko, stálo by nás to ročně ve

výdajích dluhové služby 38 miliard korun navíc. A to již vůbec neuvádím úrokovou míru například Portugalska 10,5 procentního bodu. Jinými slovy, české vládní dluhopisy patří mezi velmi bezpečné a svou úrovní se blíží spíše než k těm problematickým zemím naprosto rozhodně těm nejkvalitnějším, jako jsou dluhopisy Německa, Švédska, Finska nebo Rakouska.

Chci připomenout, že to má své praktické rozpočtové důsledky. Díky této důvěryhodné rozpočtové politice a konsolidační strategii vlády České republiky jsme v loňském roce zaplatili o 17 miliard korun méně na dluhové službě, než jsme předpokládali a v letošním roce můžeme počítat s víceméně podobným výsledkem. Finanční trhy a zahraniční instituce zkrátka hospodářskou politiku na rozdíl od předsedy České strany sociálně demokratické hodnotí naprosto jinak, hodnotí ji jako pozitivní a jako věrohodnou. Zvláště v kontextu toho, že vláda v žádném případě neustupuje od svého závazku v příštím rozpočtovém roce nechat klesnout deficit veřejných financí pod 3 procenta hrubého domácího produktu. I díky této věrohodné fiskální disciplíně a konsolidační strategii má Česká republika sedmý nejnižší veřejný dluh v celé Evropské unii.

Jinými slovy, dámy a pánové, rozpočtová odpovědnost je nutnost, kterou dneska uznávají všechny vlády Evropské unie odprava doleva. Celá Evropa čelí tomuto problému, stejně jako celá Evropa souběžně s tím čelí problému poklesu své konkurenceschopnosti a toho, že naráží na limity existence a schopnosti takzvaného sociálního státu. Každý odklon od této konsolidační strategie, každý odklon od této věrohodné fiskální politiky je penalizován ztrátou důvěryhodnosti dané země, nárůstem cen úroků, nárůstem cen dluhové služby a také například poklesem ratingu a podobně.

To vše vede ke zvýšení výdajů státního rozpočtu, jejichž důsledkem je v mnoha zemích nejen pokles platů, důchodů a sociálních dávek, ale v některých zemích dokonce jsou tyto poklesy v řádech dvojciferných procentních bodů, nikoliv pouze několika procent.

Já chci připomenout, že toto česká levice stále nechápe. Dneska to chápou dokonce i řečtí socialisté, že se musí šetřit, že se musí škrtat, že to bolí a je to nepopulární. Já chci připomenout, že to byla právě řecká socialistická strana PASOK, která, když přišla k moci na začátku 80. let, převzala Řecko s dluhem 25 procent hrubého domácího produktu a po necelých deseti letech ho odevzdala s veřejným dluhem 80 procent hrubého domácího produktu. Ano, dnes i řečtí socialisté chápou, že takhle to dál nejde.

Jenomže česká levice nechápe ani to, co chápou řečtí sociální demokraté. V mnoha ohledech česká levice má blíže spíše k populistickému postrachu všech evropských vlád, což je řecké hnutí SYRIZA. Řekl bych, že odmítání reformy a jakékoli šetření, tam spíše směřuje česká levice v čele s Českou stranou sociálně demokratickou.

Chci také připomenout, že v tuto chvíli již 14 evropských zemí tím nebo oním způsobem požádalo v posledních letech a v současné době o nějakou finanční asistenci. A chci také připomenout, že vzhledem k tomu, že právě minulý pátek bylo shodou okolností dvouleté výročí vzniku této vlády, že vláda dodržuje to, co slíbila, tzn. zodpovědnou rozpočtovou politiku, zodpovědnou politiku, která dodržuje fiskální disciplínu, ale také plnění svého programu. Tady chci uvést, že za dva roky působení vlády pod mým vedením vláda splnila 60 procent svého programového prohlášení.

Čelíme dvěma velkými výzvám. Vedle rozpočtových problémů a stabilizace veřejných financí je to demografický vývoj nejenom v naší zemi, ale vlastně v celé západní Evropě, a je to také

ztráta globální konkurenceschopnosti celé Evropské unie a Evropy jako takové. Z těchto dvou velkých výzev, tzn. demografického vývoje a poklesu konkurenceschopnosti, absolutně plyne nezbytnost hlubokých strukturálních reforem. Tyto strukturální reformy nesmí být odkládány do budoucnosti. Je třeba s nimi začít a pokračovat s nimi dnes, zítra a pozítří. A vláda České republiky pod mým vedením v tom bude také pokračovat.

Co nám místo toho nabízí Česká strana sociálně demokratická, která dnes tady mluví, jako kdyby byla nepolíbená panna prvněnka v politice. Ale ona není. Ona už je to docela - teď řeknu - úctyhodná dáma vzhledem k věku této strany. A musím říct, docela zkušená dáma, nikoliv nepolíbená panna prvněnka. Protože dělat stomiliardové schodky, dámy a pánové, za šestiprocentního ekonomického růstu, to se v této zemi ještě opravdu nikomu nepodařilo a asi ani nepodaří.

Já chci připomenout, že jenom od konce roku 2005 do poloviny roku 2006 Česká strana sociálně demokratická prosadila zvýšení sociálních mandatorních výdajů ročně o téměř 70miliard korun, tzn. v podstatě naprostý rozpočtový armagedon. A tuto politiku chtějí klidně realizovat i dnes, zítra, kdykoli by se dostali k moci. Vůbec nemají ponětí, co se vlastně ve skutečnosti děje v Evropě, co se děje na finančních trzích, co se děje s evropskou ekonomikou.

Zkrátka balamutí své voliče a hlavně jim zatajují, že na odkládání reforem nejvíce doplatí nízkopříjmové skupiny. Stalo se tak všude v Evropě, kde se tyto státy dostaly do rozpočtových problémů. Kdo nejvíce doplatil na nereformy v Řecku? Nízkopříjmové skupiny. Kdo nejvíce doplatil na destabilizaci veřejných financí v Irsku nebo v Portugalsku? Nízkopříjmové skupiny. Kdo dnes a denně doplácí na obrovské problémy s veřejnými financemi např. ve Španělsku? Především nízkopříjmové skupiny. Toto je naprosto zřetelný fakt a vláda je si toho vědoma a právě proto provádí reformy a konsolidaci veřejných financí, právě proto myslí i na lidi z těchto nízkopříjmových skupin.

Ano, vláda šetří. Já chci připomenout, že jenom za roky 2010 a 2011 zrušila vláda ve státní správě 15 tisíc pracovních míst a uspořila na mzdových výdajích osm miliard korun. Celková kumulovaná úspora jenom za léta 2010 a 2011 je 78 miliard korun. Čili vláda skutečně začala a začíná především u státu. Její celková konsolidační strategie a její celkové konsolidační úsilí mezi rozpočtovými roky 2010 a 2014 je a bude děláno podle tzv. zlatého reformního pravidla, tzn. dvě třetiny snižování schodku veřejných financí na straně výdajů, jedna třetina na daňové straně, čili na navýšení příjmů. A samozřejmě je povinností vlády pokračovat ve svém trendu v jasné tendenci, kterou již započala a chce v ní opravdu pokračovat, to znamená také redukce agend, rušení jednotlivých agend, slučování úřadů a institucí.

Chci také zdůraznit, že z hlediska daňové politiky složená daňová kvóta zůstane nadále pod 35 procenty hrubého domácího produktu a pohybuje se v podstatě v rádech pouze desetin procentního bodu, a to spíše v závislosti na nominální výši celkového hrubého domácího produktu než v závislosti na stanovení konkrétních daňových sazeb. To je potřeba si také naprosto otevřeně říci. A také je potřeba si tady otevřeně připomenout to, co slíbila Česká strana sociálně demokratická jako tzv. lék a recept na současné rozpočtové problémy - že zvýší složenou daňovou kvótu o tři procentní body ročně. To znamená, že chce zvýšit zdanění o 120 miliard korun ročně. To je rána do vazů české ekonomice. To je rána do vazů vzniku nových pracovních míst. To je rána do vazů konkurenceschopnosti českých firem. Takovou daňovou zátěž prostě nebudou schopny utáhnout.

Chci také zmínit jeden velmi důležitý aspekt, který při debatě o ekonomické politice a rozpočtové politice nesmíme opomíjet, a to je nezaměstnanost. Protože nám musí jít v první řadě o lidi. Neděláme to pro anonymní stát. Rozpočtovou politiku děláme pro konkrétní obyvatele této země. A já chci jednoznačně prohlásit, že rozpočtová politika souvisí s politikou zaměstnanosti a že jsme v tomto velmi úspěšní. Chci připomenout, že Česká republika má šestou nejnižší nezaměstnanost v celé Evropské unii. Chci připomenout, že na rozdíl od Eurozóny, kde v posledních čtyřech měsících nezaměstnanost roste podle Eurostatu a přesáhla 11,3 procentního bodu, v České republice je na úrovni 6,5 procentního bodu podle Eurostatu a klesá.

Chci také připomenout, že v období prosince roku 2002 a června roku 2006 po 35 měsících vlád sociální demokracie přes ekonomický růst nepřetržitě nezaměstnanost přesahovala půl milionu osob. A že dokonce i dnes, ano, v období mírného ekonomického poklesu, je nezaměstnanost v současné době např. o 100 tisíc osob nižší, než byla v únoru roku 2004, kdy byl tříprocentní ekonomický růst. Tady se opět ukazuje neúčelnost a nepravdivost a neschopnost receptů české levice a především České strany sociálně demokratické. Tak jako neumí řešit rozpočtové problémy, neumí řešit ani problémy nezaměstnanosti. Umí jenom zvyšovat výdaje, umí slibovat sociální dávky a nalívání peněz do ekonomiky. Ale to jsou staré recepty odpovídající 70. letům 20. století. A my jsme, dámy a pánové, ve druhém desetiletí století jednadvacátého. A právě proto vláda pod mým vedením mj., má-li nějaký úkol, tak je to i zabránit české levici, aby se dostala k moci a realizovala tyto své neschopné ekonomické recepty.

V debatách, které tady zazněly, ale i ve vystoupení mého předřečníka pana předsedy Sobotky, tady znělo mnoho patetických slov o boji proti korupci. Já chci říci, že boji proti korupci nikdy nepomohla silácká prohlášení a kampaně. Boji proti korupci vždy pomohla trpělivá a systematická práce vedoucí k větší transparentnosti celého prostředí nakládání s veřejnými prostředky.

Chci také jednoznačně říci i na konto těch debat, které tady běžely doposud od 14.30, a říci to naprosto jednoznačně a hlasitě, že nikdo v České republice nebrzdí a nebrání policii a státnímu zastupitelství ve vyšetřování trestných činů včetně korupce. Chci jednoznačně říci, že pokud někdo tvrdí opak, nechť tak nedělá prostřednictvím siláckých mediálních prohlášení, ale ať položí na stůl důkazy. Protože tady si zahráváme s pověstí této země a s její důvěryhodností. Pokud se takové věci dějí, nechť jsou položeny na stůl, nechť jsou dokázány a nechť jsou také řešeny. Ale pokud vycházíme jenom ze svých dojmů a pocitů a vznášíme tyto silácké výroky, tak své zemi jednoznačně škodíme.

Já chci také říci naprosto jednoznačně, že kauzu telefonátů vyšetřovateli považují nejenom za nešťastnou, ale nepřijatelnou. Za tímto názorem si stojím. A chci také říci, že policie a státní zastupitelství bude mít plný prostor pro to, aby mohly konat tak, jak mají konat orgány činné v trestním řízení, a že také nezávislé soudy to budou, kdo budou rozhodovat o vině nebo nevině toho nebo onoho člověka včetně politiků. Nemůže to být nikdo jiný, nemůže to být ani Poslanecká sněmovna, nemůže to být ani mediální svět, dokonce to nemůže být ani veřejné mínění. Může a musí to být pouze nezávislý soud. A z tohoto pohledu chci jednoznačně říci, že v české soudnictví a v nezávislost českých soudů mám důvěru. A chci také jednoznačně říci, že si plně vážím a respektuji všechny poctivé policisty, státní zástupce a soudce.

Chci také říci, že spor, který je v současné době veden mezi panem ministrem financí a panem policejním prezidentem, není spor mezi policií a vládou České republiky. Je to spor o

pravdomlupnost a je to spor o důvěryhodnost těchto dvou konkrétních lidí. A musím říci, že to nesmí být záminka k výroklům o zastrahování policie. Protože nic takového se neděje. Navíc, dámy a pánové, já jsem hluboce přesvědčený, že vyšetřovatelé by se žádnému potenciálnímu verbálnímu nátlaku nepodvolili a že by mu odolali. Já jsem si tím naprosto jistý. Já jim totiž na rozdíl od mnoha mých předřečníků věřím, že jsou poctiví, slušní a profesionální.

Musím také říci - a teď má teze míří spíše do koaličních lavic než do opozičních lavic, že ve vládě pod mým vedením neexistuje nic takového, jako je neodvolatelný ministr nebo neodvolatelný člen vlády. To chci říci naprosto jednoznačně. Jestliže jako předseda vlády dojdou k názoru, že některý člen vlády neplní své úkoly, není schopen je naplnit anebo se stal nepřekonatelnou příležitostí pro celou vládu, tak z vlády odejde. Nic takového jako neodvolatelní ministři neexistují. A konec konců, kdo sleduje mé dvouleté působení, tak ví, že jsem neváhal navrhnout odvolání ani předsedy koaliční strany nebo dokonce místopředsedy své vlastní politické strany, což přede mnou žádný předseda vlády České republiky v této kombinaci nejen že neudělal, ale ani neustál. Takže si buďte jisti, že teze o tom, že by byl nějaký neodvolatelný ministr, prostě není pravdivá a neodpovídá skutečnosti.

Já teď skutečně nechci rozvíjet politicko-anatomickou diskusi o tom, kdo reprezentuje jaký tělesný orgán v těle této vlády, to by asi nebylo na místě. Nicméně se neubráním poznámce, pane ministře financí, že vaše počínání v posledních dnech a týdnech... mi přichází jaksí na mysli spíše jiné tělesné orgány, než zrovna mozek nebo srdce. Ale jsem si vědom, že zažíváme mnoho emotivních okamžiků. A chci doporučit všem, ať již z řad koalice nebo opozice, abychom sestoupili minimálně o dvě úrovně níže ve své excitaci, ve svých emocích a ve svých výkřících. Platí to pro nás pro všechny, včetně mne samotného. I já si to musím říkat.

Musím také ale tady jednoznačně zdůraznit pokrytectví České strany sociálně demokratické, která tady najednou plamenně mluví o tom, že má být ovlivňováno vyšetřování. Ano, telefonáty vyšetřovatelů, byť jsou absolutně nevhodné a nepřijatelné, jsou pouhým odvarem toho, co prováděla Česká strana sociálně demokratická ve vztahu k bezpečnostním složkám, když sama byla ve vládě. Je to pouze dětská povídačka.

Chci připomenout tým Mlýn zřízený sociálně demokratickým ministrem vnitra. Tým policistů řízený přímo ministrem vnitra. Tým pracující v utajení a shromažďující politické kauzy pro sociálně demokratického ministra vnitra.

Chci zmínit působení inspekce ministra vnitra pod vedením sociálně demokratického ministra Františka Bublana, která šikanovala nepohodlné policisty, kteří se ve svých vyšetřováních kriminálních aktivit, např. když vyšetřovali vraždu mafiánského bosse Mrázka, dostali do blízkosti některých lidí blízkých sociální demokracii, tak začali být evidentně šikánováni vylhanými obviněními ze zneužívání cestovních dokladů, o vyplácení prostředků za práci přesčas apod. Kam směřuje Česká strana sociálně demokratická svou neuvěřitelnou dnešní rétorikou, když zapomíná na tyto své konkrétní kroky z doby, kdy byla ve vládě a kdy její čelní činitelé, kteří ji dnes reprezentují, v této vládě seděli? Ta míra nestydatosti je prostě neuvěřitelná.

Chci připomenout kauzu důstojníka Bezpečnostní informační služby pana Hrubanta, který byl pověřen tehdejšími řediteli BIS, aby vyšetřil úniky z této bezpečnostní služby, které směřovaly k představitelům České strany sociálně demokratické. Tento člověk byl za svoji činnost kriminalizován. Strávil 17 měsíců vylhaným obviněním ve vyšetřovací vazbě, aby

nakonec byl v plném rozsahu nezávislým soudem osvobozen. Ale byl kriminalizován vědomě za to, že se nelíbil a znelíbil České straně sociálně demokratické respektive některým jejím představitelům.

Chci připomenout případ policejního kapitána Macháčka, který byl lživě a nepravdivě zatčen a obviněn z únosu, který měl zásadní podíl na boji s ruskojazyčnými mafiemi v této zemi a za některé velmi razantní kroky tímto směrem. Opět byl v plném rozsahu osvobozen, přestože byl kriminalizován za svou policejní činnost za vlád České strany sociálně demokratické.

A konec konců chci připomenout působení pana Pavla Příbyla, bývalého vedoucího Úřadu vlády za dob sociálních demokratů, který prokazatelně, a je to zaprotokolováno, se snažil v dubnu roku 2006 před volbami přesvědčit šéfa protikorupční policie podplukovníka Brycha, aby se pokusil kriminalizovat některé představitele konkurenčních politických stran, jmenovitě Mirka Topolánka, Miroslava Kalouska. Toto se dělo za vlád sociální demokracie. A teď nám tady přichází a káží vodu a přitom, jak jsem již několikrát řekl, nepili víno - to byla kořalka minimálně 50procentní.

A nyní do současnosti. Ještě před několika týdny z tohoto místa z úst sociálních demokratů zněly neuvěřitelné výroky o tom, že tady máme dvě policie. Nebyl toto útok na nezávislost policie? Nebylo toto vyvinutí politického tlaku, aby byl tedy tak zvaně, jako kdyby to byl přítelák, který se hraje střídavě doma a venku, obviněn i někdo z vládní koalice? To byl přece klasický způsob mediálního tlaku na orgány činné v trestním řízení. A na tato svá slova jenom několik týdnů stará si najednou sociální demokraté nevzpomínají.

Celá záležitost, kterou dnes projednáváme, souvisí s armádní zakázkou na letouny CASA. A opět jaká jsou fakta ve světle působení sociální demokracie? V letech 2001 až 2004, kdy - nevím proč pan poslanec Tejc vzývá Ježíše, protože vykřikl Ježíši - já doufám, že je to důsledek zpytování svědomí, protože ano, v té době byl klíčovým představitelem a prvním místopředsedou vlády současný předseda České strany sociálně demokratické pan Bohuslav Sobotka - tak sociálně demokratičtí ministři obrany a tato vláda sociálně demokratická rozdala jenom v těchto třech letech veřejné zakázky bez výběrového řízení jednomu dopředu oslovenému uchazeči ve výši 40 miliard korun, to znamená desetkrát více, než jsou CASA.

A 75 procent veškerého objemu veřejných zakázek bylo rozdáno v resortu Ministerstva obrany bez jakéhokoliv výběrového řízení. Mimochodem, dámy a pánové, tolik kritizovaná exministryně Vlasta Parkanová stlačila toto číslo za své dvouleté působení ze 75 procent na 20 procent, čili ze tří čtvrtin objemu zakázek na jednu pětinu objemu zakázek, které byly vydávány tedy bez výběrového řízení.

Česká strana sociálně demokratická nemá prostě žádné morální právo kritizovat cokoli, co se kdy dělo v resortu Ministerstva obrany, s takovým máslem na hlavě! A to chci připomenout, že shodou okolností zrovna na podzim začne v Rakousku soud s Alfonsem Mensdorff-Pouilly, který byl prokazatelně lobbistou, který směřoval obrovské finanční prostředky do ČR v kauze Gripen. Kdo je podepsán pod kauzou Gripen? Která vláda to byla, která uzavřela nájemní smlouvu a pokusila se ještě předtím dva roky uzavřít dokonce prodej. Samozřejmě, že to byla vláda České strany sociálně demokratické, kde dokonce její vlastní bývalý místopředseda pan Kavan na skrytou kameru švédské televize jednoznačně konstatoval, že v kauze Gripen docházelo k uplácení, že to tedy byla korupční kauza - nekonstatuje Petr Nečas, ale bývalý místopředseda sociálně demokratické vlády pan Kavan.

Jinými slovy to, co sledujeme v těchto dnech, je jenom snaha odvést pozornost od vlastních kauz. To, že shodou okolností zrovna dnes doputovala do Poslanecké sněmovny žádost o rozšíření obvinění na čelného sociálně demokratického poslance pana Davida Ratha, nasvědčuje mnohému. Nasvědčuje například tomu, že kauza, při které byl chycen tento čelný sociálně demokratický politik, nebyla ojedinělou, že se s vysokou pravděpodobností jednalo o systematické a organizované chování čelných představitelů středočeské České strany sociálně demokratické.

A v této chvíli se naprosto logicky objevuje otazník, zda se při takové četnosti těchto případů a při takovém objemu finančních částek jednalo pouze o pokus o osobní nezákonné obohacení, nebo o systém financování politické strany. A právě toto, tímto řevem, který vyvádí naprosto nepřiměřeně Česká strana sociálně demokratická kolem kauzy CASA, je snaha toto překrýt, překrýt tyto otázky, překrýt především odpovědi, které budou muset dát orgány činné v trestném řízení v těchto konkrétních kauzách.

Mimochodem Česká strana sociálně demokratická si tuto kauzu vůbec nevyřešila. V čele středočeské České strany sociálně demokratické nadále působí lidé spojení jak s Davidem Rathem, tak s Richardem Dolejšem a je to výsměch veřejnosti! To si řekněme naprosto otevřeně!

Dámy a pánové, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, chci vás požádat, abyste nevyslovili nedůvěru vládě ČR. Žádám, aby vládu podpořili ti poslanci a poslankyně, kteří jsou ochotni říci ne populistickým řešením. Žádám, aby tuto vládu podpořili ti poslanci a poslankyně, kteří jsou připraveni podporovat zodpovědnou rozpočtovou politiku. Chci požádat o podporu ty poslance a ty poslankyně, kteří nechtějí politickou nestabilitu. Chci požádat o podporu ty poslankyně a ty poslance, kteří chtějí pokračování reform, byť jsou to reformy někdy bolestivé a někdy nepopulární. A chci požádat o podporu ty poslance a ty poslankyně, kteří mají zájem na skutečném omezení prostoru korupce, ne pouze zájem o prázdné mlácení slámy. Samozřejmě budou tady i takoví poslanci a takové poslankyně, kteří zvednou ruku pro nedůvěru této vládě, ale já chci říci, že zvednou ruku pro zvyšování tempa zadlužování, pro zastavení reform a pro politickou nestabilitu. A já se chci opřít o tu první skupinu poslanců a poslankyň.

www.vlada.cz

23. 7. 2012

Tisková zpráva premiéra Petra Nečase

Premiér Petr Nečas: Evropská komise obnoví proplácení prostředků ze strukturálních fondů pro Českou republiku

Dnes jsem telefonicky hovořil s komisařem pro regionální politiku Evropské unie Johannesem Hahnem. Ten mě informoval, že Evropská komise obnoví v nejbližších dnech proplácení prostředků v sedmi operačních programech České republiky. V těchto fondech bylo proplácení pozastaveno Evropskou komisí v průběhu letošního jara na základě zjištění systémových pochybení při řízení a provádění kohezní politiky ČR.

Vláda ve spolupráci s Evropskou komisí připravila harmonogram kroků a opatření nezbytných pro odstranění nedostatků a pro obnovu plateb pro Českou republiku, tzv. Akční

plán. Evropská komise ho nyní vyhodnotila jako splněný a komisař Hahn výslovně ocenil spolupráci české vlády s Evropskou komisí. Nic tak nebrání tomu, aby proplácení prostředků bylo obnoveno. Formálně k němu dojde poté, co Evropská komise sdělí své rozhodnutí české straně dopisem koncem července.

Současně pokračuje úzká spolupráce mezi českou vládou a Evropskou komisí na odstranění zbylých dílčích nesrovnalostí v sedmi operačních programech, ve kterých bylo proplácení pozastaveno kvůli dílčím nesrovnalostem. Jde o operační programy OP Životní prostředí, OP Doprava, ROP Severozápad, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Podnikání pro inovace, ROP Střední Čechy, OP Přeshraniční spolupráce ČR-PL. U těchto operačních programů je cílem nalézt během letních měsíců shodu na nápravných opatřeních tak, aby v průběhu podzimu mohlo být proplácení prostředků obnoveno i zde a aby nedošlo ke ztrátám z celkové alokace ze strukturálních fondů pro Českou republiku.

Petr Nečas, předseda vlády

www.vlada.cz

25. 7. 2012

Tisková konference po jednání premiéra Petra Nečase s předsedou vlády Lotyšské republiky Valdisem Dombrovskisem

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Dobrý den, vážené dámy a pánové, začíná brífink po setkání předsedy vlády České republiky Petra Nečase s předsedou vlády Lotyšské republiky Valdisem Dombrovskisem. Pane premiére, poprosím o úvodní vyjádření.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den, dámy a pánové. Já jsem velice rád, že jsem dnes mohl na půdě Úřadu vlády přivítat svého lotyšského kolegu Valdisa Dombrovskise. Já chci zdůraznit, že mezi Českou republikou a Lotyšskem je vynikající spolupráce a dlouhodobě velmi kvalitní vztahy. Jsme velice blízkými spojenci nejenom v Evropské unii, ale i v rámci Severoatlantické aliance. Pozitivně se rozvíjí nejenom naše spolupráce na půdě těchto institucí, ale i naše bilaterální vztahy. Chci zdůraznit, že zde máme rostoucí vzájemnou obchodní výměnu a tato výměna především po tom krizovém vývoji okolo roku 2009 se zvyšuje a my jsme si dnes s panem premiérem Dombrovskisem potvrdili, že máme zájem na vzájemné podpoře růstu obchodního obratu. Jsme také velice úzkými spojenci v bezpečnostní oblasti. Tady chci zdůraznit, že Česká republika se podílí na programu letecké ochrany baltských zemí a my v letošním roce opět pošleme své stíhací letouny, které budou chránit vzdušný prostor baltských zemí, včetně Lotyšska a chci také zdůraznit, že máme velmi blízkou spolupráci a velmi blízké názory, které se týkají i zahraničně bezpečnostní politiky. Dnes jsme se samozřejmě bavili s panem premiérem i o vývoji uvnitř Evropské unie, to znamená o víceletém finančním rámci. Debatovali jsme i o jakémsi follow-up z poslední Evropské rady, která se týkala například kompaktu pro růst nebo otázek kolem bankovní unie a dalších záležitostí, které nás čekají na následujících Evropských radách. Já bych chtěl skutečně zdůraznit, že považujeme Lotyšsko nejenom za blízký stát, ale skutečně za klíčového blízkého spojence a partnera uvnitř Evropské unie a Severoatlantické aliance.

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkuji a o slovo poprosím předsedu vlády Lotyšské republiky Valdisa Dombrovskise.

Valdis Dombrovskis, předseda vlády Lotyšské republiky: Já velice děkuji za tuto možnost, že mohu navštívit Prahu na pozvání pana premiéra Nečase. Kromě toho dobrého důvodu, který pan premiér zmínil při přehledu všech otázek, tak bych ještě dodal, že máme skutečně velice dobré bilaterální vztahy. Probíhá intenzivní politický dialog a stejně tak pracujeme i na posílení ekonomické spolupráce, jak bylo uvedeno, a vzájemných investic. Hovořili jsme také o řadě politik Evropské unie, o víceletém finančním rámci. Máme tam řadu podobných postojů, zejména co se týče kohezní politiky, kdy probíhají jednání a budou probíhat ještě v příštích šesti měsících. Tam zbývá ještě vyřešit řada věcí. A co se týče naší spolupráce v rámci NATO, tak jsme velice rádi, že v rámci chicagského summitu NATO bylo rozhodnuto na základě příspěvků jednotlivých členských zemí, že Česká republika převezme další rotaci v misi Baltic Air Policing, čili ochrana vzdušného prostoru baltických států, kdy tato rotace bude zahájena s českým příspěvkem v září. Dále jsme jednali i o Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj s tím, že jsme požádali Českou republiku, zda-li by mohla podpořit přistoupení Lotyšska k této organizaci. Jednali jsme také o paktu pro růst a zaměstnanost a to bylo v kostce, co bylo během tohoto jednání.

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkuji. A nyní, dámy a pánové, prostor pro vaše dotazy.

ČTK, Petrová: Já bych se ráda zeptala, kdy budou ti čeští piloti přesně tedy hlídat vzdušný prostor nad Pobaltím, na jak dlouho? A jestli to ještě budou Grippy nebo jak to bude vypadat? Děkuji.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Tak česká letadla budou od září se zúčastňovat této operace Baltic Air Policing s tím, že to budou letouny Grippen samozřejmě, které jsou standardními stíhacími letouny Armády České republiky. A ta rotace je na půl roku.

Michal Schuster, tiskový mluvčí vlády ČR: Pokud nejsou další dotazy, tak vám děkujeme za účast a přeje hezké odpoledne.

www.vlada.cz

srpen 2012

28. 8. 2012

Projev předsedy vlády na poradě vedoucích zastupitelských úřadů České republiky

Vážený pane první místopředsedo vlády,

Vážené paní velvyslankyně,

Vážení páni velvyslanci,

dámy a pánové,

jsem velice rád, že se mohu opakovaně zúčastnit vaší pravidelné porady, myslím si, že je to i velice užitečné fórum nejen pro vzájemné setkávání se, ale také pro výměnu informací a vychází mi z toho, že vy máte vynikající přehled o našich vztazích se zeměmi, ve kterých

působíte, a vycházím také z toho, že v těchto zemích samozřejmě působíte pozitivně ve prospěch České republiky a ve mnoha pohledech máte možnost ovlivnit to, jak je Česká republika ve vašem působišti vnímána. Považuji proto za velmi dobré, že mám možnost vás oslovit jako představitele zahraniční služby.

Úvod - výzvy

V těchto dnech se v rámci porady intenzivně zabýváte otázkou, jak má česká diplomacie reagovat na proměny, kterými mezinárodní scéna prochází v globálním měřítku. Evropa i Spojené státy se stále potýkají s důsledky hospodářské a finanční krize a je důležité si uvědomit, že to není a v roce 2008 a 2009 nebyla globální ekonomická krize, protože se v podstatě týkala pouze Spojených států a Evropy, zbytek světa docela utěšeně rostl.

Řada dříve rozvojových zemí, jako je Čína, Indie a Brazílie, naopak vykazuje hospodářský růst a jejich ekonomický a politický vliv stoupá. Spojené státy přesouvají svou pozornost na region východní Asie, čímž vyvstává otázka ohledně budoucího vývoje jejich závazků v Evropě.

Všechny tyto děje ve světě nás přitom ovlivňují čím dál tím více. Proces globalizace přináší pro ty, kteří jej dokáží využít, množství především ekonomických příležitostí, avšak je s ním spojena i řada rizik, včetně bezpečnostních.

Možnosti státu velikosti České republiky ovlivňovat takové procesy jsou samozřejmě omezené. I tak však máme prostředky, jak zabezpečit své národní zájmy a aktivně se podílet na kultivaci mezinárodních vztahů.

Významnou roli zde bezesporu hraje bezesporu efektivní fungování zahraniční služby, tedy Vaše kvalitní práce. Hlavními předpoklady jsou potom jasné formulování národních zájmů a kontinuita a čitelnost naší zahraniční politiky. Pouze bude-li Česká republika spolehlivým partnerem s konzistentním vystupováním a jasně formulovanými prioritami, bude schopna uplatňovat své zájmy.

Koncepce zahraniční politiky ČR

Současná vláda přijala již několik strategických dokumentů, které umožní tuto často opakovanou tezi realizovat. Ke Koncepci zahraniční politiky České republiky, o které jsem zde hovořil již loni, přibyla v uplynulém roce nová Bezpečnostní strategie a také Exportní strategie.

Aktualizovaná Koncepce zahraniční politiky České republiky, tak i Bezpečnostní strategie potvrdila jednoznačnou a dlouhodobou prioritu české zahraniční politiky, to znamená naše ukotvení v rámci euro-atlantických struktur, což je klíčový pilíř dlouhodobý a bezesporu tak tomu bude i do budoucna.

Z geografického hlediska tady máme své velmi specifické zájmy v oblasti východní dimenze a západního Balkánu, včetně příprav dalšího rozšíření Evropské unie. Je velmi pozitivním faktem, že se dosáhlo členství Chorvatska v Evropské unii.

Doufejme, že také zbytek regionu bude schopen s podporou zemí jako je Česká republika - úspěšně postupovat v integračním procesu a v budoucnu se tak jednotlivé země západního Balkánu stanou našimi přirozenými spojenci i uvnitř Evropské unie.

Uplynulý rok Česká republika vykonávala předsednictví ve Visegrádské skupině, a ten jasně ukázal, jak důležitým elementem v naší zahraniční politice je regionální spolupráce. Úspěšně jsme koordinovali spolupráci visegrádské čtyřky při jednáních o evropském víceletém finančním rámci, posílili jsme naši spolupráci v oblasti energetické politiky a v předvečer chicagského summitu NATO jsme dali nové impulsy kooperaci v oblasti obrany a bezpečnosti. S Polskem, Maďarskem a Slovenskem sdílíme řadu zájmů a představ a společně je dokážeme lépe prosazovat a tam, kde se nám daří zkoordinovat tyto pozice, tak to má svou velkou váhu i na evropské úrovni. Je také nesmírně důležité, že jsme začali jakýsi nový model vztahu s našimi visegrádskými sousedy, to znamená nastavení vzájemných bilaterálních vztahů na úrovni mezivládních delegací, což jsme začali realizovat s Polskem a chystáme se na to také se Slovenskem, dokonce v podobě společného zasedání vlád. Je to nový model vedle tradičních bilaterálních vztahů na úrovni ministrů, ministrů zahraničí, případně premiérů, prezidentů. Mezivládní konzultace tomu dávají skutečně větší rozměr.

Dovolte mi říci několik slov také k naší pozici ve vztahu ke změnám v regionu jižního Středomoří a severní Afriky. Nemá cenu zastírat, že tzv. arabské jaro s sebou přineslo i nestabilitu a malou předvídatelnost budoucího vývoje. Naše očekávání nemohou být přehnaná. Musíme však být připraveni poskytnout zemím, které budou mít zájem, efektivní transformační spolupráci. A musíme také podpořit české firmy, které hledají v nově se utvářejících podmínkách nové příležitosti. V řadě zemí se to daří, například s novým vedením Libye.

Prostor pro posílení spolupráce vidím také ve vztazích České republiky se státy Zálivu. Spojené arabské emiráty jsou naším druhým největším obchodním partnerem v tomto regionu. Naše dlouhodobá pozornost je věnovaná také obnově Iráku, což přináší mimo jiné i ekonomické úspěchy českých firem a v tomto partnerství bezesporu budeme pokračovat.

Rád bych ovšem zmínil, že rozhodující pro naše hodnocení aktuálního vývoje na Blízkém východě a v severní Africe budou také dopady, jaké bude mít na bezpečnost našeho strategického partnera v tomto regionu, Státu Izrael. Izrael je mimo jiné také největší obchodní partner České republiky v regionu, a jak ukázalo letošní setkání české a izraelské vlády v podobě mezivládních konzultací v Praze, tak máme jasně definované další oblasti spolupráce i konkrétní cíle a úkoly pro většinu resortů, se zvláštním zřetelem na obory s vysokou přidanou hodnotou. Naším zájmem proto je, aby se stejně kvalitně rozvíjela i spolupráce Státu Izrael s Evropskou unií v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Bezpečnostní strategie ČR

Vedle aktualizace zahraničněpolitické koncepce si mezinárodní vývoj a proměna bezpečnostního prostředí vyžádaly také vypracování nové Bezpečnostní strategie. V době, kdy hlavní hrozby, kterým Česká republika čelí, již nejsou konvenčního charakteru, zohledňuje nová strategie rizika vyplývající z procesu globalizace, jako jsou globální terorismus, nekontrolovaná migrace nebo šíření extremismu. Velký prostor věnuje také například problematice ochrany před nebezpečím kybernetických útoků, kde je rovněž nezbytná spolupráce s našimi partnery.

V zahraničně bezpečnostním kontextu bych rád zdůraznil význam toho, že v červnu schválil Parlament návrh vlády na prodloužení mise českých vojáků v Afghánistánu v rámci operace NATO na další dva roky. Plnění našich spojeneckých závazků je pilířem naší bezpečnostní politiky. Mise NATO v Afghánistánu skončí v roce 2014, náš závazek podpořit stabilizaci

Afghánistánu je ale dlouhodobý. Česká republika se bude i v budoucnu spolu se spojenci podílet na budování afghánských bezpečnostních sil a podporovat hospodářský rozvoj země.

Podpora exportu

Do třetice, v březnu přijala vláda Exportní strategii České republiky pro období 2012-2020. Již při mém loňském setkání s Vámi jsem zdůraznil podporu exportu jako jednu z našich hlavních priorit, dokonce jsem tady řekl, že vy jako velvyslanci a velvyslankyně byste měli být správně známkováni podle toho, jak se Vám podaří zvýšit vzájemný obchodní obrat s danou zemí, kde působíte. Zásadní je fakt, že export samotný je především výsledkem konkurenceschopnosti českých produktů a ta je jeho základem. Stát tady nemůže suplovat nebo nahradit nekonkurenceschopnou produkci. Může a musí však napomoci konkurenceschopnosti českých podniků v mezinárodním měřítku.

Proto dnes znovu opakuji, že pro Českou republiku, jakožto zemi s otevřenou a silně proexportně orientovanou ekonomikou, patří zabezpečení obchodních zájmů ke strategickým zahraničněpolitickým cílům.

V současné době směřuje více než 80 % objemu veškerého českého exportu na trhy zemí EU. Úspěchy českých výrobců a exportérů v Evropě jsou samozřejmě nesmírně pozitivní a potěšitelné. I v budoucnu budou evropské trhy představovat nejdůležitější odbytiště českého exportu. Je ale důležité, aby si české firmy udržely v Evropě stávající pozice a je žádoucí, aby došlo k jejich dalšímu upevnění především v segmentu malých a středních podniků.

Současně ale platí, že takto vysoký vnitrounijní podíl exportu s sebou přináší i zřejmá rizika a není proto obecnou tendencí efektivních ekonomik EU - např. u Německa činí podíl exportu do Evropské unie 63 %, u Švédska 58 % a u Finska je to dokonce méně než pouze 56 %. Chtěl bych připomenout nedávno zveřejněnou studii PricewaterhouseCoopers, kde je jako jeden ze základních důvodů omezení přílivu zahraničních investic do České republiky uvedena naše příliš velká závislost na trzích Evropské unie. Ačkoliv zmíněné země mají snazší propojení se světem mimo Evropskou unii, než uvnitř Unie ležící Česká republika, faktem je, že struktura zahraničního obchodu je u těchto zemí mj. i výsledkem cílené snahy o strategickou diverzifikaci za aktivní asistence státu a jeho zahraniční služby.

I naší ambicí proto musí být větší diverzifikace českého exportu. Tím nechci říkat stahovat se z trhu Evropské unie, tam se snažme vyvážet co nejvíc, ale znamená to za aktivní participace státu, včetně zahraniční služby se snažit umisťovat export do mimoúunijních teritorií. Vhodným prostředkem k realizaci tohoto cíle pak může být podpora českým firmám při hledání perspektivních trhů i mimo Evropskou unii. Za tímto cílem byly v rámci Exportní strategie ve spolupráci s podnikatelskou sférou stanoveny prioritní a zájmové trhy pro české vývozce. Tyto trhy byly identifikovány na základě růstového potenciálu, absorpční schopnosti a kompatibility ve vztahu k české ekonomice. Jde zpravidla o velké ekonomiky, trhy, na kterých jsou české zboží a služby již známé, nebo trhy, kde potřebujeme budovat své pozice a za konkurencí z jiných zemí zaostáváme. Všechny tyto země se vyznačují vysokou dynamikou růstu dovozu a generují vysoký růstový potenciál.

Při pronikání na zahraniční trhy potřebují české podniky jak přesné a zejména včasné informace o obchodních příležitostech a podmínkách, tak mnohdy i asistenci při prvních krocích v nových teritoriích. Tuto podporu potřebují rychle a bez zbytečných

administrativních překážek. Vedle správného stanovení prioritních zemí je proto zcela klíčovým faktorem pro úspěch praktická realizace podpory exportu.

Aby mohl být stát českým vývozcům užitečným partnerem při pronikání na zahraniční trhy, musí náš systém podpory exportu pružně reagovat na situaci na světových trzích, zohledňovat potřeby českých firem a zároveň odpovídat našim aktuálním rozpočtovým možnostem.

Jednoduše řečeno, je zapotřebí podporovat export vždy tam, kde jsou a budou příležitosti a možnosti pro uplatnění českého zboží, služeb a řešení, a kde o naplňování těchto příležitostí budou stát české firmy.

Považuji proto za nutné jak provedení optimalizace sítě českých zastupitelských úřadů, tak úsilí o restrukturalizaci zahraničních aktivit spadajících pod Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Neméně důležitým elementem podpory exportu, zejména pokud jde o obchod mimo EU, je rovněž financování a pojištění se státní podporou. Rád bych Vás ubezpečil, že česká vláda bude dále rozvíjet systém exportního pojištění a realizovat nová opatření, která posílí kapacitu bankovního systému poskytovat exportní úvěry.

Cílem vlády je vybavit Českou exportní banku a Exportní garanční a pojišťovací společnost dostatečnými finančními zdroji, které v podmínkách nižšího výkonu globální ekonomiky a možných problémů na mezibankovním trhu budou schopny pokrýt poptávku českých firem po exportním financování a pojištění rizik s ním spojených.

Ještě jednou zdůrazňuji, že já osobně i česká vláda věnujeme podpoře exportu mimořádnou pozornost, neboť v realitách České republiky je vývoz do zahraničí významným elementem hospodářského růstu a tvorby pracovních míst. Jsem přesvědčen, že české diplomatické mise by měly hrát v podpoře exportu velmi významnou roli. Od zastupitelských úřadů očekávám účinnou asistenci konkurenceschopným exportérům, ale také aktivity, které podpoří například české inovace a další prvky vedoucí ke zvýšení naší konkurenceschopnosti v náročných podmínkách globálního trhu.

Aktuální dění v EU

Vážené dámy a pánové, vím, že mnozí z vás se již včera zúčastnili detailnější diskuse k působení České republiky v Evropské unii a já bych nyní rád zmínil stěžejní témata, která v současnosti v Unii rezonují.

Považuji téma Evropské unie za bytostně vnitropolitické, neb již naprostá většina národní legislativy pochází právě z EU. Těžko dnes najdeme nějakou oblast národního práva, jež se alespoň částečně nedotýká EU a unijního práva.

Nejožehavější témata se dnes přitom netýkají vnějších vztahů Unie, ale dluhové krize eurozóny, a problémů finančního sektoru. K těmto tématům se samozřejmě dostanu. Přesto považuji za nutné na tomto fóru říci pár slov k evropské politice v jejím celku.

Avšak již nyní musím předeslat, že řešení naléhavých aktuálních problémů by nemělo odsunout ze zřetele hlubší prioritní agendu, kterou představuje zvyšování evropské konkurenceschopnosti, zejména dalším rozvojem vnitřního trhu.

Unie zde přitom již dnes disponuje řadou účinných nástrojů, které by měla plně využívat. V tomto ohledu je rovněž nezbytné věnovat náležitou pozornost dokončení jednání o budoucím víceletém finančním rámci EU po roce 2013, stejně jako nepolevovat v úsilí o prohloubení spolupráce ve sféře vnitřního trhu, který považují za osvědčený prostředek k dosažení zmíněných cílů, tzn. dokončení kompletního vnitřního trhu je skutečně velmi klíčovým úkolem.

Aktivní a pragmaticky laděná politika vlády: obsah namísto formy

Dříve, než se dotknu aktuálních témat, rád bych zdůraznil několik bodů týkajících se celkového rámce naší evropské politiky. Od našeho vstupu do Evropské unie jako by se diskuse odvíjela stále kolem stejného tématu, a to sice našeho místa v Evropě a ve světě. Je logické, že po pádu totality se naším hlavním cílem stala reintegrace do západního světa, a metami zahraniční politiky se stalo členství v NATO a v EU. Nejvyšším naplněním tohoto cíle se měl stát fakt, že budeme členy těchto uskupení.

Bohužel se zdá, jako by se i nyní politická diskuse odehrávala v rámci stejné struktury. Namísto otázky "jak" zůstává stále středobodem debaty ono "že" našeho členství. Jediné, co tak v poslední době době řešíme, je strach, aby toto "že" zůstalo zachováno. Obrazem toho je neustálé dohadování, zda jsme "v jádru" evropské integrace nebo "na periferii", zda jsme více "uvnitř" nebo "vně".

Každý jednotlivý krok je nahlížen touto absurdní perspektivou chronického paranoika, jenž se každou minutu stále obává, že jej v důsledku každého dílčího rozhodnutí ostatní "vyčlení" někam na okraj.

Právě toto rozvažování takřka v řádu metafyzických kategorií nám však brání v tom nejpodstatnějším: mít konečně aktivní politiku zaměřenou na prosazování konkrétních zájmů a priorit. Dokud se této metafyzické optiky nezbavíme, bude stále relevantní dělení EU na staré a nové členy.

Na ty, pro něž je členství v EU samozřejmostí, na jejímž pozadí se odehrává každodenní politická diskuse, a na ty, kdo na své kroky nahlíží z jediného hlediska: hlavně zůstat v "hlavním proudu". Je to otázka, zda se soustřeďovat spíše na obsah projednávaných návrhů, nebo na autoritu, která je navrhuje.

Dokážete si představit, že by si všichni zákonodárci v národní politické debatě neustále kladli otázku, zda jsou součástí většiny anebo jsou součástí v případném hlasování například nevládní minority? Jako předsedovi vlády by se mně to líbilo, kdyby nikdo nechtěl být součástí menšiny, ale na národní úrovni bychom to považovali za velmi nepřirozené. Měli bychom se zbavit tohoto pocitu i na evropské úrovni. I tam je přeci standardní prosazovat své zájmy, někdy být součástí nějaké většiny, někdy být součástí menšiny, ať již blokační nebo neblokační.

Je načase, abychom přestali vše dělit jen podle primitivního měřítka: "buď jsi pro Evropu a musíš akceptovat vše, co je navrhováno, nebo jsi proti Evropě". Ne každý, kdo dnes volá po hlubší integraci, má na mysli totéž. Dokladem toho je, že masivní nárůst mezivládní koordinační metody v posledních dvou letech zasunul dříve preferovanou komunitární metodou zcela na vedlejší kolej. Kritika nedávného Fiskálního paktu dnes proto ostatně nejčastěji v západní Evropě přichází nikoli od odpůrců, ale hlubokých zastánců integrace.

Namísto obecné diskuse redukované jen na jednoduchá černobílá schémata, dělení na zastánce a odpůrce integrace, případně na jádro a periferii, bychom se měli zaměřit na konkrétní témata.

Domnívám se například, že Evropská unie se nevyhne vícerychlostní integraci. Ba nelze mluvit o různých rychlostech cesty ke stejnému cíli: některé státy zkrátka mají své cíle jinde, než ostatní. Je zřejmé, že se měnová unie musí hlouběji integrovat a je rovněž zřejmé, že mnohé nečlenské státy tuto potřebu pro sebe necítí, alespoň ne jako nutnost.

Strkat hlavu do písku a opakovat, že vše se musí odehrávat jen ve formátu sedmadvacítky, je v podstatě dnes nerealistické a do značné míry nesmyslné. Koneckonců právě takový postoj znamená faktickou blokadu integrace, neboť ve formátu celé EU zkrátka některé zásadní změny přijmout nelze, právě pro odlišné představy států. Dělat si iluze, že se to změní, je negace reality.

Zdaleka však nepůjde jen o integraci eurozóny. Na stole jsou i návrhy na posílenou spolupráci v různých oblastech přesahujících pouze rámec měnové unie. Například návrh na harmonizaci v oblasti daní. Podobnou cestou zřejmě půjde i bankovní unie či její části. Posílená spolupráce již funguje v oblasti rozvodového práva, ale také u společného patentu.

Opravdu na všechny tyto různé formy hlubší integrace existuje jedna možná odpověď: být "u toho" nebo být "mimo"? Rozhodně nikoli. Nejde totiž o dvě rychlosti. Současný model má spíše charakter takzvané variabilní geometrie. Vytvářejí se různé skupiny států kolem různých témat. To je fakt, kterému je třeba se přizpůsobit. Je ale absurdní dávat si předem cíl, že budeme u všeho, co bude v budoucích pěti či deseti letech takto navrženo bez toho, abychom si vyhodnotili, zda-li je to pro nás v konkrétní věci dobré či nikoliv.

Opět platí přednost obsahu před pouhým argumentem "ad auctoritatem". Obsah nutno posuzovat podle konkrétních dopadů každého konkrétního návrhu. Jistě bylo správné rozhodnutí účastnit se společného patentu. Méně bych si tím však byl jistý u daně z finančních transakcí nebo v celé řadě oblastí, o kterých se dnes diskutuje v rámci bankovní unie.

Jinde si naopak umím představit, že budeme mezi iniciátory hlubší spolupráce. Třeba zrovna v oblastech politického zastoupení menších států Evropské unie v zahraničí si klidně dovedu představit jejich výrazně užší koordinaci, i když pro ní nikdy nezískáme velké státy Evropské unie.

Na druhou stranu je zřejmé, že pokud se budou dále sjednocovat pouze některé státy v určité omezené sféře, například pouze státy eurozóny, může to s sebou přinášet negativní důsledky pro fungování Unie jako celku, jež by potenciálně mohlo vyústit i v její štěpení nebo dělení.

Taková alternativa jistě není v zájmu žádné skupiny členských států, tedy ani České republiky. Klíčovými body diskuse, která nás čeká, musí tedy být nalezení shody nad funkčním kompromisem spojujícím integrační vícevrstevnatost, respektive variabilní geometrii, poskytující státům dostatečnou flexibilitu, s pevným společným základem, který by odolal odstředivým tendencím.

Při posuzování konkrétních návrhů se tudíž musíme soustředit nejen na jednotlivé návrhy jako takové, ale také na rozhodnutí o tom, na koho a v jaké míře by se měly vztahovat. Společným jmenovatelem by měla zůstat existující platforma evropského práva, spravovaná

společnými a jednotnými institucemi, jejíž základ představuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu, tedy již výše zmíněný vnitřní trh Unie.

Diskuse o změně primárního práva

Nyní již k aktuálnějším tématům. Poslední Evropská rada rozproutila debatu o opatřeních, která mohou mít zásadním způsobem vliv na způsob spolupráce v Unii, i na samotnou její podobu. O všech těchto věcech budeme diskutovat v následujících měsících, jež budou pro další vývoj Unie klíčové. Rozhodně se nebráním ani diskusi o změně primárního práva, což ostatně považuji za čistší řešení, než každého půl roku přijímat nový pakt, na který se za dalšího půl roku opět zapomeno.

Tato diskuse musí být ale vedena otevřeně, nikoli v administrativních kuloárech za zády ústavních činitelů, politiků a parlamentů. A nikoli zbrkle, pod heslem: pokud neschválíme okamžitě revizi Smlouvy, vše se rozpadne. Právě chiliastické předpovědi zániku jsou často nejsnazší cestou k radikálním a nepromyšleným krokům, jichž posléze spíše litujeme.

Otázkou tak nemůže být, zda požadujeme další integraci, ale jakou, pro jaké účely, ve kterých oblastech a pro jakou skupinu států. Místo rudimentární obavy, abychom se neocitli mimo pomyslný hlavní proud, musíme pečlivě analyzovat naše priority v závislosti na empiricky identifikovatelných českých zájmech.

Aktuální krize v eurozóně

Z uvedených předpokladů vychází rovněž pozice vlády České republiky k řešení nynější situace v eurozóně. Stabilizace eura je pro nás prioritou, i když evropskou myšlenku nelze redukovat jen na její ekonomický obsah. Evropa podle mého názoru navíc ale nestojí a nepadá s eurem. Je ale třeba učinit pro záchranu měny maximum možného.

V současné době diskutovaná opatření, která mohou zcela změnit pravidla hry, mají vést k dotvoření dosud nedokončené skutečné hospodářské a měnové unie. Není sporu o tom, že právě její neúplnost výrazně prohloubila aktuální evropské hospodářské problémy.

Zavedení měnové unie bez společné fiskální politiky, které bylo výsledkem silného politického přání a politického rozhodnutí, nyní dostihla ekonomická realita. Navíc i minimální dohodnutá pravidla rozpočtové odpovědnosti byla postupně rozvolňována, což, jak se ukazuje, mělo zásadní následky.

Z tohoto důvodu představují důraz na stabilní veřejné finance, dodržování fiskálních pravidel, rozpočtový dohled a jasné definování postihů pro nezodpovědné státy, jakkoliv přichází pozdě, jako nezbytný první krok na cestě z krize.

Není však přijatelné, aby řešením byl stav, kdy odpovědné země a jejich občané fakticky sponzorují chování států fiskálně lehkomyšlných. Odpovědnost a solidarita má fungovat mezi chudými a bohatými, nikoli mezi odpovědnými a méně odpovědnými, ať jde o státy nebo o banky a finanční instituce.

Potřebujeme také více konkurence mezi členskými státy, napomáhající posilování

konkurenceschopnosti Evropské unie jako celku. Je absurdní považovat konkurenci mezi členskými státy za něco špatného. Dokonce řada federálních států ve světě, včetně Švýcarska,

je dnes postavena na principu zdravého kompetitivního federalismu. Myslet si, že naprostou unifikací všech hospodářských politik dosáhneme blahobytu, je naivní.

Bankovní unie

Co se týče nově navrhované bankovní unie, je typickou ukázkou oblasti, kde bude třeba zaujmout diferencovaný postoj. Je ostatně jasné, že nová opatření, ať již se budou vztahovat formálně na kohokoliv, svými důsledky dopadnou nejen na státy eurozóny, ale na fungování vnitřního trhu EU jako celku.

Byť byl zatím zveřejněn pouze jeden konkrétní legislativní návrh tzv. směrnice o krizovém řízení finančních institucí, již zde je patrné, že není možný ani ryze odmítavý ani ryze vstřícný postoj. Viditelným přínosem je třeba snaha o harmonizaci takzvaného bail-inu, neboli principu, že na likvidaci závazků předlužených bank se mají v co největší míře podílet i jejich akcionáři a věřitelé. Bail-in má zamezit takzvaným bail-outům, neboli placení dluhů bank z veřejných rozpočtů.

Je mimo vši diskusi, že současný stav, ve kterém chyby plynoucí z neuvážených investic bank sanují namísto akcionářů a věřitelů primárně daňoví poplatníci, je dlouhodobě neudržitelný.

Jiné aspekty zvažované bankovní unie jsou však již problematičtější. Z pohledu České republiky se jedná především o snahy omezit možnosti dozoru národní centrální banky nad bankovní soustavou na území jednotlivých států ve prospěch dozoru celoevropského. Doposud je za zachování finanční stability právně, fiskálně i politicky odpovědný členský stát.

Jestliže by však měl přijít o část svých pravomocí na úkor nadnárodní instituce, musel by být tento přechod pravomocí logicky doprovázen také převodem odpovědnosti, tj. povinností nést náklady rekapitalizace a restrukturalizace domácího finančního sektoru.

Diskusi proto musí předcházet substanciální politická i odborná debata o jasném vymezení práv a povinností členských států a Evropské unie, a to s ohledem na všechna specifika finančního odvětví v jednotlivých členských státech.

Další priority

Řešení akutních problémů eurozóny a debata o jejím dlouhodobějším fungování jsou samozřejmě nezbytná, avšak nesmí, dle mého názoru, vytlačit z centra naší pozornosti další palčivá témata hospodářského růstu a konkurenceschopnosti.

Proto mě velice těší, že poslední Evropská rada znovu zaměřila svou pozornost vedle spektakulární bankovní unie i na hospodářský růst a vnitřní trh. Důležité je přitom i lepší využití unijního rozpočtu, a to musím říct velmi skepticky, že i na národní úrovni, a to podle hesla, že není potřeba nutně více prostředků, ale je třeba je lépe využívat. Například více na kohezní politiku a méně na zemědělství.

Vážené paní velvyslankyně a vážení páni velvyslanci, děkuji Vám za pozornost.

2. 9. 2012

Tisková konference premiéra P. Nečase k návštěvě Afghánistánu

Petr Nečas, předseda vlády ČR: S panem generálem Bredshawem jsme projednávali především vojenské aspekty působení mise ISAF tady v Afghánistánu a pak samozřejmě také se zástupci civilních reprezentantů celý proces tranzice do rukou afghánských bezpečnostních sil a také afghánských orgánů. Já chci zdůraznit, že Česká republika tady vystupuje jako velice solidní a spolehlivý partner. Schválili jsme mandát na další dva roky, jednoznačně jsme přesvědčeni, že máme jít podle strategie „společně dovnitř, společně ven“. Jsme také schopni velice flexibilně reagovat na požadavky. Česká republika například posílila letecký poradní tým tady v Kábulu o třicet specialistů na údržbu vrtulníků. Máme své vojáky nejen tady v Kábulu, ale také v Lógaru a ve Wardaku. Chceme být skutečně spolehlivým spojencem a máme také jasnou představu, co s těmi jednotkami dělat dál, tzn. transformovat je do vojenských poradních týmů.

Dotaz: Jestli to chápu správně, jste tady poprvé, jak to na vás působí?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Tak jsem tady krátce na to, abych zaujímal dalekosáhlá konstatování. Nicméně i ten krátký pobyt ve mně jenom silně umocňuje obdiv a poděkování vojákům Armády České republiky, protože oni tady skutečně působí v nesmírně těžkých podmínkách, nasazují své zdraví a životy a jsou tady kvůli bezpečnosti Evropy, tedy i České republiky, plní tady bojové úkoly a musím říct, že jako občan jsem na ně hrdý.

Dotaz: Já se vrátím k tomu rozhovoru, měl pan generál nějaké požadavky, o kterých jsme dosud neslyšeli, nebo jste si jenom potvrdili to co...

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Musím říci, že vedení mise ISAF velice oceňuje příspěvek České republiky, naší předvídatelnost, to, že nesnižujeme například populistickými politickými tlaky nečekaně počty svých vojáků. Samozřejmě je tady silný zájem na dalším rozvoji afghánských bezpečnostních sil, tzn. snaha mít poradní týmy nejenom ve vojenské oblasti, ale například i v policejní oblasti, protože celou řadu těch bezpečnostních úkolů dneska plní spíše policejní síly než armádní jednotky.

Dotaz: Ještě jedna věc, zmínil jste se o bezpečnostní situaci, jak to tady teď vypadá?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Samozřejmě ta bezpečnostní situace je velice důležitým fenoménem, má i některé své výkyvy, nicméně jsem přesvědčen, že spolupráce afghánských bezpečnostních sil a jednotek ISAF povede k postupnému zlepšení bezpečnostní situace. Musím říci, že spolupráce s misí ISAF je velmi dobrá a společně s náčelníkem Generálního štábu jsme také ocenili například silnou logistickou podporu jednotek armády Spojených států českým jednotkám, která jim umožní lépe se soustředit na jejich úkoly.

Dotaz: Já bych se zeptal ještě konkrétněji na něco podobného. Mluvili jste i o tom, jestli skutečně afghánské bezpečnostní síly jsou připraveny na to převzít veškerou zodpovědnost?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Ano, mluvili jsme samozřejmě o tom velmi podrobně, protože to je klíčový aspekt přechodu, procesu tranzice. Jsou tady samozřejmě jednotky, které jsou

připraveny velmi kvalitně, ale obrovský kus práce je ještě před námi, právě proto působení těch vojenských policejních poradních týmů je velmi důležitým prvkem.

Dotaz: Ten plán, který teď existuje, je reálný z tohoto pohledu?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já jsem skutečně přesvědčen, že to je třeba ponechat především příslušných odborníkům. Jsem přesvědčen, že mise ISAF včetně vojáků Armády České republiky dělá všechno proto, aby ten proces byl reálný. Ale samozřejmě je tam celá řada rizikových faktorů, to si nebudeme nalhávat. Je to ještě obrovský, komplikovaný proces s mnoha riziky, s mnoha hrozbami, ale ten trend je určitě nastoupený správně.

www.vlada.cz

6. 9. 2012

Rozhovor ministra M. Kuby pro Ekonom

Strojaře podpoříme i v menších zemích

Podle ministra průmyslu a obchodu Martina Kuby hraje strojírenství důležitou roli hlavně při zvyšování českého vývozu na trhy rozvíjejících se zemí. "V rámci exportní strategie jsme proto vytipovali země, které právě budují svůj průmysl," říká Kuba.

Má české strojírenství budoucnost, nebo těží jen ze staré technické slávy?

Aktivity ministerstva se zaměřují především na to, aby malé a střední firmy dokázaly posílit svoji konkurenceschopnost. Už v 90. letech byl vypracován systém podpory výzkumu, který řadě firem umožnil, aby se z technického hlediska udržely na špičce. Právě teď se ukazuje, že to byl dobrý krok.

Někteří výrobci strojů mají domácí kapitál, nejsou součástí nadnárodních koncernů. Takové firmy potřebují, aby jim politici a diplomaté otevírali dveře...

Často nyní míříme na mimoevropské trhy, kde je trochu jiné sociální a politické uspořádání. V těchto státech bývá skutečně důležité, aby tam politici a diplomaté otevírali dveře. Tím se zabývá naše nová proexportní strategie, tomu má sloužit nové organizační uspořádání podpory vývozu včetně zahraniční sítě, nových služeb a nového uspořádání CzechTradu.

Proexportní strategie zahrnuje množství zemí. Které jsou nejzajímavější z hlediska strojírenství?

Jsou tam státy, které mají obrovský potenciál, například Čína, Indie, Irák, Turecko, Vietnam a Jihoafrická republika.

Jenže v Číně se snaží prosadit všichni, a Česko není tak významné, aby dokázalo lobbovat jako Německo. Nedávalo by smysl upnout se více na Kambodžu či Kazachstán?

V Číně se přetlačují světoví hráči, protože jde o obrovský trh. Právě proto máme ve strategii i mnohem menší země, kde české výrobky mají dobré jméno. Po roce 1989 jsme některé trhy z politických důvodů zbytečně opustili. Jde například o Rusko, Kazachstán, Bělorusko a

Ukrajinu. V těchto zemích se české firmy mohou uplatnit možná v menších objemech než v Číně, ale snad lépe, pokud jde o ceny a další podmínky. Čína je bezpochyby složitým trhem. Musíme dělat všechno proto, abychom tam uspěli, ale upínat se pouze na Čínu by bylo nerozumné.

Strojaři potřebují vystavovat také v cizině, protože obráběcí centra se nedají prodávat po internetu. Jak to bude s podporou účasti na specializovaných veletrzích?

Ve spolupráci s Hospodářskou komorou jednáme o prodloužení projektu specializovaných výstav a veletrhů. Důležité ale je i to, že podporujeme, aby se cizinci mohli přijet podívat k nám. Letos jde například o Brazilce a Mexičany. Pokud jde o podnikatelské mise, koncem září míříme do Ruska. V říjnu následuje cesta do USA, po které podnikatelé už dlouho volali. Diskutujeme o Thajsku, Vietnamu a Barmě.

Ekonom

10. 9. 2012

Projev premiéra Petra Nečase na sněmu Svazu průmyslu a dopravy

Předseda vlády Petr Nečas zahájil v Brně sněm Svazu průmyslu a dopravy.

Dámy a pánové,

v první řadě bych chtěl poděkovat za pozvání na váš sněm, pro mě je to skutečně nejenom ctí, ale i velmi důležitým podmětem a zpětnou vazbou a proto sem pravidelně jezdím už jako ministr práce a sociálních věcí a později i jako premiér a považuji to za nesmírně užitečně strávený čas.

Za druhé mi dovolu, abych poděkoval Svazu průmyslu a dopravy za velmi užitečný dialog, který vedeme celoročně, kdy velice úzce konzultujeme celou řadu záležitostí a vytváříme společné pracovní skupiny. Svaz průmyslu a dopravy má velice silný a podnětný vliv na ekonomickou a rozpočtovou politiku této vlády pod mým vedením a já si této spolupráce nesmírně vážím.

Za třetí mi dovolu, abych poděkoval vám, představitelům českých průmyslových podniků a firem, za vynikající práci, kterou odvádíte. Děláte České republice vynikající renomé. Pověst českého průmyslu jde celým světem jako pověst velice kvalitního hospodářského odvětví. Nesmírně si vážím vašeho úsilí prosadit se na exportních teritoriích, ale zvlášť si vážím jedné věci, kterou jsem zaznamenal od posledního kvartálu roku 2008, kdy vlastně přišel takový první záchvěv ekonomické krize do naší země. Vážím si vaší péče o vaše zaměstnance. Čeští průmysloví podnikatelé prokázali jednoznačně, že chtějí stavět na kvalitních lidech a viděl jsem prakticky ve sto případech snahu držet lidi, dát jim práci, na čas snížit své zisky, jít do ztráty, ale udržet kvalitní a věrné zaměstnance. Nesmírně si této vaší politiky soudržnosti vážím a chci říci, že si zaslouží ocenění. Právě proto jsme ještě v minulém volebním období rozjeli programy, na které se teď navazuje v podobě českého kurzarbeitu, tzn. kombinace podpory zaměstnavatelů za účast zaměstnanců v různých vzdělávacích kurzech ve snaze udržet zaměstnanost, udržet kvalifikované zaměstnance. Toto by ale nešlo bez vaší iniciativy. Stát na to může dát peníze,

může něco vymyslet, může to podpořit. Základ ale musí být u vás a já si jako předseda vlády nesmírně vážím toho, že u vás je.

Chci také zdůraznit velice intenzivní nutnost podpory průmyslu v České republice. Celý sekundární sektor v České republice se podílí 40 procenty na hrubém domácím produktu a srovnatelně i v zaměstnanosti. Podílem sekundárního sektoru, tzn. průmyslu a stavebnictví máme vůbec největší podíl v rámci Evropské unie a já v tom nevidím naši nevýhodu, ba právě naopak. Vidím v tom naši výhodu z hlediska konkurenceschopnosti, vidím v tom prostor proto, abychom si tento podíl udrželi, abychom nikdy nepodlehli módním tezí o deindustrializaci, které skutečně považuji za velmi povrchní a pro naše podmínky nevhodné. Máme průmyslu, který je tradičně tahounem naší ekonomiky a mělo by to tak zůstat i nadále.

Pokud se podíváme po celé střední Evropě – ať již je to Německo, Rakousko nebo naši sousedé v rámci Visegrádské čtyřky – přecejen toho pesimismu a škarohlídství je u nás zbytečně mnoho. Za období od ledna roku 2010 tři klíčové ratingové agentury snížily rating členských zemí Evropské unie v 78 případech. Jenom v deseti případech někomu rating zlepšily a jenom ve dvou případech některá z nich někomu zlepšila rating o dva stupně. Mezi těmi dvěma případy je i Česká republika.

Máme šestou nejnižší nezaměstnanost i díky vám v celé Evropské unii. To není samozřejmost. V letech 2005 – 2007 jsme měli sedmnáctou nejnižší nezaměstnanost v celé Evropské unii. Strukturální politiky v oblasti trhu práce a politiky zaměstnanosti a reformy provedené v této oblasti v posledních letech se jednoznačně pozitivně odrazily v nízké míře nezaměstnanosti. Máme sedmý nejnižší veřejný dluh v celé Evropské unii a dokonce pokud sečteme soukromé dluhy s vládními dluhy, tak jsme druhou nejméně zadluženou zemí v celé Evropské unii a dlouhodobě máme nejnižší míru ohrožení chudobou.

Dále bych připomenul jen hodnocení z posledních týdnů, které uvedly agentury Moody's a Standard and Poor's. Moody's jednoznačně konstatovala, že představujeme bezpečný přístav pro investory a Standard and Poor's mluví o nás jako o prosperující ekonomice s robustním základem, s kvalitně fungující národní bankou a také pochvaluje konzervativní fiskální politiku vlády. Jsem přesvědčen, že i přes mnohé problémy máme tyto klady zdůrazňovat více než třeba před rokem nebo před dvěma. V mnoha ohledech se totiž ukazuje, že současné problémy s hospodářským růstem jsou spíše než objektivního věcného charakteru, charakteru psychologického. Z tohoto pohledu ukazování světélka na konci tunelu je podle mého názoru naprosto nezbytné.

Nenacházíme se na izolovaném ostrově. Vy všichni představitelé průmyslových firem a podniků jste převážně zaměřeni na export, takže víte, jak silně je česká ekonomika provázána s eurozónou. Náš podíl exportu do Evropské unie dosahuje téměř 80 procent a jsme malou otevřenou a silně proexportně orientovanou ekonomikou. Poměr našeho exportu k celkovému hrubému domácímu produktu dosahuje téměř 80 procent. To je výrazně více než u podobných malých otevřených ekonomik jako je Finsko, Švédsko, Nizozemsko apod., ale přitom závislost podílu na trzích Evropské unie je tady výrazně vyšší než u ekonomik skandinávských zemí a například Nizozemska.

PriceWaterhouseCoopers ve své studii uvedla, že jedním z omezení přílivu zahraničních investic do České republiky je příliš vysoká závislost na trzích Evropské unie. My samozřejmě máme vitální zájem na tom, aby se situace v eurozóně stabilizovala, je to pro nás klíčové exportní teritorium a z tohoto pohledu i to, že jsme zachovali vlastní národní měnu s

flexibilním kurzem se jednoznačně ukazuje jako výhoda. V této souvislosti oceňuji, že ještě před několika lety velmi hlasitě volání po rychlém přijetí eura ze strany Svazu průmyslu a dopravy nyní neslyším. Myslím si, že jsme se všichni přesvědčili o tom, že momentální situace je pro nás méně nákladná, než kdybychom rychle k euru přistupovali.

Je také samozřejmé, že musíme sledovat vývoj v eurozóně i z hlediska jejího institucionálního vývoje. Tady se jednoznačně ukazuje, že měnová unie bez fiskální unie dlouhodobě existovat nemůže. Na druhé straně je nezbytné si otevřeně říci, že tím se celá eurozóna velmi dramaticky mění, je jinou eurozónou než tou, o které jsme rozhodovali v referendu o vstupu do Evropské unie v roce 2003.

Nyní se také mluví nejen o fiskální unii, ale dokonce o bankovní unii, což musíme sledovat velmi pozorně. Bylo by pozitivní, kdyby došlo k harmonizaci v oblasti pravidel, která určují, jak se zachraňují banky. Primárně se na záchraně má podílet vlastník a věřitelé a až potom mají nastoupit veřejné prostředky. To je věc, o které je možné diskutovat. My si ale musíme uvědomit, že náš bankovní systém je zdravý i díky velmi kvalitně regulativně pracující České národní bance a je poskládán tak, že prakticky 95 procent našeho bankovního trhu je v rukou dcer zahraničních matek, z nichž prakticky všechny významné jsou v členských zemích eurozóny. Míra provázanosti je tady velmi vysoká. Musíme být velmi pozorní při diskusích o bankovní unii, o rizicích propojení a vzájemné závislosti v oblasti bankovní regulace, abychom jakýmkoliv rozhodnutím jdoucím tímto směrem, ke kterým se mimochodem nekloním, nepoškodily výrazně naši ekonomiku a tím pádem i průmysl. Náš průmysl je tradičně spojen s bankovními úvěry a z tohoto pohledu to má velmi zásadní dopad.

V evropské problematice navíc musíme klást velký důraz na to, abychom trvali na co nejrychlejším dokončení skutečného vnitřního trhu. Není přeci normální a ekonomicky zdravá situace, kdy 75 procent celého trhu služeb je vyloučeno ze společného trhu Evropské unie. Zde je obrovský prostor především pro malé a střední firmy a my v této věci jsme mezi iniciátory a hlavními propagátory dokončení vnitřního trhu. Patříme v tomto mezi vůdčí země evropského hlavního proudu. Pro Českou republiku i pro její ekonomiku a samozřejmě pro její segment průmyslový je nesmírně důležité, abychom dosáhli a udrželi rozpočtově stability naší země mimo jiné proto, že je velmi závislý na psychologických faktorech na finančních trzích, které se velmi výrazně mohou změnit. Z tohoto pohledu držet důvěryhodnou a věrohodnou fiskální strategii naší země je klíčovým parametrem, který má dopad i do situace konkrétních hospodářských subjektů včetně průmyslových podniků.

Mluvit o věcech jako je klasické vytlačování veřejného dluhu, kdy pak nezbývají úvěrové zdroje pro soukromý sektor, nemá příliš význam. Ve chvíli, kdy země začne ztrácet svoji věrohodnost ve své fiskální politice, téměř okamžitě se to odrazí v nákladech dluhové služby. Zde musím připomenout, že po nákladech na důchodový systém a po výdajích na platy zaměstnanců placených ze státního rozpočtu ve veřejném sektoru je dluhová služba třetí největší položkou ve státním rozpočtu. Takže to, zda platíme o deset, dvanáct nebo patnáct miliard méně na dluhové službě nebo více je velmi důležitá věc a je to v rozpočtu cítit.

Vláda bude pokračovat ve své strategii konsolidace. V naší zemi nedochází k umělému navýšení hospodářského růstu za cenu vyššího schodku veřejných rozpočtů. Pokud provedeme jednoduchý propočet a od růstu nebo poklesu hrubého domácího produktu odečteme výše vládního deficitu, tak Česká republika patří mezi osm až devět zemí s nejnižším tímto údajem, tedy skutečně s rozumnou fiskální politikou.

Další potřebnou oblastí je energetická stabilita. Máme vysoký podíl sekundárního sektoru, ten je z hlediska své konkurenceschopnosti závislý na cenách vstupů. Ceny energie z tohoto pohledu jsou nesmírně důležité. Musíme si udržet nezávislý energetický mix, ve kterém bude nadále samozřejmě velmi významný podíl jaderné energetiky, ale i například energetiky založené na uhlí, především v oblasti teplárenství. Musíme zkrotit obnovitelné zdroje energie. Je skutečností, že se stávají brzdou naší ekonomiky. To byla jedna z věcí, kterou jsme začali řešit po vzniku vlády pod mým vedením v létě roku 2010 a pro mě je nepochopitelné, proč předchozí vláda v této věci postupovala způsobem, kterému ne zcela rozumím.

Kdybychom nezatáhli prudce za záchrannou brzdu, tak by nastala ještě tvrdší situace, než situace, která nastala. Pokud připomenu, že jenom výkon instalovaných fotovoltaických elektráren, dosáhl v naší zemi do konce roku 2010 větší výkonnosti, než je výkon celé dukovanské jaderné elektrárny, je v našich zeměpisných podmínkách považuji za věc, která není pozitivní. Nyní musíme zabránit, aby se podobné věci nestaly v oblasti větrné energie, ale i v oblasti bioplynu. To je jeden z klíčových součástí naší energetické koncepce. Máme Evropskou unií dojednaný závazek dosáhnout zhruba 13,5 procenta obnovitelných zdrojů energie v celém energetickém mixu, což je jeden z nejnižších v rámci evropské unie. V současnosti jsme se dostali na úroveň deseti procent. Nevidím jeden jediný důvod, proč do roku 2020 nepozastavit rozvoj tohoto typu energetiky, který nás stojí dohromady ve zvýšených cenách energie a v příslušných dotacích ze státního rozpočtu 40 miliard korun ročně, tzn. více, než jedno procento hrubého domácího produktu platíme ze svých kapes na obnovitelné zdroje energie a tady musíme jednoznačně vystavit stopku tomuto nepříznivému vývoji.

V oblasti dalších energetických surovin jako je ropa a plyn je důležité, abychom pokračovali ve strategii diverzifikace zdrojů a přepravních tras. Musíme si udržet základní strategickou energetickou bezpečnost, tzn., nemůžeme připustit situaci, kdy by byl například výrazně oslaben český petrochemický průmysl. Nadále potřebujeme, aby byl součástí našeho průmyslu a abychom nebyli závislí na dovozu některých petrochemických produktů.

Důležité také je pokračovat ve strategii propojování energovodů, ať v oblasti plynu, ropy, produktovodů, elektrických energií se svými sousedy, protože to mimo jiné vytváří schopnost uplatnit tržní mechanismy a možnost ekonomické soutěže v nákupech dodávek těchto klíčových energetických surovin. Z tohoto pohledu stát a Energetický regulační úřad musí dělat všechno, co je v jejich silách a možnostech, aby se ceny energií nestaly limitujícím faktorem konkurenceschopnosti českého průmyslu. Vedle toho je nutné zabránit sociálním dopadům na české domácnosti.

S problematikou energetiky velmi silně souvisí i problematika environmentální legislativy, která v 99 procentech případů je implementací evropských norem. Česká republika musí nadále pokračovat ve své strategii, patřit mezi země používající zdravý rozum při jednání na úrovni Evropské unie, které nepodléhají módním vlivům a různým moderním náboženstvím typu globálního oteplování způsobeného člověkem, což dnes nemá charakter vědecky podložené teorie, ale spíše to nabývá prvků náboženského smýšlení. Musíme mít odvahu s těmito věcmi polemizovat.

Jak už jsem řekl, česká ekonomika je malou otevřenou a velmi silně proexportně orientovanou. Platí to zvláště pro náš průmysl, a proto také musíme pracovat s tím, že chceme podporovat náš export, ale že ho musíme více diverzifikovat, tzn. především do zemí mimo Evropskou unii a je to jeden z klíčových strategických úkolů státu, vlády a všech jejich

institucí. Musíme také zabránit některým módním politickým projevům, které objektivně řečeno mají dopad do našeho exportu.

Zmínil bych dvě. První je umělé a falešné adorování takových záležitostí jako je ruská skupina Pussy Riot. Něco, co je vrcholem nevkusu, v žádném případě to není symbolem svobody a demokracie. Přesto se část politiků nechá unést touto módní vlnou povzbuzenou především novináři a má to praktický dopad v konkrétních exportních teritoriích.

Druhým konkrétním případem je moderní politická móda dalajlámismu, tzn. vzývání Dalajlámy. To v žádném případě není úvaha o tom, že máme vyměnit naši exportní politiku za politiku podpory lidských práv. Podpora lidských práv musí nadále zůstat klíčovou komponentou naší zahraniční politiky, ale není žádný důvod podívat se tváří tvář skutečnosti, která je. Tedy že vzývání tohoto politického směru není podporou svobody a demokracie při všech sympatiích ke kulturní autonomii Tibeťanů. Ale je to vzývání režimu vlády, který by pravděpodobně neměl demokratický charakter, který by měl polofeudální teokratický charakter se silnými autoritativními prvky.

Pokud se naprosto nevhodně toto podporuje, tak samozřejmě potom může být teoreticky zpochybněna česká politika, která razí politiku jedné Číny, a jsem přesvědčen, že těmito umělými problémy si nemáme házet klacky pod nohy. Ale není to žádný kšeft, na základě kterého obětujeme svou politiku podpory lidských práv, protože v těchto případech o žádná lidská práva nejde. Jde pouze o módní teorie, na které nemáme takhle hloupě naskakovat.

Dále bych chtěl zdůraznit to, že samozřejmě musíme podporovat i export. Vedle exportní strategie vláda schválila i příslušný akční plán, je připraveno dvanáct konkrétních projektů s příslušnými projektovými týmy a příslušný řídicí výbor, který bude implementovat tři základní pilíře tohoto akčního plánu – což je oblast zpravodajství pro export, rozvoj exportu a podpora exportních příležitostí. Dochází také k transformacím klíčových institucí, které mají tento segment na starosti jako je CzechTrade, který na domácím území bude určen k podpoře malých a středních firem. Dále došlo také ke sloučení zahraniční sítě CzechTradu a CzechInvestu a budou vytvořeny příslušné obchodní mise – dnešních 38 kanceláří do konce příštího roku se přemění na 70 pracovišť rozmístěných v 56 zemích světa a jen do konce letošního roku chceme, aby byly kanceláře otevřeny ve všech dvanácti prioritních a 25 zájmových zemí.

Vedle fiskální konsolidace a stabilizace veřejných rozpočtů je si vláda vědoma, že klíčovým problémem je hospodářský růst, jakkoliv má snižování deficitů momentální prioritu. Nesmíme na hospodářský růst zapomínat. K dlouhodobě udržitelným veřejným financím není možné dojít bez podpory ekonomického růstu. Na druhé straně však podpora růstu nemá být dělána fiskálními stimuly. Vláda České republiky to dělat pod mým vedením nebude.

Nicméně je tu několik klíčových oblastí, které si z hlediska přírůstové agendy podporu zaslouží. V prvé řadě bych zmínil podporu exportu primárně do mimounijních teritorií. Druhou klíčovou oblastí je podpora inovací nejen z veřejných zdrojů, ale také větším propojením mezi průmyslovými podniky a vědeckými a výzkumnými institucemi i z hlediska možnosti jisté daňové stimulace. Z tohoto pohledu musíme použít i celou řadu dalších nástrojů, jako je spuštění seed fondu, implementace evropské směrnice o alternativních fondech, které umožní větší podíl například fondu rizikového kapitálu v České republice.

Musíme dále více zapojit daňové nástroje do podpory konkrétních firem tak, aby měly zájem na průmyslových inovacích a na spojení se a překlenutí té jisté mrtvé zóny, která je velmi často mezi výsledky výzkumu a vývoje a potom průmyslovou praxí. Třetí oblastí je čerpání evropských fondů, kde musíme zvládnout současnou programovací periodu a pro tu další připravit efektivnější, jednodušší a transparentnější a lépe říditelný systém založený na minimalizaci operačních programů.

V oblasti kohezní politiky musíme jako klíčový imperativ povzbuzovat konkurenceschopnosti české ekonomiky. To musí být alfa omega naší práce s evropskými fondy. Nehodlám rezignovat na implementaci naší strategie konkurenceschopnosti. Jsem přesvědčen, že tento cíl musíme mít před sebou a musíme pro něj hodně udělat. Čtvrtou oblastí přírůstové agendy je oblast snížení regulatorní administrativní zátěže pro naše podniky. Zde pořád stát má obrovské rezervy a přináší to pořád velké náklady českým firmám.

Pátou oblastí je mobilizace aktiv státu při ekonomickém vývoji. Zapojujeme některé finanční prostředky, které dosud ležely na účtech v bankách, patří různým státním podnikům, státním firmám, zbytečně zahálejí. Součástí tohoto bodu je i důraz na dokončení dvou bloků temelínské jaderné elektrárny, což bude velmi významný impuls pro český průmysl. Chceme, abychom měli čtyři bloky Temelína, aby na dostavbě spolupracovaly české firmy a podniky. Jsou zde ještě další prvky, jako je modernizace přenosové soustavy, do které v následujících letech chce ČEPS investovat přes dvě miliardy euro. Chceme skutečně pomoci českým průmyslovým formám i z hlediska státních aktiv tam, kde je to možné.

Dámy a pánové,

ještě jednou mi dovoluje poděkovat za možnost vás oslovit, těším se na další spolupráci a chci poděkovat představitelům českých průmyslových firem za jejich vysoce kvalitní práci, vážím si toho.

Děkuji za pozornost.

www.vlada.cz

11. 9. 2012

Rozhovor ministra Martina Kuby pro deník MF Dnes

Jsme závislí na exportu

Zahraniční politika nemůže být odtržená od ekonomických zájmů, hájí ministr průmyslu Martin Kuba ostrý distanc premiéra Petra Nečase od dalajlamy či od podpory ruské punkové skupiny Pussy Riot. "Vstupovat do těchto zemí s pohledem, že neseme tu jedinou pravdu, může být někdy velmi nešťastné," řekl iDNES.cz Kuba o obchodním vztahu s Čínou a Ruskem. Vstupovat do těchto zemí s pohledem, že neseme tu jedinou pravdu, může být někdy velmi nešťastné, řekl ministr průmyslu Martin Kuba o obchodních vztazích s Čínou

Premiér Nečas řekl, že českému exportu škodí podpora dalajlamy či ruské punkové skupiny Pussy Riot jejíž členky byly odsouzeny na dva roky do vězení, když zpívaly v ruském pravoslavném chrámu Bohorodičko, zbav nás Putina. To je teď oficiální názor vlády, který máte i vy?

Především musím říci, že českému exportu neprospívá, pokud vztahy s jednotlivými zeměmi nejsou postaveny na vzájemném respektu i k odlišnému historickému vývoji. Nelze vždy úplně aplikovat hodnoty jedné země automaticky do té druhé. Snažíme se, aby všechny kontakty, které s těmi zeměmi máme, ať už je to Čína nebo Rusko, stály na vzájemném respektu. To je základem, aby ty vztahy fungovaly. Je pravdou, že jsou určité věci, které můžeme vidět jinak. Snažíme se ale, abychom zahraniční ekonomickou diplomacií nepoškozovali nějakými kroky a zbytečnými výroky, které by vzájemný respekt narušovaly.

Je v této chvíli rozjednaný nějaký významný česko-čínský kontrakt, k jehož uzavření ta premiérova slova mohla přispět?

Já v téhle chvíli o žádném konkrétním nevím. Probíhají jednání na úrovni česko-čínské obchodní komory, její zástupci byli v Číně se zástupci hejtmanů. Ta komunikace tam je skutečně trochu problematičtější, protože se dostáváme do jiných politických systémů. Vstupovat do těchto zemí s pohledem, že neseme tu jedinou pravdu, může být někdy velmi nešťastné.

Ministr zahraničí a předseda TOP 09 Karel Schwarzenberg, který akcentuje otázku ochrany lidských práv, premiérova slova označil za úlet. Neobáváte se o roztržku v koalici?

Já na druhou stranu musím říci, že řada výroků ministra zahraničí obzvláště v zemi, jako je Česká republika, která je extrémně závislá na svém exportu, je nešťastná. Ministerstvo zahraničí včetně ministra a včetně náměstků i zaměstnanců musí respektovat, že je reprezentantem i v té ekonomické oblasti. Filozofie, že ministerstvo zahraničí je tu jenom kvůli zahraničním vztahům a nerespektuje, že reprezentuje zemi, která je tolik závislá na exportu, kdy podíl exportu k HDP je pomalu 80 procent, je nerozumná a snad si nechci představovat, že by to takto ministr Schwarzenberg myslel vážně. On přece musí jako ministr zahraničí cítit, že velká část jeho práce by měla být věnována diplomacii ekonomické.

Takže nesdílíte jeho názor, že distanc od Pussy Riot i dalajlamy je úlet?

Vždycky je to o tom, jakou formu volí daný politik. Pravoslavná víra nemá v České republice takový rozměr, jako má v Ruské federaci. Česká společnost, která je více ateistická, může ty věci vnímat úplně jinak než řada ruských občanů. Nejsem si jist, jestli česká společnost dokáže docenit i pohled řady ruských občanů na to, že se ta věc opravdu odehrála v pravoslavném kostele. Jsem daleko tomu montovat se do toho pohledem euroamerické společnosti.

Nabízí se ještě jedna interpretace, proč premiér Nečas volil takový projev. Jeho slova o "dalajlamismu" evokují slovník Václava Klause, který vládu kritizuje kvůli plánovanému zvyšování daní. A premiér Nečas si ho chtěl svým vystoupením naklonit na svou stranu, aby se uklidnil vztah mezi Václavem Klausem a vládou.

Pan premiér ví, proč to udělal. Z kontextu toho, že se nacházel na fóru Svazu průmyslu a dopravy, že jsme diskutovali o exportu na strojírenském veletrhu, tak jsem přesvědčen, že to měla být hlavně podpora exportu. Pro někoho vyhocená, ale řekněme, že je to více ideový střet, který jako ministerstvo průmyslu a ODS vedeme s ministerstvem zahraničí.

Zahraniční politika nemůže být odtržená od zastupování ekonomických zájmů České republiky. Nebyl to jen vstřícný krok vůči prezidentovi, ale hlavně podpora exportu. A k tomu, jak expresivní výrok premiér zvolil... To je vždy na volbě daného politika.

iDNES.cz

11. 9. 2012

Reakce ministra průmyslu a obchodu na projev premiéra Petra Nečase předneseného na BVV

Na této debatě se ukazuje, že ČR potřebuje jednotnou zahraniční politiku, která by v sobě obsahovala i jasné známky podpory hospodářských zájmů ČR ve světě. Mediální přestřelky mezi jednotlivými členy vlády českému průmyslu a exportu určitě nepomohou.

Nemá smysl, abychom se mezi sebou chytali za slovo, nešťastných výroků ze strany politiků TOP 09, které ČR nepospěly, jsme již za krátkou dobu působení této strany na české politické scéně slyšeli víc než dost.

Jako ministr průmyslu mohu říci, že bychom o vztahu ČR k některým zemím měli ve vládě začít rychle a seriózně diskutovat. Přímě tady na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně již druhý den při osobních rozhovorech s exportéry cítím, že některé zahraničně-politické postoje našim exportérům skutečně vadí a komplikují jim přístup na zahraniční trhy. Ostatně, včera na sněmu Svazu průmyslu a dopravy za účasti premiéra a členů vlády tyto názory ze strany exportérů jasně a veřejně zazněly.

Musíme společně najít variantu, která zohlední postoj ČR v otázce ochrany lidských práv, ale zároveň nebude překážkou pro české firmy.

www.mpo.cz

21. 9. 2012

Rozhovor s ministrem financí Miroslavem Kalouskem pro deník Právo

Dotace z EU nejsou jedinými evropskými prostředky, které proudí do ČR. Další čerpáme například na základě Programu švýcarsko-české spolupráce. Proč vůbec Švýcarská konfederace posílá do naší země nějaké peníze?

Zjednodušeně řečeno, Švýcarsko není členem Evropské unie, nicméně využívá smluvních výhod EU, a proto se s Uníí dohodlo, že poskytne podporu novým členským státům. S novými členskými státy podepsalo dohody o financování rozvojových projektů, které si kladou za cíl přispět ke snížení sociálních a hospodářských rozdílů. A to nejen mezi starými a novými členskými státy, ale také v rámci regionů jednotlivých nových členských států. Tuto podporu samozřejmě vítáme a velmi si jí ceníme.

V rámci programu nám Švýcaři zatím poslali zhruba tři milióny franků. Jaká bude celková výše jejich podpory?

V rámci programu celkem obdržíme grant asi 110 miliónů švýcarských franků, což představuje více než dvě miliardy korun. Podařilo se nám zajistit 100 % prostředků programu. Tyto prostředky budou postupně propláceny až do června 2017, do kdy skončí i realizace vybraných projektů.

Na jaké projekty švýcarské peníze půjdou?

Z programu je stále možno žádat o granty z Fondu Partnerství, Blokového grantu-Fondu pro nestátní neziskové organizace a z Fondu na stipendia SciexNMS. K těmto stále otevřeným fondům přibudou ještě dva nové programy, program Inostart a program Zdraví. Seznam všech konkrétních projektů máme zveřejněn na svých internetových stránkách, každý se může podívat na www.swiss-contribution.cz. Prostředky budou směřovat zejména do oblasti dopravní infrastruktury, životního prostředí, sociální péče či do podpory podnikání.

Kdo tyto projekty schvaluje?

Poslední slovo má vždy švýcarská strana. Do přípravy a monitoringu programu je zapojeno Velvyslanectví Švýcarské konfederace a dvě švýcarská ministerstva. Na výběru se také podílí české ministerstvo financí, které je zodpovědné za celkovou koordinaci programu, dále pak jednotlivá ministerstva, která zprostředkovávají podporu konkrétním příjemcům grantů.

Mohl byste jmenovat konkrétní projekty?

Je jich opravdu hodně, tak vyjmenuji jen některé. V oblasti dopravní infrastruktury je to třeba výstavba trolejbusové trati v Ostravě, dopravního terminálu v Berouně a Uherském Brodu. V oblasti sociální péče podporujeme neziskový sektor, např. financujeme rekonstrukce Domovů pro seniory v Opavě a ve Vsetíně. Zhruba 12 % z celkové výše grantů bude směřováno na zkvalitnění vybavení a činnosti Policie ČR. Již od roku 2009 funguje i Fond na stipendia pro doktorandy a postdoktorandy na jejich výzkumné pobyty ve Švýcarsku.

Zmínil jste i program na podporu podnikání. Ten se bude konkrétně týkat čeho?

Jedná se o projekt Inostart, který se zaměřuje na podporu začínajících malých a středních podnikatelů, a to v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Právě začínající drobní podnikatelé mají často problém získat úvěr u běžných komerčních bank, proto podpora spočívá ve zvýhodněných úvěrech, zárukách a poradenství prostřednictvím státní Českomoravské záruční a rozvojové banky.

Právo

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

červenec 2012

9. 7. 2012

Kondolence ministra K. Schwarzenberga v souvislosti se záplavami v Rusku

První místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg zaslal kondolenční telegram svému ruskému protějšku Sergeji Lavrovovi v souvislosti s ničivými záplavami v Krasnodarském kraji.

Vyjádlil v něm hlubokou soustrast všem pozůstalým, rodinám a blízkým obětí této živelní katastrofy. Jménem vlády ČR zároveň vyjádřil připravenost poskytnout v případě potřeby naléhavou humanitární pomoc postiženým.

www.mzv.cz

19. 7. 2012

Prohlášení MZV ČR k prezidentským volbám v Náhorním Karabachu

Dne 19. července 2012 se v Náhorním Karabachu uskutečnily prezidentské volby. V této souvislosti chce Ministerstvo zahraničních věcí České republiky zdůraznit, že Česká republika neuznává ústavní a právní rámec, v němž byly tyto volby provedeny. Česká republika se domnívá, že tyto volby nepřispívají k pozitivnější atmosféře pro vyřešení tohoto zamrzlého konfliktu.

www.mzv.cz

23. 7. 2012

Prohlášení ministra K. Schwarzenberga k úmrtí Oswalda Payá

Ministr zahraničních věcí České republiky přijal se zármutkem zprávu o tragické smrti předsedy kubánského opozičního Křesťanského hnutí osvobození a bojovníka za lidská práva na Kubě Oswalda Payá. Jeho vytrvalé a nenásilné úsilí o lepší život všech obyvatel Kuby bylo nejednou v demokratickém světě oceněno a zůstane příkladem pro jeho následovatele.

Kondolenční dopis ministra K. Schwarzenberga:

Vážená paní Acevedo, vážená Ofélie,

s nesmírným zármutkem jsem přijal zprávu o smrti Vašeho manžela Oswalda Payá. Jeho odchod mě zasáhl stejně jako mnohé občany České republiky.

Touto cestou bych Vám i Vaší rodině chtěl vyjádřit mou nejhlubší soustrast s bolestivou ztrátou, která vás postihla. Jsem si vědom, jakou obrovskou ztrátu bude smrt Oswalda

znamenat pro všechny jeho příznivce na Kubě i všechny demokraticky smýšlející lidi na naší planetě. Pro mě osobně vždy byl symbolem neúnavného bojovníka za svobodu a za lidská práva všech, kteří jsou nuceni žít v zemích, kde tyto atributy chybí.

Smrt Oswalda mne hluboce zasáhla a je mi to upřímně velmi líto. Vzpomínám na naše osobní setkání, na které nikdy nezapomenu.

S projevem osobní soustrasti

www.mzv.cz

srpen 2012

17. 8. 2012

Prohlášení MZV k soudnímu rozhodnutí o Pussy Riot

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky vyjadřuje hluboké znepokojení nad rozhodnutím soudu v Moskvě, který odsoudil 3 členky umělecké skupiny Pussy Riot – Marii Aljochinu, Jekatěrinu Samucevič a Naděždu Tolokonnikovou k dvěma rokům odnětí svobody.

Ministerstvo je překvapeno skutečností, že přestupek, který nezpůsobil žádnou zdravotní a majetkovou újmu, byl tak přísně potrestán. Ministerstvo poukazuje nejen na samotnou délku trestu odnětí svobody, nýbrž i na to, že výše zmíněné umělkyně byly drženy po více než pět měsíců ve vazbě.

Vyjádření ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga v reakci na rozsudek:
"Je mi líto, že tímto rozsudkem za čin, který by u nás byl potrestán maximálně pokutou, se Rusko vzdaluje Evropě..."

www.mzv.cz

29. 8. 2012

Komentář tiskového mluvčího MZV Víta Koláře k uzavření ambasády v Kolumbii

Ambasádu v Kolumbii nezavřel K. Schwarzenberg

Mnislav „Atapana“ Zelený ve svém textu míří vedle, zřejmě nemá dostatek informací (Ruším, co jsem zrušil, LN 23. 8.). Předně: ministr zahraničí Karel Schwarzenberg nerozhodl o uzavření ambasády v Kolumbii.

Toto rozhodnutí padlo za jeho předchůdce z úřednické vlády Jana Kohouta. Schwarzenberg nastoupil po volbách do úřadu v době, kdy proces uzavírání byl téměř u svého konce.

Nikdo nezpochybňuje, že Kolumbie je pro naši zemi zajímavým a důležitým partnerem v Latinské Americe, ale současný svět se dynamicky mění. Mění se hospodářská situace zemí a regionů, politické poměry, stabilita nebo bezpečnostní podmínky. Diplomacie musí na tyto

pohyby reagovat mnohem rychleji a častěji, než jsme byli kdykoli zvyklí. Zavírání a otevírání zastupitelských úřadů tak nemusí být v budoucnu nijak výjimečný jev.

Ministerstvo už v roce 2010 připravovalo širokou reformu úřadu, optimalizaci sítě ambasád a celkovou změnu pojetí diplomacie.

S tím přišla nová koncepce zastupitelských úřadů, které mohou pružně reagovat na podmínky ve světě, ať hospodářské, či politické. Vznikají malá efektivní zastoupení bez obslužného personálu, budov, majetků a tradičního zázemí, a to tam, kde diplomacie očekává možnost pro uplatňování politických či ekonomických zájmů země.

Zastoupení v Bogotě vznikne na tomto zcela novém principu. Půjde o malou ambasádu s jasně vymezeným úkolem a tím je jednoznačně prosazování ekonomických zájmů ČR. Pokud se v budoucnu ukáže, že cíle se nedaří dosáhnout, že jsou snahy marné, že se české firmy a produkty neprosazují, budeme perspektivy hledat jinde a úřad se uzavře.

Dovětek závěrem: dopis s žádostí o satisfakci, o kterém se pan Zelený zmiňuje, podle všech záznamů ministru Schwarzenbergovi nikdy nedorazil. Nalepil na něj stěžovatel známku?

Vít Kolář
tiskový mluvčí MZV

www.mzv.cz

září 2012

6. 9. 2012

Prohlášení MZV k prvnímu setkání koordinátorů pro spolupráci ČLR a zemí Střední a Východní Evropy

Ministerstvo zahraničních věcí ČR vítá konání prvního setkání národních koordinátorů pro spolupráci Čínské lidové republiky a zemí Střední a Východní Evropy, které se uskutečnilo ve dnech 5. – 6. září 2012 v Pekingu.

Jeho hlavním účelem byla debata nad konkrétními možnostmi využití dvanácti opatření na podporu přátelské spolupráce Číny se zeměmi Střední a Východní Evropy, jež představil premiér Wen Ťia-pao na dubnovém setkání s premiéry 16 evropských zemí ve Varšavě. ČR vnímá čínskou iniciativu jako strategickou příležitost k prohloubení vzájemných vztahů.

Po konferenci národních koordinátorů, na které za českou stranu v kapacitě národního koordinátora vystoupil Daniel Koštoval, vrchní ředitel Sekce mimoevropských zemí MZV ČR, přijal účastníky premiér Wen Ťia-pao. Čínský premiér ve svém projevu vyzval k naplňování 12bodové iniciativy a prohlubování spolupráce mezi Čínou a zeměmi Střední a Východní Evropy.

Čínská lidová republika je pro Českou republiku i ostatní země regionu významným strategickým partnerem, se kterým ji pojí dlouhodobé přátelské vztahy. Jednání v Pekingu

poskytlo vítanou příležitost prodiskutovat možnosti konkrétního prohloubení vzájemných vztahů mezi našimi zeměmi.

K tomu ministr Karel Schwarzenberg uvedl: „Vždy je dobré, když se bavíme se svými čínskými partnery napřímo a můžeme si vysvětlit své představy, jak dobrou spolupráci ještě vylepšit. Důležité jsou konkrétní kroky a výsledky. Jsme na ně připraveni“. Potenciál existuje zejména v oblasti obchodu a investic, technologické spolupráce, energetické spolupráce, spolupráce ve vzdělávání, výzkumu a vývoji a v neposlední řadě ve společném důrazu na inovace.

www.mzv.cz

11. 9. 2012

Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem pro Lidové noviny

K. Schwarzenberg: Přebíráme tím čínskou propagandu

Nechal jste si vytáhnout kompletní přepis premiérova projevu. Vaše reakce tedy?

Je to úlet. Ale hrozivý! Pokud má vláda pokračovat v takovém stylu, mám z jejího dalšího vývoje a osudu velké obavy.

Proč konkrétně?

Protože ten projev mezi řádky říká, že třeba v případě exportu jde o to, hodit v případech velkých mocností otázku lidských práv přes palubu. Všude to bude interpretováno jednoznačně: že se nechceme dotýkati velkých a bohatých států.

Počítám, že vy s takovým vývojem nesouhlasíte.

Jsem z toho zděšený. Vždyť v otázce Tibetu se tam přebírá čínská propaganda, jako kdyby šlo o to, nastavit stav z před x let. O to ale vůbec nejde. Toto vyjádření je poklona před režimem. A já stále doufám, že žádný český ministr zahraničí nikdy neskloní hlavu před velmocemi, pokud půjde o lidská práva. Proti diktátorům se musí postupovat stejně, ať jsou jakkoli velcí.

Nakolik mohl hrát roli v řeči premiéra Nečase fakt, že na veletrhu byl i prezident Klaus? Nešlo jen o to, zalíbit se a uhasit spory okolo vyšší DPH?

Nejsem psycholog. Ale už jen třeba užití výrazu dalajlamismus beze sporu odkazuje na velkého učitele.

Sám jste aktivně podpořil Pussy Riot, stejně vnímáte i dalajlamu. Jak moc se vás projev dotkl? Budete na něj na vládě reagovat?

Určitě se k tomu vrátím. Takové vyznění bylo trochu moc. I na mě.

Jakým způsobem chcete dát najevo nesouhlas?

Co udělám, to teprve uvidím. Nechci to hlásit dopředu.

Nemůže to ohrozit vaši pozici ve vládě? Ať už jako ministra, či dokonce celé TOP 09, které jste předsedou?

A když? Račte prosím.

Nevím, to je na vás. Jde mi o to, zda to bude jen v rovině slovního vysvětlování názorů, nebo to může mít i dopady dovnitř kabinetu?

Uvidím, nedolujte to ze mě.

Lidové noviny

12. 9. 2012

Prohlášení MZV k útoku v Bengházi

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky rozhodně odsuzuje útok na konzulát Spojených států amerických v libyjském Bengházi, ke kterému došlo dne 11. září 2012 a během něhož zahynuli čtyři členové diplomatické mise USA, včetně velvyslance Johna Christophera Stevense.

Česká republika odmítá jakékoli formy násilí a v tomto konkrétním případě je o to více znepokojena skutečností, že tento čin směřoval proti diplomatům.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky vyjadřuje hlubokou solidaritu obětem útoku, jejich rodinám a všem občanům Spojených států amerických.

www.mzv.cz

13. 9. 2012

Prohlášení MZV k vyhlášení konce dohledu nad nezávislostí Kosova

Ministerstvo zahraničních věcí ČR vítá rozhodnutí Mezinárodní řídicí skupiny pro Kosovo vyhlásit konec mezinárodního dohledu nad nezávislostí Kosova, které bylo přijato na závěrečném zasedání této skupiny v Prištině dne 10. 9. 2012.

Dne 10. 9. 2012 proběhlo závěrečné zasedání Mezinárodní řídicí skupiny pro Kosovo. Mezinárodní řídicí skupina shledala naplnění podmínek mezinárodního společenství, ukotvených v Souhrnném návrhu budoucího statusu Kosova (tzv. Ahtisaariho plán), jako zcela dostačující pro to, aby mohla být ukončena činnost Mezinárodního civilního zástupce a jeho kanceláře. S okamžitou platností tak končí právní superiorita Souhrnného návrhu a Ústava Kosovské republiky se stává jediným základem právního řádu země.

Vrchní ředitel evropské sekce Ministerstva zahraničních věcí ČR Jaroslav Kurfürst ve svém vystoupení podtrhl toto rozhodnutí jako logický krok a poděkoval Mezinárodnímu civilnímu zástupci Pieteru Feithovi za jeho přínos procesu implementace opatření navrhovaných mezinárodním společenstvím.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR zároveň vítá rozhodnutí kosovského parlamentu pokračovat ve spolupráci s civilní misí EULEX na posilování vlády práva na území Kosovské

republiky. Ministerstvo zahraničních věcí ČR je přesvědčeno, že kosovské rozhodnutí pokračovat v nastoupené evropské cestě přispěje k prosperitě a stabilitě celého regionu.

www.mzv.cz

25. 9. 2012

Prohlášení MZV k volbám v Bělorusku

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky lituje toho, že v parlamentních volbách, jež se uskutečnily v Bělorusku dne 23. září, nebyla respektována řada závazků přijatých v rámci Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a že volby nebyly organizovány nestranným způsobem, jak o tom informovalo předběžné prohlášení pozorovatelské mise OBSE.

Ministerstvo zahraničních věcí vyzývá běloruské úřady, aby volební legislativu a praxi uvedly do souladu s mezinárodními standardy.

Ministerstvo zahraničních věcí též bere na vědomí, že nepřítomnost opozice v dolní komoře běloruského parlamentu, která je výsledkem volebního procesu, opět vzdaluje Bělorusko demokratickým principům.

www.mzv.cz

Čeští zástupci v evropských strukturách

červenec 2012

7. 7. 2012

Společné stanovisko mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k volbám v Libii

Joint statement by the spokespersons of High Representative Catherine Ashton and Štefan Füle, Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, on the Libyan elections

“Today’s truly historic elections for the Libyan National Congress should mark the beginning of a new era of democracy in Libya.

In a climate of freedom, in spite of reports of isolated incidents of violence, Libyan citizens cast their votes today and have decided their future in a dignified and orderly manner.

The EU Electoral Assessment Team, headed by the Member of the European Parliament, Mr Alexander Graf Lambsdorff, will make its assessment soon but now is the moment to congratulate and pay tribute to the Libyan people and their peaceful struggle for their rights and democratic aspirations.

The EU is determined to strengthen its engagement with Libya, a key neighbour for Europe with whom we wish to establish long-term and mutually beneficial relations. We will continue to provide strong support for Libya in the interests of securing a peaceful, democratic and prosperous future for its people.”

www.europa.eu

8. 7. 2012

Úvaha europoslance I. Strejčka: Potřebujeme evropskou bankovní unii?

Pokud se eurozóna rozhodne k vytvoření bankovní unie, je v zájmu českých střadatelů a firem, kteří mají své účty v bankách na území ČR, aby pozorně vzali v úvahu možná rizika spojená se vznikem a existencí tohoto projektu.

Cílem záměru je sjednotit chování bank. K tomu má sloužit jednak (1) nově vzniklý jednotný systém evropského bankovního dohledu, jednak (2) jednotný evropský systém pojištění vkladů.

V současné době vykonává kvalitní dohled nad našimi bankovními domy Česká národní banka. Banky v ČR jsou podle jejího názoru v dobrém stavu. Bude-li předán dohled ČNB na nadnárodní úroveň, dojde k tomu, že onen evropský dozor (ve snaze dosáhnout nápravy neblahého stavu některých bank uvnitř prostoru svého působení) bude přelévát finanční

prostředky z částí „zdravých“ do oblastí „infikovaných“. Českému střadateli a podnikatelskému prostředí tak hrozí, že jejich aktiva ve zdravých bankách v ČR budou nakaženy „virem špatných transakcí“ svých zahraničních matek.

Každý současný český střadatel má své vklady pojištěny až do výše 100 000 eur, přestože naše banky již dávno prošly ozdravnými finančními procesy. Snaha vytvořit jednotný nadnárodní systém pojištění vkladů tedy pro české poplatníky a majitele účtů neznamená vyšší garance, ale skutečnost, že budeme svými prostředky ručit za dluhy jinde v EU.

To hlavní ale je, že projekt bankovní unie neodpovídá na hlavní příčinu všech problémů. Tedy to, že pochybné zdraví některých zahraničních bankovních domů se odvíjí od faktu, že ony finanční ústavy podporovaly zadlužování svých vlád a jejich mylné rozpočtové politiky.

Kultura dluhů, půl století produkovaná budováním drahého a neefektivního státu sociálního blahobytu, vytvořila nárokovou společnost. Voliči se nerozhodují politicky, ale své preference směřují k těm stranám, které jim zachování nároků slibují.

Pokud se nezmění toto chování, pokud nebude omezen expanzivní sociální stát, budou pokusy o vytvoření podobných „unií“ odsouzeny k nezdaru. Přinesou více škody než užitku. V důsledku podporují morální hazard a prohlubují neuvážené chování vlád a „jejich“ bank.

Cesta k vytvoření jednotné bankovní unie tak bude mít stejné problémy jako cesta k vybudování jednotné měny. Myšlenka bankovní unie (stejně jako jednotné měny) vyžaduje dokončení unie fiskální. To ale bez vytvoření unie politické nepůjde (jeden „evropský“ ministr financí, jeden „evropský“ rozpočet, „evropské“ daně, centralizace jejich výběru a gigantického přerozdělování). Je to proces, se kterým občané souhlasí?

Historie ukazuje, že pokusy vzdálit výkon politické moci od voličů, tedy znesnadnit demokratickou kontrolu rozhodovacích procesů prostřednictvím voleb, skončily obvykle nezdarem či formou despotické vlády.

Bankovní unie je tak jedním z dalších problematických projektů, které jsou výrazem soudobého chybného evropského politického uvažování.

www.istrejcek.cz, Literární noviny

9. 7. 2012

Vyjádření eurokomisaře Š. Füleho na tiskové konferenci během jeho návštěvy v Tunisku

Remarks by Commissioner Štefan Füle at the press point during his visit to Tunisia:

"Happy to be back here, for the third time since your revolution.

Today I came to discuss how the EU can support your transition and to deliver concrete results.

Europe remains impressed by the Tunisian revolution, it was historic and we want you to succeed in achieving the aims of the revolution.

What it means in terms what we do: to facilitate the economic development and to provide further support for your reforms and transformation - which define the historic changes initialled by the people for the people.

Success of the transition is however in your own hands and will require continuing the political and economic reforms.

We had very good discussion today with the Prime minister and some ministers not only about how the EU could support the transition but also about what is the concrete assistance we are delivering already.

I have signed two Financing Agreements: a €20 million programme designed to improve the competitiveness of the services sector, the other, for €7 million to boost the role of civil society in Tunisia. This is a concrete contribution to the transformation process.

When I came last year, we promised to increase funding for Tunisia by €150 million over three years. And in fact we will have already committed these funds by the end of this year. So there is potential for more. Our funding will be spent on support to poor regions, access to health care, renovation of popular neighbourhood, to name only a few examples.

Tunisia is already the largest beneficiary of the SPRING programme. If reforms continue, we will mobilise additional support. It is through cooperation with Tunisia that we turn the principle "more for more" into practical instrument for transformation of autocratic regime to democracy.

Our agenda goes well beyond money. We want to have a whole range of new agreements that will help Tunisia to prosper and create jobs and economic opportunities:

First: we are working on a new "Privileged Partnership" and negotiating a new Action Programme.

Second, I have just proposed re-launch negotiations on a number of trade agreements, notably those for agricultural products, investments and services. These will open the door to the vast EU market for Tunisian agricultural products, and facilitate EU investments in Tunisia.

Third: we understand the importance of tourism for Tunisia and we are proposing a new agreement in the aviation area which will boost tourism and business.

Fourth, we are proposing a mobility partnership that will facilitate the exchange of people between Tunisia and the EU.

Finally, we are keen to intensifying the political dialogue on freedoms, democracy and reforms. I discussed with my counterparts fundamental freedoms, democratic values and reforms, because it is important that the ideals of the Revolution – social justice, respect for personal dignity and freedoms, can be achieved. Here the EU can share its own diverse experience of managing transition processes. And there were many examples, including my own country the former Czechoslovakia.

I also discussed developments in the wider region, including recent elections in Libya and Maghreb integration, for which we share very similar views.

We respect the Tunisian people. We see you as a valued neighbour. You are facing many challenges in the transformation, but you are not alone. Your success will be an example for the region and the World."

www.europa.eu

11. 7. 2012

Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a komisaře Š. Füleho u příležitosti připomínky genocidy ve Srebrenici

Joint statement by High Representative/Vice President Catherine Ashton and EU Commissioner for Enlargement and Neighbourhood Policy Štefan Füle on the commemoration of Srebrenica

Catherine Ashton, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice-President of the Commission, and Štefan Füle, EU Commissioner for Enlargement and Neighbourhood Policy made the following statement today:

«The Srebrenica commemoration is a day on which great pain is felt by many both inside and outside Bosnia and Herzegovina. Our thoughts are with all those who lost loved ones in the July 1995 genocide.

Srebrenica remains a silent memorial to unspeakable crimes against humanity.

Today's commemoration underlines the responsibility of those in positions of authority both inside Bosnia and Herzegovina and in the region to contribute to the process of justice, reconciliation, and recognition of what happened. We look to them to make further progress towards a future in which events like those in Srebrenica are unimaginable and the victims of past crimes are honoured by all.

For the survivors of Srebrenica, their pain and their grief will remain till the end of their days. Remembrance and the delivery of justice through the courts will bring consolation at best. But reconciling for the future, a better European future, is a promise that we must pursue for the next generation. »

www.europa.eu

11. 7. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho na konferenci v Batumi, Gruzie

Štefan Füle European Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Georgia's European Way – the EU and its European Neighbours Batumi Conference

Messrs Presidents, Mr Prime Minister, Mr Vice Prime Minister, Honourable Ministers and Parliamentarians, Members of the Diplomatic Corps, Dear Delegates,

I would like to thank you for your warm welcome and for giving me the chance to contribute my own thoughts as we set the context for today's challenging set of discussions.

The many distinguished speakers and guests today come from different backgrounds and face different challenges: we cannot pretend that the world is the same for everyone. Yet we would not be here if we did not share a core set of ambitions and values, and Batumi is as good a place as any to look in all directions, and to map the way ahead for our shared neighbourhood.

When we committed ourselves to the Eastern Partnership three years ago, we did so with a shared vision and I strongly believe in a shared set of core values, but I think we need to review our progress and to broaden the set of goals we have, and to do so on a regular basis. So I will focus today on how to preserve and expand our vision of modernization and democratization for the Eastern Partnership, and how to keep on the right course, and I want to illustrate some of my remarks with examples from this region and especially Georgia.

Mr Chairman, the transformation of Georgia in recent years has set an important example which has attracted the right kind of international attention. But we need to keep our eyes on the road, and to keep going in the right direction. What does that mean?

Firstly, holding on to a core set of values to ensure sustainability and predictability, based on simple principles which all citizens can relate to;

Secondly, sharing the benefits of growth and development as widely as possible, especially to those who suffer poverty and social exclusion;

Thirdly, testing progress at the polls – where better to judge the job you have done?

Fourthly, “keeping it real” – by which I mean continuously translating our vision into measurable short and medium-term goals;

Fifthly, working tirelessly to achieve and maintain stability and security.

Finally – and this is the most important thing we need to keep our eyes on if integration is to be realized - building institutions and a legal framework which inspire trust across the political spectrum;

The good news is that I believe we have the policies and the tools we need to keep up momentum. I would like to focus today on three things: the policy framework, the tools and the actors.

Dear Colleagues, the Prague and Warsaw Eastern Partnership Summits have set an agenda for our partnership based on values, accountability and reforms.

Common values are crucial - in fact they are part of national identity – we certainly see them as part of European identity. There is a European way of life which we are proud of at this time of globalization – sustaining this way of life requires that democracy and the rule of law go together with economic opportunities and competitiveness.

Accountability through genuine democratic processes, governed by the rule of law, is the only guarantee of long-term stability and prosperity. Human rights and the protection of minorities give all citizens the confidence to play an active part in national development.

And of course reforms are the main ingredients of our partnership. For these reforms to be successful they need to be built upon consensus, with civil society and parliament involved in the right way and at the right time.

But reforms also depend on consensus in regions, in communities, and in workplaces. Yes, this is not just about activity at central government level – I specifically mention workplaces in the Georgian context: we will continue to encourage Georgia to work with the International Labour Organization to implement a number of core conventions on association and organization of labour. Good industrial relations will stimulate productivity, allow for more ambitious planning, and above all give a real boost to the confidence of investors. That is why we have identified sustainable development as a core element also of the Deep and Comprehensive Free Trade Areas which we are negotiating with Georgia, Armenia and Moldova.

Of course, the most important framework encompassing reforms in the Eastern Partnership, including the Southern Caucasus, will be the Association Agreements with their DCFTAs, which are built around regulatory approximation as well as the convergence of values.

We have two important tools to help us stay on track. The first tool will be roadmap of the Eastern Partnership - this is a document for sharing and comparing. It will set out objectives which we seek to achieve, reforms that partners have committed to implement, and support that the Union will provide. I hope that the upcoming Eastern Partnership Ministerial on 23rd July will confirm that the Roadmap is basis for taking forward our work. I also want to stress the value of the Roadmap as a vehicle for joint monitoring of the meeting of commitments.

The second tool will be new Association Agendas which we hope to negotiate later this year – these will focus on a set of reforms leading directly into the regulatory approximation process described in our Association Agreements and DCFTAs. With these, we can already begin the process of political association and economic integration.

And I also want to mention an important innovation: informal Eastern Partnership dialogues. These dialogues offer new possibilities for enhancing political dialogue on issues of mutual interest. These informal dialogues will also boost our cooperation on foreign and security policies and on specific sector issues, and they will allow for regular high-level monitoring of the implementation of the Roadmap. This will be an appropriate instrument in order to give steering power to the Eastern Partnership. I am grateful to President Saakashvili who inspired us to turn this idea into reality, and to Prime Minister Filat of Moldova for agreeing to host its first meeting. This innovation will help strengthen local ownership of the Partnership.

Mr Chairman, to all those here today, wherever you have come from, I would say this: The path ahead is clear. It is up to you to decide how far you wish to travel and how quickly. But we must also determine who should be with us on the journey.

We have made some progress in including parliamentarians, civil society and citizens in our partnership. Yet there is more work to do. We need all these groups on board to ensure buy-in and therefore sustainability of what we are doing.

How do we inform people? We speak often of monitoring, as if it were just a technical process: certainly monitoring is about expert assessments, but it is also about presenting citizens with information in a digestible format. In fact, we should work hard on building a monitoring and evaluation culture in the Eastern Partnership. What was the impact of our policies? Were our programmes delivered efficiently and effectively, were resources used soundly? What could we do better? And the issue of defining stakeholders is not just for the multilateral track – the bilateral track, and in particular Association Agreements and DCFTAs, also gives a stronger role to civil society and parliaments, and stresses the importance of social dialogue for economic development.

We should not forget that platforms like the Civil Society Forum foster the democratic values on which the Eastern Partnership is based and they also raise the visibility of our Partnership in your countries. Their contributions are also, ultimately, positive for the quality of leadership.

Any leader knows that, with a well-informed public, you need to work harder to communicate your own aims, your own constraints and your own conditions. This effort is a good thing for everyone.

Involving citizens themselves is the most important challenge of all. Mobility policy has to progress, and I am glad at the launch of the visa liberalization process in Georgia. It is a demanding, results-driven process but we have made a start, and can only go forward from here. We should not forget, however, that opportunities such as education exchanges and participation in agencies and programmes also have a role to play.

In the recommendations of our ENP Progress reports, and in the Roadmap, Association Agendas, and Association Agreements/DCFTAs which will follow, we have mapped the course of European integration for the short, medium and long term. The EU is ready to use its resources and know-how to support this process. The focus will be on reforms, in line with the philosophy of the Eastern Partnership and the “more for more” principle which was agreed at the Warsaw Summit. The announcements we will be making on the allocations of additional funds under our Eastern Partnership Integration and Cooperation Programme (known as EAPIC) are proof of our commitment here.

Of course, for each country in the region we have specific priorities – in the case of Georgia, October’s elections will obviously be critical.

Let me say a word on this. Elections should not just be free and fair for the sake of it. We also need to avoid polarizing politics before elections even start – a challenge for both a constructive government and a constructive opposition. And we need to recognize that wider values are actually embedded in the concept of deep democracy of which elections are just one part - free and fair elections need to be accompanied by respect for the rule of law, human rights and fundamental freedoms.

I am glad to note in this regard that the parliament of Georgia adopted “must carry/must offer” rules for TV channels with political content, and also President’s strong commitment to make this work. I am also encouraged by the recent dialogs, in parliament and with civil

society, on laws regulating the elections – dialogs that were followed by amendments. I also believe that the election process should play out in the political arena, not in the courtroom. Elections should focus on policies, not on processes.

Finally on the subject of democracy, we believe that leaders protect the reforms already achieved by submitting them to the people – I see no reason why EU integration should be treated any differently.

Mr Chairman, the opportunities ahead are great - we should be in no doubt about that. Today there is no agreement within the European Union on the accession perspectives of our Eastern European partners. Yet no one has put any limit on the depth and scope of integration they can achieve – and this open-ended perspective is reflected in our Association Agreements. At the same time, it is certainly not a secret that Article 49 of the Treaty on European Union states that every European country that respects the principles upon which the European Union is founded may apply to join the Union – and of course our Eastern partners are European countries.

I believe the EU should continue looking outward even as we remain busy with our many difficult issues within the EU. I believe that while being visionary in deepening our internal integration we should also be visionary beyond our borders. I believe in the synergy between these two processes. If we fail to realise that synergy, we will be missing a huge historic opportunity.

To make the most of the opportunities and the possibilities ahead, we will have to accept some basic conditions or prerequisites. On the political side, there is no alternative to peaceful dispute resolution, and to reconciliation. This applies to all three countries of the Region, and in the specific case of Georgia it means, of course, constructive engagement in the Geneva international discussions and a sustained effort to improve the conditions of internally displaced persons. Strengthened relations with the EU will open new avenues for conflict settlement, and both the role of the EU Special Representative and our Association negotiations support this goal. But the medium and long-term contract we want to open with you can only work if there is a predictable political environment over the same period.

And finally I want to mention confidence: we can create the conditions for growth, and the conditions for modernization, but entrepreneurship and investment depend on confidence in the rule of law, the permanent eradication of corruption and reliable access to the judiciary. We gave strong emphasis in our last Progress Report on Georgia to the reform of the justice system, and especially the independence and efficiency of the judiciary, to reflect the importance of this sector to governance as a whole. Dear Colleagues, the Eastern Partnership is ambitious in its scope, and allows for partners to converge with the EU even as the EU itself reforms and builds; but it is also flexible and built to adapt to your specific needs. Reform can and will be rewarded with support. - In this context, I am glad to announce additional assistance to Georgia under EAPIC, amounting to 22 million euros. This assistance will go to the criminal justice sector, with a special focus on human rights. It will also go to border and migration management, so as to help Georgia fulfil its obligations within the visa dialog.

Mr Chairman, all three South Caucasus countries have the chance to decide how they wish to engage with us in the short, medium and long term. We are looking forward to the challenge. At the Warsaw Summit we committed ourselves to establish a community of values – let us

look honestly at the progress we have made and translate this goal into measurable and reasonable commitments. Our next rendezvous will be at the Eastern Partnership Summit in Vilnius. I want to achieve a lot by then!

I look forward very much to your discussion today and to listening to your views and experiences – thank you for having listened to me.

www.europa.eu

12. 7. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho v Brusellu: Lidská práva a občanská společnost v Sýrii: odhalit pravdu a připravit přechod

Ladies and gentlemen,

I am very glad to be here with you today, and I first of all want to express my solidarity with the Syrian people, who have lived in deeply shocking circumstances for the last 15 months, with the death of more than 17.000 people, the disappearance of around 67.000 people and the arbitrary detention of 200.000 people.

These figures speak for themselves, and show clearly that Syria is a country in war currently. As such, it does not respect the very fundamental human right - immortalized by John Lennon - of all the people, living lives in peace...

As a reaction to the events on the ground and the continuing violations of human rights, the EU has given a strong political response, condemning the widespread and systematic human rights violations committed by the Syrian regime, calling for swift investigations and reiterating that the perpetrators of such crimes must be held accountable.

To exert pressure on the regime to change course, the EU has adopted 17 rounds of sanctions since May 2011. By now there is a comprehensive list of restrictive measures in place, ranging from travel bans and asset freezes targeting senior regime figures, Assad family members and/or government controlled entities to bans on the import of petroleum products, the export of arms, IT technology and luxury goods. Insurance and reinsurance of petroleum and arms shipment to resp. from Syria is equally prohibited

As for cooperation with the Syrian government we, as European Union, have suspended all of it: bilateral under MEDA and ENPI (May 2011), regional cooperation (September 2011), EIB loans and technical assistance (November 2011). However, and in spite of the major operational constraints on the ground, we remain committed to deliver aid in support of the Syrian people, refugees, students, human rights defenders and the civil society.

As the topic of this seminar is human rights and civil society, let me spend a few words on the European Instrument for Democracy and Human Rights, which is a specific financial instrument that aims at supporting civil society actors in their efforts to promote and defend democracy and fundamental rights and freedoms. The EIDHR offers a comprehensive package of local actions to encourage political pluralism, empower disenfranchised groups,

defend victims and promote dialogue, foster mediation, transparency, accountability and consultation from a grassroots level.

Since its creation in 2007 The EIDHR has been present in Mediterranean countries. Already before the spring of 2011, the EIDHR was supporting numerous actors that had an essential role in the events in the region. The EU invested through this instrument over € 24 million before the 2011 changes.

Some of the projects supported by the EIDHR were public, as part of official EIDHR action. 15 others were non-public projects supporting local human rights and pro-democracy activists, journalists, lawyers or trade unionists in countries such as in Algeria, Egypt, Morocco, Syria, Tunisia, the Occupied Palestinian Territories or in Yemen.

During the Arab Spring, the EIDHR was reactive in adapting its priorities and put a much stronger focus on projects aimed specifically at supporting transition to democracy and the rule of law. In 2011, the EIDHR has doubled its investment reaching a total amount of approximately € 12 million to allow for 54 new projects to be set up in the region to support democracy and human rights in the context of the Arab Spring uprisings.

This EU support led to results such as, among others, enabling human rights defenders, peaceful demonstrators, protestors and journalists to be freed from jail and arbitrary arrests in Egypt, supporting free and fair elections in Tunisia, empowering women and youth groups as actors of change in Egypt, Libya or Yemen; sustaining further democratic transition in Morocco, or combating torture and promoting reconciliation in Libya.

Furthermore, since January 2011, though its emergency fund for human rights defenders at risk, the EIDHR has supported numerous individual cases of victims of anti-democratic repression. This facility proved particularly useful in the context of the Arab Spring, where more than 70 Human Rights Defenders from the region, individuals and organizations alike, received direct support for legal and medical assistance, physical security, urgent relocation or basic subsistence for detainees and their families. In addition, many more defenders received support via many of the projects that our international partners have with us in the region.

In Syria, the EIDHR is currently supporting different actions for a total of around 4.5 million: to start with, a project that protects the internet freedom of independent bloggers, writers and journalists. These activists are trained to circumvent internet censorship and to protect themselves at the digital level. Because of the risk that such activities involve, the project also incorporates a part aimed at protecting the activists physically, both in normal conditions and in case of emergency. This action contributes to maintain an information flow from independent sources in Syria.

Another key EIDHR project aims at supporting local human rights defenders inside the country in their efforts to monitor and spread reliable and independent information outside Syria about the current abuses and human rights violations all while ensuring the security of their communications and above all, their personal security.

Moreover, under the EIDHR emergency fund for Human Right Defenders at risk, several emergency direct assistance has been given to three Syrian organizations on the ground and 1 international NGO to support, among other things, the urgent and safe relocation of several activists to inside and outside Syria; the legal representation of political prisoners, the

provision of medical support to activists and the basic assistance to relatives of several detained or murdered activists.

As you are aware, the details about EIDHR support that we currently providing to Syrian activists unfortunately cannot be made public, in order to protect their physical safety as well as that of others whose lives may be seriously endangered.

Cooperation with Syrian Universities is also continuing; the Tempus and Erasmus programmes for example, allowing students and academic staff to benefit from exchanges with European higher education institutes. Since 2007, around 100 students and academic staff from Syrian Universities have benefitted from exchanges to European higher education institutes. We are currently hosting 19 Syrian nationals in Europe and an additional 21 are expected before the end of 2012. We are at present concentrating on efforts to make sure that students currently out of Syria can benefit from scholarships to European universities under the Erasmus Mundus programme.

Also support to Palestine refugees is continuing: the Commission has approved in December 2011 two projects targeting both Palestinian refugees and the Syrian population, for a total of around 10 million euros, in cooperation with UNRWA. The first project, "Engaging Youth phase II" (EUR 7.3 million), is enhancing the economic and social prospects of Palestine refugee youth through vocational training and participation in local development initiatives. The second project, "Protecting Vulnerable Palestine Refugees" (EUR 2.7 million), is providing an integrated package of assistance, supporting immediate service delivery and broader early recovery among vulnerable conflict-affected communities.

On 7 June 2012, the Commission has approved a EUR 23 million Special Measure to reserve ENPI funds for support to civil society within Syria, and Syrian refugees in neighbouring countries.

Out of these 23 million, a 5 million EUR programme is under preparation in Lebanon with UNHCR to alleviate the medium and longer term needs of both the local population and Syrian refugees in the main host communities in Lebanon (northern region and Bekaa valley). The UNHCR will provide educational support to some 3,000 Syrian children and 1,000 vulnerable Lebanese children, as well as targeted support to national, local authorities and local NGOs dealing with Syrian refugees.

Another 5.4 million EUR has been destined to a programme with UNICEF in Jordan in order to provide safe and appropriate services for vulnerable Syrians living in that country. Syrian children and children in host communities will get access to free formal education and other relevant education services. Support will cover the setting up of additional classrooms, training of teachers, and provision of equipment to cope with the influx of Syrian refugees.

The remaining 12.6 million EUR are immediately available to assist the Syrian people to cope with the unrest and its consequences and to prepare for the transition. Selected projects will address the short and medium-term needs of the Syrians and will enhance the role of the civil society in the transition context. Initiatives eligible for financing should focus on health, education, livelihoods and media. I am proud to underline that this very conference has been financed thanks to the funds available under this package.

Finally, a number of contracts with local and international NGOs are still on-going, even though most of them had to be suspended due to force majeure or following requests from

the beneficiaries. We are currently assessing a number of proposals to be funded under the 2012 available allocation (EUR 500 000).

Last but not least, humanitarian assistance for a total of 20 million EUR so far has been provided to the Syrian population inside the country and in neighbouring countries like Jordan, Lebanon and Turkey, covering need such as health, food and livelihood, water and sanitation, shelter and non-food items.

EU member States, also through their Foundations, have also given their support to the Syrian population; 24.6 M for humanitarian aid only, but also individual actions to support activists in different ways inside and outside Syria.

I believe that the message of my speech is clear: the EU is deeply committed to support the Syrian people wherever they find themselves. My presence here today is the best proof of our continuing solidarity. You can rely on this.

Next time, I hope we will meet under better circumstances. Perhaps in Damascus – who knows?. I would definitely wish so, and I am certain: we shall overcome – one day.

Thank you for your attention.

www.europa.eu

12. 7. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho u příležitosti účasti na mezinárodním setkání dárců pro Bělorusku

Statement on the occasion of Commissioner Füle's participation at the Informal Belarus Donors' Coordination Meeting

The European External Action Service and the European Commission today organised in Brussels a meeting of international donors on Belarus.

The meeting brought together state actors, international organisations and representatives of civil society involved in assistance projects in Belarus. The event is part of the EU's continued effort to increase the effectiveness of aid in the current challenging circumstances in Belarus.

Speaking after the meeting, Commissioner Štefan Füle said "International assistance can make a big positive difference for the Belarusian people in these difficult times. This is why the EU has taken the lead in coordinating the efforts of international donors towards Belarus. Today's meeting allowed us to exchange views and share assessments in order to maximise our assistance."

www.europa.eu

24. 7. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho na tiskové konferenci po jednání Rady pro přidružení EU – FYROM

Statement of Commissioner Štefan Füle at the press conference after the Association council with the former Yugoslav Republic of Macedonia

"Today's meeting of the Stabilisation and Association Council was a useful opportunity to jointly review the progress of the accession process, including the priority areas under the High Level Accession Dialogue (HLAD). As I have said several times: HLAD is a bridge towards accession negotiations and not a bridge over it. It has brought fresh energy to the accession process already and I hope more is to come.

We welcome the fact that the government prepared and adopted the stock taking report on the Ohrid Framework Agreement. This is a significant development. Based on this initial report, a set of recommendations can be produced for future actions that will strengthen the shared vision for a common future.

Also important is the freedom of expression, in particular in the media. The draft Law on Civil Liability for Insult and Defamation will be a good step forward once adopted. It is important that the law is brought in line with European standards in consultation with the stakeholders and that the Criminal Code is revised accordingly. We encourage the dialogue in the country to continue on other issues related to freedom of expression such as media ownership, government advertising and the labour rights of journalists.

As regards electoral reform, we welcome that draft amendments to the Electoral Code have been sent to ODIHR for consultation. Work needs to be accelerated in order to be ready for the next elections in 2013.

The country continues to fulfil its commitments under the Stabilisation and Association Agreement (SAA). Therefore the Commission reiterates its proposal to move to the second stage of implementation of the SAA that would deepen the market liberalisation.

Overall we see that a lot of work has been launched and that some results are starting to be achieved. It is now time to continue on the good path, and follow up on the commitments which have been made. This is the way to achieve a positive climate later this year when the Member States will take decisions about the enlargement process."

www.europa.eu

27. 7. 2012

Společné prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k nové vládě v Srbsku

Statement by the spokespersons of High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the new government in Serbia

High Representative Catherine Ashton and Commissioner Füle welcome the formation of a new government in Serbia and congratulate Ivica Dacic on assuming the role of Prime Minister.

Serbia faces many challenges and needs an effective government able to take important reforms forward.

The High Representative and Commissioner Füle expect the new government to continue to deliver on the European integration agenda, regional cooperation and reconciliation, including through the early resumption of dialogue between Belgrade and Pristina and swift implementation of the agreements reached.

The High Representative spoke today to Prime Minister Dacic and stressed that she is looking forward to working with him and his government in facing these challenges.

Joint statement by the spokespersons of High Representative/Vice President Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the extradition of an internationally recognised refugee from Ukraine

www.europa.eu

srpen 2012

17. 8. 2012

Společné prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k vydávání mezinárodně uznávaných uprchlíků z Ukrajiny

Joint statement by the spokespersons of High Representative/Vice President Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the extradition of an internationally recognised refugee from Ukraine

The spokespersons of Catherine Ashton, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice President of the Commission, and Štefan Füle, EU Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, made today the following statement:

“High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle are deeply concerned at news that an individual from the Russian Federation (Republic of Ingushetia) recognised as a refugee under international law was extradited from Ukraine on 15 August. They fully endorse the conclusion of UNHCR that this case demonstrates a breach in the obligation to respect the principle of non-refoulement.

The High Representative and the Commissioner note that the Action Plan on Visa Liberalisation under the EU-Ukraine Visa Dialogue includes a number of commitments by

Ukraine relating to adoption of asylum legislation in line with international and EU standards, including protecting the rights of asylum seekers and refugees. It is regrettable that in this case Ukraine appears not to have respected these commitments, despite repeated and explicit requests in the last weeks from both UNHCR and the EU.”

www.europa.eu

23. 8. 2012

Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem pro Parlamentní listy

Jan Zahradil: Vzpomeňte si, jak Schwarzenberg a Kalousek vyváděli...

Předseda europoslanců ODS a člen nejužšího vedení strany Jan Zahradil říká, že je nutné přesvědčit Američany, že je pro ně výhodnější Evropa nezávislých států. Mrzí ho, že nevyšel projekt amerického radaru. Rovněž si myslí, že by Karel Schwarzenberg svým odchodem na odpočinek velmi prospěl české diplomacii a zahraniční politice, neboť na svou funkci již nestačí.

Vy vystoupíte jako jediný Čech na konventu amerických Republikánů. Jak k tomu došlo?

Kromě frakce Evropských konzervativců a reformistů (ECR) v Evropském parlamentu jsme založili i nadnárodní politickou organizaci, jejíž název je Aliance evropských konzervativců a reformistů (AECR), která chce být protržní, nefederalistickou, proatlantickou alternativou k Evropské lidové straně (EPP). Za poslední dva roky se nám podařilo naši činnost docela rozjet. Letos v zimě jsme navázali úzké vztahy s Republican National Committee, tedy s de facto hlavní kanceláří Republikánské strany. Výsledkem spolupráce je toto pozvání na republikánský konvent, kde budu přítomen, pokud je mi známo, jako jediný aktivní český politik a budu zde moci i vystoupit.

A bude tam třeba v rámci AECR i někdo z britských konzervativců?

Samozřejmě. My tam posíláme celou delegaci. Budou tam zástupci nejdůležitějších členských stran, tedy britské Konzervativní strany, Independence Party z Islandu, kolegové z Práva a spravedlnost z Polska, bude zde i kolega z Litvy. Chceme ukázat republikánům jiný obrázek o nelevicové Evropě, než tradičně ukazuje Evropská lidová strana.

Víte, o čem budete hovořit, či co bude jednotícím tématem poselství konzervativní aliance?

My jsme oponenty federalizace a centralizace Evropy a umělého unifikačního procesu a jsme v opozici k nákladnému evropskému sociálnímu státu, který zavedl Evropu do krizových vod. Na tohle téma tam chceme hovořit, tedy v čem by Spojené státy neměly následovat Evropu a čeho by se měly vyvarovat, aby nezabředly do stejných potíží jako EU.

Myslíte si, že společné členství ODS i britských konzervativců v ECR a AECR posiluje spojení České republiky a Velké Británie na mezivládní úrovni a koordinaci jejich politik?

Určitě. Již několikrát před Evropskými radami se sešli dva premiéři členských stran ECR, tedy Petr Nečas a David Cameron. Letos na podzim chceme udělat první mezivládní

konferenci ECR v Bruselu před nadcházející Evropskou radou v říjnu, abychom tam ještě více zkoordinovali naše postupy. Stejným způsobem to dělá i EPP i Evropská socialistická strana. Britským vlivem se snažíme vyvažovat kontinentální vliv Německa a Francie na evropskou integraci. To je de facto důvod, proč nemůžeme najít společnou notu s Nigelem Farageem a jeho stranou UKIP, protože ta prosazuje odchod Velké Británie z EU. To je něco, co si absolutně nepřejeme, protože si myslíme, že by to zrovna české zájmy poškodilo. Británii v EU potřebujeme jako jistý korektiv těch federalizačních a unifikačních tendencí.

Jak byste oponoval těm, kteří říkají, že bylo lépe zůstat ve frakci Evropské lidové strany, která je silnější?

Nejjednodušší možný argument je, že jsme dosáhli stejných funkčních postavení v Evropském parlamentu, jako když jsme byli v EPP, tedy máme místopředsedu Evropského parlamentu z ODS. To je ale celkem takový povrchní argument, který bych nerad používal. Já si myslím, že situace se velmi změnila a kvůli krizi eura a eurosocialismu je eurorealismus v kurzu a stává se z něj proud, který je brán vážně. Víme, že mnozí naši kolegové z EPP jsou velmi osloveni naším eurorealistickým programem. Jediný důvod, proč k nám nevstoupili, je, že mají obavy ze svých politických centrál doma, které se již jednou upsali EPP a nechtějí to měnit.

Do ECR vkládám velké naděje a myslím, že po roce 2014 se naše řady rozrostou. Jednáme s případnými novými členy ze zemí, jako jsou Belgie, Itálie, z některých skandinávských zemí, dokonce i z Lucemburska, což je tradičně profederalistická země. Dobře komunikujeme i s některými liberálními stranami, které jsou členy ALDE (aliance liberálů a demokratů pro Evropu) a kterým se nelíbí převládající federalistický směr této frakce. Čili jsem spokojen, že se nám na zelené louce z bodu nula přes veškerý odpor a mohutný protitlak podařilo postavit něco, co, jak je vidět, má šanci přetrvat a stát se jedním z viditelných evropských proudů.

Vy říkáte, že eurorealismus je v kurzu. Ale neříká konkrétní politický vývoj něco jiného? Máme schválenou fiskální unii, máme tu evropské záchranné mechanismy ESM, dále návrh na bankovní unii či na zavedení celoevropských daní z CO₂ či finančních transakcí.

Ty kroky, o kterých hovoříte, ty sice nastávají, ale už jsou to kroky pouze politických elit, které nemají oporu ve veřejném mínění. Dlouho zde byla taková situace, že euroelity si dělaly, co chtěly, protože obyvatelstvo se o to, co se děje na úrovni EU, nezajímalo. Teď se ale ukazuje, že třeba i německá vláda, která patří k těm vůbec nejprofederalističtějším, nyní musí házet zpátečku, protože naráží na odpor vlastních voličů. Například když slyšíme bavorského ministra financí, který říká, že je třeba, aby Řecko do konce roku opustilo eurozónu, tak to je vyjádření, které by ještě před mnoha lety nebylo možné.

Také vidíme, že se zástupci Německa v Evropské centrální bance staví proti vypsání eurobondů, tedy že Německo nechce přebírat závazky za země, které nejsou schopny je splácet. Ukazuje se, že se to teď hýbe jiným směrem. Instrukce jako Evropská komise a Evropský parlament to ze setrvačnosti tlačí k další centralizaci, ale to bude mít omezenou dobu trvání a v rozmezí několika let se můžeme dožít toho, že preference se naprosto změní a voliči přestanou preferovat ty strany, které podporují federalizaci, unifikaci a centralizaci EU.

Vy jste hovořil, že spojenectví s Británií má vyvážit moc dvou kontinentálních velmocí, Francie a Německa. Ministr Schwarzenberg ale namítá, že toto spojenectví s Brity je

nelogické, neboť ČR patří do středoevropského prostoru a naším nejvýraznějším obchodním partnerem je Německo. A Británie je obrácena obchodně i politicky spíše k Atlantiku...

Pan ministr Schwarzenberg je eurofederalista. Je to člověk, který celé řadě faktorů, a v neposlední řadě i díky svému historickému původu, vždy bude zastáncem nadnárodních evropských koncepcí. Právý opak toho, co říká, je ale pravdou. Právě proto, že jsme součástí střední Evropy, právě proto, že naším nejsilnějším obchodním partnerem je Německo – a je mimochodem jen dobře, že se snažíme obchodní závislost v poslední době snížit – právě proto, že jsme tak velmi závislí na vnitřním trhu EU, musíme hledat politickou protiváhu. Tedy najít nějakou evropskou mocnost, která bude sloužit jako balancér, který vyvažuje kontinentální vlivy. V Evropě to nikdo jiný než Británie nemůže být. To je země, která nemůže dovolit kvůli vlastním zájmům, aby kontinent byl dominován pouze Německem či německo-francouzským tandemem.

Druhý směr, který bychom měli podporovat, je transatlantická spolupráce, protože vliv, přítomnost a angažmá Spojených států v Evropě je něco, co musíme podporovat. To je proč, se nemůžeme shodnout s člověkem, jako je Ron Paul, protože ten chce omezovat zásadním způsobem angažmá USA ve světě včetně Evropy, což je v rozporu s našimi národními zájmy. My musíme vysvětlit v Americe – a o to se teď právě budeme snažit a doufám, že se nám to podaří – že jednotná, unifikovaná, centralizovaná Evropská unie řízená německo-francouzským tandemem není nejenom v našem zájmu, ale není ani v zájmu Spojených států ani Velké Británie. Na americkém State Departmentu (ministerstvu zahraničí) stále přetrvává taková ta setrvačná myšlenka, že je zapotřebí mít jeden telefon do Evropy. Ukazuje se, že to není možné ani žádoucí. Myslím, že je Američanům velmi dobře vysvětlitelné, že pokud bude Amerika hledat své spojence na bilaterální úrovni, tak na tom bude lépe, než když bude jednat s Evropskou komisí či europarlamentem.

Bohužel Obamova administrativa poslala k ledu jeden z nejdůležitějších projektů po konci studené války k upevnění transatlantické spolupráce, což byl česko-polsko-americký projekt protiraketové obrany. I když bývalá vláda nebyla schopna to prosadit, tak si myslím, že základní chyba byla na straně americké administrativy, která to z jiných strategických důvodů odpískala. Tímto appeasementem nikoho neoslovila. Pokud si mysleli, že si tím koupí Rusko, tak to se nestalo. A my jsme tak přišli o jedinečnou možnost, jak se vyloupnout z tříště střední Evropy. Jestli bychom měli něčeho litovat v polistopadové historii, tak je to neuskutečnění tohoto projektu.

Když se vrátíme ke Karlu Schwarzenbergovi, nemyslíte si, že může ve vládě dojít k výraznému konfliktu ohledně politiky k EU a významných rozhodnutí, která přijdou? On již v minulosti vícekrát pohrozil odchodem TOP 09 z vlády.

Nemůžu vyloučit, že TOP 09 si pohrává s myšlenkou v nějakém momentě tuto vládu pokácat a že bude hledat záminku pro to, aby to mohla udělat, protože to pro ni bude výhodné z vnitropolitických důvodů. TOP 09 v posledních měsících naprosto dramaticky ztrácí tak, že už se pohybuje někdy na hranici volitelnosti. Podle jednoho přísloví zoufalí lidé dělají zoufalé věci. Pokud by si jako záminku vzali zrovna postoj k evropské integraci, tak si myslím, že by se pohřbili ještě víc. Protože 70 či 80 procent obyvatel je proti zavedení eura. Vůbec poprvé od vstupu do EU má v EU důvěru méně než polovina obyvatel. Takovým eurohujerismem by si TOP 09 sama pod sebou podřezala větev.

Nepřispívá ale pokles jejích preferencí spíše ke stabilitě vlády, neboť by ve volbách ztratila? A neměla by ODS využít toho, že si TOP 09 nyní nemůže dovolit odchod z vlády, a více prosazovat svůj program ve věcech daní či EU?

O tom zvyšování daní bych zde mohl vést dlouhou polemiku a zdaleka to neprožívám tak dramaticky jako někteří členové ODS. Nemyslím si, že to je věc, kvůli které by bylo nutné vyvolávat nějakou ať už vnitrokoaliční či vnitrostranickou rozmíšku. Pokud jde o evropskou politiku, tak jsme již několikrát v posledních měsících prokázali, že jsme schopni si zajistit většinu pro eurorealistický kurs. Vzpomeňte si na ten křik, který se rozpoutal na začátku letošního roku, když Petr Nečas a David Cameron se jako jediní nepřipojili k fiskální unii a na to, co tehdy vyváděli pánové Schwarzenberg a Kalousek. A pak se nestalo vůbec nic. Nikdo nás za to nepenalizoval, nepeskoval a ustáli jsme si vlastní autonomní pozici. Pokud jde tedy o ty evropské záležitosti, tak si myslím, budeme takto postupovat i nadále. Ve vládě v tuhle chvíli je eurorealistická většina. Pan Schwarzenberg přes některé ty svoje úlety a výroky, které zcela evidentně nereprezentují většinový názor vlády, si na to bude muset zvyknout. Pokud si na to nebude chtít zvyknout, tak v té vládě nebude moci být. Já jsem ale přesvědčen, že to ministerské křeslo je mu stále ještě milejší.

Pan Schwarzenberg avizoval, že ministerstvo opustí. Buď se stane prezidentem, nebo z ministerstva odejde. Křeslo se uvolní. Nestálo by za to, aby ODS v koalici vyjednala, že takové místo obsadí, aby přestala dvoukolejnost zahraniční politiky premiéra a ministra zahraničí?

Nejsem premiér a není mým úkolem ani mou ambicí mu radit nebo vysílat signály přes média, zda by mělo dojít k výměně vládních postů. Takový impuls by musel vyjít od premiéra. Pokud to nastane a až to nastane, tak se to bude řešit. Ale řekl bych k tomu jenom to, že pokud pan Schwarzenberg je stále ještě schopen takové sebereflexe, kdy uzná, že na tu funkci už v mnoha ohledech nestačí a dříve nebo později z ní odejde, tak to bude pro českou diplomacii a českou zahraniční politiku jediné dobře.

Vy jste chválil ODS, že v zahraniční politice si ve vládě stojí dobře. Neprohrál ale ministr průmyslu Martin Kuba boj s ministrem zahraničí, když jeho návrh s obchodními rady na velvyslanectvích, kteří by pomohli českému exportu, zatím vyzněl do ztracena?

Myslím si, že to tak není. Jsou i jiné možnosti, jakým způsobem může ministerstvo do strategie a struktury českého exportu zasáhnout. Jak se ministr Kuba staví k diverzifikaci českého exportního portfolia, se mi líbí. To mohu jediné podpořit, protože je nutné snížit naši závislost na trhu EU a naopak zvýšit vývoj mimo Evropu. Nevím, jestli to každý na ministerstvu zahraničí takto vnímá. Je možné, že někteří jeho zaměstnanci utkvěli ještě v devadesátých letech. Dnes ale tváří zahraniční politiky a výkladní skříní státu jsou jeho exportní schopnosti. Ekonomická diplomacie nabývá vrchu nad takovou tou klasickou zákulisní politickou. Jsem přesvědčen, že ministerstvo průmyslu se s tím vyrovná a přijde s nějakou kredibilní cestou.

Parlamentní listy

29. 8. 2012

Společné stanovisko vysoké komisařky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k rozsudku v případě Julie Tymošenkové

Joint Statement by EU High Representative, Catherine Ashton, and Commissioner Stefan Füle on the judgement by Ukraine's Higher Specialized Court for Civil and Criminal Cases in the case of Yulia Tymoshenko

Catherine Ashton, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice President of the Commission, and Štefan Füle, EU Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, made today the following statement:

“We have noted the outcome of the review by Ukraine's Higher Specialized Court for Civil and Criminal Cases of the verdict against former Prime Minister Yulia Tymoshenko which was presented this morning.

We regret that the consequences of the current situation will prevent two important leaders of the opposition from standing in parliamentary elections following trials which did not respect international standards as regards fair, transparent and independent legal processes. We stress the importance for the Ukrainian authorities to redress the effects of selective justice, in the cases of Mrs Tymoshenko, Mr Lutsenko and others. This would also require implementation of further judicial reform steps.

We have also noted with concern a new sentencing of Mr Lutsenko on 17 August 2012. We will continue to monitor closely developments related to Court cases against Mrs Tymoshenko and Mr Lutsenko, as well as others. There is now a possibility to bring the case of Mrs Tymoshenko before the European Court of Human Rights.

We wish to pay tribute to the role played by former Presidents Aleksander Kwaśniewski and Pat Cox, on behalf of the European Parliament, in observing Court proceedings in Ukraine.”

www.europa.eu

30. 8. 2012

Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po jednání se srbskou vicepremiérkou pro evropskou integraci

Press statement by Commissioner Štefan Füle following his meeting with Suzana Grubješić, Serbian Deputy Prime Minister in charge of European integration

I am delighted to welcome to Brussels today Mrs Suzana Grubješić, the new Serbian Deputy Prime Minister in charge of European integration,

We had a very constructive first meeting on the priorities of the new government.

I am glad to see that the new Serbian administration is now fully back at work and actively pursuing its strategic European priority.

As a candidate country, Serbia is expected to continue its road to EU integration. I am encouraged to see this objective at the heart of the programme of the new Serbian government.

The European Commission will continue to advise and support Serbia in these efforts. And this is why I attach great importance to close cooperation with Mrs Grubješić in her new capacity.

I have reminded the Deputy Prime Minister of the key priority that Serbia needs to pursue towards achieving a visible and sustainable improvement of its relations with Kosovo. This is the key to the opening of accession negotiations. Only tangible and consistent progress on the key priority, including the implementation of the letter and spirit of agreements reached in the dialogue with Pristina can allow us to move ahead. After today's meeting I am reassured that Serbia's leadership is fully aware of this and very eager to make further such progress in the foreseeable future.

The wider EU agenda of reforms was also discussed. The October progress report will review Serbia's compliance with the membership criteria. The period of limited progress stemming from the elections will be factored in but I am encouraged by a number of steps already taken by the new government in order to make up for the relative slowing down and to tackle open issues with determination and responsibility.

Serbia is expected to maintain a strong focus on the rule of law: I have asked our Serbian partners to examine with great care how to bring forward the judicial reform and how to make the fight against corruption and organised crime. more effective.

Finally, I assured Mrs Grubješić that the Commission will support Serbia's efforts and help it make strategic use of IPA funds.

www.europa.eu

září 2012

3. 9. 2012

Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho ke vztahům Gruzie a EU a nadcházejícím volbám v Gruzii

Joint statement by High Representative/ Vice-President Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle, on EU-Georgia relations and the upcoming elections

We wish to reaffirm that Georgia is an important partner for the European Union and we are committed to further deepening our very dynamic relations. The Association Agreement negotiations, including the deep and comprehensive free trade part, as well as the recently

opened visa dialogue with Georgia are characterised by good progress. We confirm our commitment to sustain the pace with a view to completing the negotiations on the Association Agreement next year. Regarding mobility, our aim is to table a Visa Liberalisation Action Plan by the end of this year. Georgia's challenges ahead include consolidation of democracy, the spreading of the benefits of growth, and achieving a broader inclusion of marginalised groups that are key to the sustainable development of Georgian society.

We emphasise the EU's high expectations for Georgia's parliamentary elections to take place on 1 October. These elections will be crucial in terms of the continued democratic development of Georgia and will set the stage for the quality and intensity of our relations in the future.

We call on both the government and the opposition to continue to ensure a peaceful, enabling and competitive electoral environment and also a healthy media environment in this regard. We are concerned about the growing polarisation and tension in this context - elections should be first of all about political programmes and ideas. We stress the responsibility that lies with both the government and the opposition to ensure a proper conduct and therefore legitimacy of the elections. The electoral law has to be respected, and it must be applied in a way that maintains confidence in the fairness of the electoral process and the rule of law. All parties and candidates should contribute to a calm and conducive election environment, refraining from actions and inflammatory statements that might further escalate an already tense environment and sow doubts about the results. Building democracy needs responsible actors across the political dividing lines.

We wish to reiterate the EU's firm support for Georgia's territorial integrity and express the EU's continued will to remain strongly engaged, including through the Geneva International discussions and the EU Monitoring Mission.

www.europa.eu

3. 9. 2012

Prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashtonové a eurokomisaře Š. Füleho k propuštění R. Safarova

Statement by the Spokespersons of EU High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the release of Ramil Safarov

The spokespersons of Catherine Ashton, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy/Vice President of the Commission and Štefan Füle, European Commissioner for Enlargement and Neighbourhood Policy, issued the following statement today:

"The High Representative and Commissioner Füle are concerned by the news that the President of Azerbaijan has pardoned Azerbaijani army officer Ramil Safarov, who was convicted and sentenced to life imprisonment for the murder of Armenian Army officer Gurgun Margaryan in Budapest in 2004.

Ramil Safarov was transferred from Hungary to Azerbaijan on 31 August on the basis of an Azerbaijani request, in the framework of the Convention of Strasbourg on the Transfer of

Sentenced Persons of 21 March 1983, to serve the rest of his sentence. EU representatives are in contact with the relevant authorities and will continue to follow the situation closely.

In the interest of regional stability and on-going efforts towards reconciliation, the High Representative and Commissioner Füle reiterate their call on Azerbaijan and Armenia to exercise restraint, on the ground as well as in public statements, in order to prevent an escalation of the situation.

www.europa.eu

3. 9. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho a generálního tajemníka Rady Evropy T. Jaglanda ohledně žádosti BaH o členství v EU a o rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sejdić a Finci

Statement by Commissioner Štefan Füle and Secretary General of the Council of Europe Thorbjørn Jagland on the Road Map for Bosnia and Herzegovina's EU membership application and the execution of the European Court of Human Rights' "Sejdić and Finci" judgment

"The Council of Europe and the European Commission note with great disappointment that the institutional and political leaders of Bosnia and Herzegovina missed the first timeline for implementing the Road Map and did not submit their joint proposal on the basis of political agreement to the Parliamentary Assembly for making the Constitution of Bosnia and Herzegovina compliant with the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms ("Sejdić and Finci" judgment) by 31 August, as they agreed at a meeting in Brussels on 27 June.

The EU Road Map remains valid. The objectives will not change, and the "Sejdić and Finci" judgment has to be executed.

The European Union and the Council of Europe call on the leaders of Bosnia and Herzegovina to uphold their responsibilities and work together to implement the judgment of the Strasbourg Court (ECHR), fulfil the country's commitments to the Council of Europe and move the EU integration agenda forward.

Faced with a number of disparate proposals, we regret that it appears that these issues are given a lower priority by Bosnia and Herzegovina's leaders than political rivalries. The citizens of Bosnia and Herzegovina deserve better."

www.europa.eu

4. 9. 2012

Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s premiérem Srbska

Press statement by Commissioner Štefan Füle, following the meeting with Ivica Dačić, Prime Minister of Serbia

The Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, Štefan Füle and the new Prime Minister of Serbia, Ivica Dačić met today in Brussels to discuss Serbia's European Integration.

Prime Minister Dačić confirmed Serbia's ambition to open accession negotiations with the European Union as soon as possible. After the meeting, Commissioner Füle commented:

"We had a fruitful discussion and I encouraged Prime Minister Dačić in his objective and re-affirmed that the European Commission is eager to continue supporting Serbia's European Integration."

Commissioner Füle and Prime Minister Dačić discussed the key priority that Serbia needs to pursue towards achieving a visible and sustainable improvement of its relations with Kosovo*. Commissioner Füle emphasized that:

"Normalizing relations with Kosovo is the key for opening accession negotiations with Serbia. A sufficient degree of normalisation would ensure that both Serbia and Kosovo can continue their respective paths towards the EU and prevent them from blocking each other in these efforts. In this spirit, I welcomed the new instructions to Serbian diplomats regarding the regional representation of Kosovo. I also look forward to the smooth implementation of the existing agreements reached in the dialogue with Pristina. I also expressed my strong hope that the dialogue with Pristina would resume soon, creating a new dynamic that will further normalize relations between Kosovo and Serbia."

Commissioner Füle and Prime Minister Dačić also discussed the need for the rule of law to be very high on the agenda, including the fight against corruption and organised crime and judicial reform. They acknowledged that Serbia also needs to tackle a very difficult economic situation for which improvement of the business environment and structural reforms in this field will be crucial.

Commissioner Füle concluded:

"I encourage the new government to build upon Serbia's past achievements as recorded in the Opinion, with regards to the stability and functioning of institutions, the protection of human rights and minorities. I look forward to working with Prime Minister Dačić and to supporting his efforts to implement his good intentions and to deliver the necessary results that will allow Serbia to make a decisive step forward on its path to the EU."

www.europa.eu

4. 9. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s ministrem zahraničí Albánie

Statement by Commissioner Štefan Füle following his meeting with Edmond Panariti, Minister of Foreign Affairs of Albania

The Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, Mr Štefan Füle, met today with Mr Edmond Panariti, Minister of Foreign Affairs of Albania. Commissioner

Füle and Minister Panariti discussed the latest developments regarding Albania's EU integration process and its role in the region.

Commissioner Füle commended the genuine efforts made by both government and opposition to strengthen the cooperation in the context of institutional reforms and welcomed the positive developments achieved recently. He notably referred to the consensual adoption of the revised electoral code as an important step, which brings the November 2011 political agreement close to full implementation.

He stated that Albania has a real perspective for progress on its European integration path in 2012, provided the country delivers a critical mass of concrete results in key reform areas. He underlined that constructive political dialogue needs to continue to complete the reform of the parliamentary rules of procedure. He also stressed the need to continue progress in the fulfilment of the 12 key priorities of the Commission's Opinion, with particular emphasis on the rule of law, including the adoption of the Law on High Court and progress on establishing a solid and credible track record in the fight against corruption. In this respect, Commissioner Füle indicated that the revision of the immunities system would be an important step in the right direction.

Reiterating the European Commission's engagement and full support of these efforts, Commissioner Füle invited Albania to remain focused on comprehensive reforms, which are necessary for the achievement of the national objective of European integration and to continue playing a constructive role in the region.

www.europa.eu

4. 9. 2012

Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s prezidentem FYROM

Press statement by Commissioner Štefan Füle following his meeting with Gjorge Ivanov, President of the former Yugoslav Republic of Macedonia

President Ivanov and I have discussed the recent developments in the former Yugoslav Republic of Macedonia. The President has given me a full update. I welcomed the efforts of the Prezidentem and of the coalition partners to resolve the open questions and to find a way forward. I underlined that the government should move on and focus on the opportunities ahead.

In particular, the government needs to deliver the key reform measures which are set out in its Roadmap, in the framework of the High Level Accession Dialogue. Action to further strengthen inter-ethnic relations is needed, on the basis of the full implementation of the Ohrid Framework Agreement. Freedom of expression should be strengthened through the decriminalisation of defamation. The electoral framework should be revised, in line with international and European standards.

I recalled that regional co-operation and good neighbourly relations form an essential part of the process of moving towards the EU. Maintaining good neighbourly relations, including a negotiated and mutually accepted solution to the name issue, under the auspices of the UN, is

essential. Regarding the name issue between the country and Greece, I reiterated full support for bilateral meetings and exchanges as well as the UN process. President Ivanov informed me about the steps the government has taken in this regard.

www.europa.eu

10. 9. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho u příležitosti ukončení dohledu nad svrchovaností Kosova

Madam President, Prime Minister, Ministers, President Ahtisaari, Ambassadors, dear Pieter.

I am delighted to be with you tonight to mark the opening of a new chapter in Kosovo's history.

Madam President, Prime Minister – I congratulate you on Kosovo's achievements over the past years. I would like to add my personal thanks to Pieter and his team, who have worked to support you. And my special thanks this evening go to Marti Ahtisaari, without whom Kosovo would not be the same place today. I would also like to thank our American friends and partners for their cooperation and support throughout several years now. And to appreciate the role of all other friends of Kosovo, big and small.

I am here tonight to applaud your achievements and to encourage you to go further in building a stable, democratic, prosperous, and multi-ethnic Kosovo.

Kosovo has chosen the path of reform that will lead to the European Union. And I am here to send a strong message of support from the European Union. As you take on these new challenges, we will also step up our work to support you.

Pieter and his team have done a great job. Samuel, as EU Special Representative and Head of the EU Office, is here to ensure that you have our full support for your European path and for the challenges ahead. My presence here tonight demonstrates our commitment. From now on, there will be more, not less, European Union in Kosovo. We are committed to support your efforts and we are determined to play an even more prominent role than we did so far.

Let me now outline a vision for Kosovo

The European Union has given a clear European perspective to the whole of the Western Balkans, including Kosovo. Next year, Croatia will join as the 28th Member State of the European Union. This confirms our policy: when there is a strong consensus within society to push through the hard but necessary reforms, the European Union keeps its commitments. It also confirms that the road to enlargement facilitates reconciliation and helps to resolve the remaining challenges of the region.

The International Civilian Office has been supporting your efforts to build a Kosovo for all citizens. I would like to underline my deep respect and recognition for the commitment of all those Albanians, Serbs, and the people of Kosovo's many other communities, who are helping to build a Kosovo for all. It is only when all communities work together and engage in the democratic process that a new Kosovo can be built for the benefit of all its citizens.

We know that there are still challenges in this regard in the north of Kosovo. The European Union is ready to support all parties to address these concerns and to find a way forward through dialogue. The European Union was built out of a determination to strengthen ties between peoples so that conflict becomes unthinkable. You have set Kosovo's course to join the European Union. It is this framework, a framework of European integration, which

allows you to address your disagreements in a constructive, and indeed forward-looking manner. To achieve success, it is key that the leaders of all Kosovo's communities work together to build a shared vision and a common future.

In this spirit, I urge all people in Kosovo to come together and unite to ensure that Kosovo continues to engage constructively with Serbia so that both Kosovo and Serbia can advance on their chosen paths to the European Union.

Let me put it simply - Kosovo is already on its European path:

Kosovo has made great strides on its path to the European Union, especially this year. In January 2012, the visa dialogue began. In June, Commissioner Malmström handed over the roadmap. We have already received your first report. I know you are working hard to tackle the challenges outlined in the visa roadmap.

In July, we successfully completed the third cycle of meetings under the Stabilisation and Association Dialogue. This process, launched only three years ago, is now running smoothly and is a valuable tool.

I am confident that we will soon be able to move ahead with our proposal to have Kosovo participate in European Union programmes.

And of course, we will soon publish our Feasibility Study for a Stabilisation and Association Agreement. This is a major step forwards for Kosovo on its path to the European Union.

You need to ensure that we maintain this momentum. During my visit here last March, I highlighted five areas where Kosovo will need to step up its reform efforts: the rule of law, electoral reform, public administration reform, the integration of all communities, and trade.

The pace of Kosovo's progress towards European integration does not depend on the European Union – neither on the European Commission, nor on our Member States. It depends exclusively on your hard work on reforms, and equally as much on the ability of all political parties to build a strong consensus around the European idea. Such a consensus is sorely missing today. As past enlargements have shown, the countries with the strongest commitment to joining the European Union are the most effective in driving reforms forward. And these countries make the fastest progress on their road to the European Union.

Let me finish with a short comment on the future.

Looking ahead, we count on you to reach out to all communities and to build a Kosovo, which has a common vision of its future in the European Union.

I call on the leaders of all communities to support the hard, but necessary, reforms. You have taken your first important steps on this challenging journey. You now need to continue, with vision, courage and constructive engagement.

I am confident that you can deliver this for Kosovo. We are at your side and will support you every step of the way.

Today you close an important chapter. And you are opening a new one that is even more important. I look forward to joining you for a similar dinner in the future to mark Kosovo's membership of the European Union, for this is the destiny that lies at the end of our common journey over the years to come.

12. 9. 2012

Rozhovor s místopředsedou EP O. Vlasákem a eurokomisařem Š. Füleem pro pořad Události, komentáře

Hostem komentovaných událostí ČT byl místopředseda Evropského parlamentu a europoslanec ODS Oldřich Vlasák.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

A přímo ze Štrasburku jsou teď s námi souběžně český eurokomisař Štefan Füle a místopředseda Evropského parlamentu, europoslanec ODS Oldřich Vlasák. Pánové, oběma vám přeji dobrý večer.

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Dobrý večer.

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Dobrý večer.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Pane místopředsedo, větší integrace Evropské unie směrem k federaci národních států, to je hlavní idea, kterou dnes předseda Evropské komise José Barroso předestřel. Podle českého prezidenta Václava Klause tak poprvé nahlas a veřejně řekl, o co v celé evropské integraci skutečně jde, a předpokládám, že to není to, čeho by se česká vláda, pokud v ní bude zastoupena vaše ODS, chtěla účastnit. Mám pravdu?

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Máte naprostou pravdu. Je to poprvé, co otevřeně tato myšlenka tady zazněla, i když v kuloárech se samozřejmě o této myšlence diskutuje již velmi dlouho. Já osobně se domnívám, že není možné mluvit o větší integraci nebo přímo federalizaci, pakliže nejsou ještě splněny ty základní podmínky srovnání jednotlivých států a jejich podmínek. A mohli bychom se bavit o různých oblastech, ať už je to oblast služeb, obchodu a tak dále.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Pane eurokomisaři, je teď vůbec reálné se podle představ Josého Barrosa bavit o tom, aby se změnila základní smlouva Evropské unie, když ta současná po velmi tvrdých jednáních platí sotva tři roky. José Barroso chce mít návrh té nové smlouvy navíc hotový do eurovoleb v roce 2014, je tedy reálné se o tom byť jen bavit?

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Za prvé, předseda komise mluvil o tom, že v roce 2014 chce zahájit diskusi. A to, co předseda

komise dneska udělal, si myslím, že bylo férové. On v zásadě se podíval, jakým způsobem řešíme krizi, a to včetně samozřejmě představitelů členských zemí, podíval se na revizi těch kroků, které jsme učinili, a v zásadě řekl, jestli půjdeme takto dál, tak dřív nebo později zákonitě musíme přijít k bodu, kdy nám nebude stačit Lisabonská smlouva a kdy se dostaneme do situace, kdy federace národních států bude tím novým rámcem, kdy Evropa bude jednotnější a silnější.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Vy jste eurokomisař, ale jste v Evropské komisi taky zástupcem České republiky, která dosud hlavně s ohledem na postoj ODS byla odpůrcem tohoto konceptu federalizace unie. Federalizace, která by s sebou nesla těsnější fiskální a hospodářskou politiku, je to pro vás těžká pozice v tomto lavírovat jako eurokomisař a zástupce Česka?

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Není to pro mě těžká pozice. Jednak proto, že v komisi nezastupuji Českou republiku, ani nemůžu, pokud jde o postavení komise a komisaře v pozici České republiky jakkoliv prezentovat. Nicméně všechny ty diskuse, které v komisi vedeme, nevedeme ve vzduchoprázdnu. A není žádným tajemstvím, že každý z nás nějakým dílem komunikuje se zemí, kterou zná nejlépe, a činím tak i já. A je třeba říct, že v řadě návrhů, včetně třeba návrhu bankovní unie, je řada věcí, kde ten pohled české strany je odražen poměrně substantivně.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

K návrhu bankovní unie se ještě dostaneme. Chtěl bych se zastavit ještě u toho, že i takoví zastánci Evropské unie, jako bývalý belgický premiér Guy Verhofstadt se k vizi Josého Barrosa a federaci evropských států staví kriticky, říká, že plně postačí už existující struktury, to pro vás není varováním, že José Barroso tentokrát trochu přestřelil?

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Ne, není to varování, já jsem u té diskuse byl a bývalý belgický premiér naopak jako důvod nespokojenosti označil, že návrhy předsedy komise nejsou dostatečné a nejdou dostatečně daleko, takže já bych řekl, že to rozvrstvení těch nálad v Evropském parlamentu je poněkud jiné. Existuje velká skupina poslanců, kteří by byli připraveni jít dál, než jak naznačil dneska šéf komise.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Pane místopředsedu Vlasáku, vás vleklá ekonomická krize nepřesvědčila, že právě pro řešení hospodářských a fiskálních problémů je užší integrace nezbytná? Protože právě touto potřebou řešit vleklou krizi předseda Evropské komise svůj návrh taky zdůvodnil.

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Máte pravdu, je to ale starý recept, který je známý a nemůžeme přece všechno řešit postaru

tím, že rozmělníme ty dluhy na státy, které hospodaří dobře, že budeme sdílet tyto dluhy, bez toho aniž bychom plnili své domácí úkoly. A jak jste správně řekl, před třemi roky jsme přijali nějakou smlouvu, rozdali jsme si úkoly a je mnoho států, které v žádném případě nedělají reformy a nedodržují ten původní, vlastně fiskální pakt, který se teď rozpadá. Není možné přistoupit na to, že dochází k dalšímu zadlužování. A je jenom málo států, a mimochodem jeden z těch premiantů je právě Česká republika, která by teď měla na to, že si utahovala opasky, doplácet.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Pane eurokomisaři, je Česká republika takto jako premiant vnímaná i Evropskou komisí?

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Do určité míry ano. Já myslím, že každý uznává, že Česká republika v těch 90. letech zvládla svou vlastní krizi v bankovním sektoru poměrně slušně a myslím, že centrální banka, Česká národní banka má velmi vysoký kredit v Bruselu za to, jak řídí bankovní sektor v České republice. Ale nezapomeňme na jednu věc. Český bankovní sektor je v zásadě z 95 % držen zahraničními bankami, mateřskými bankami, bankovní unie, by dávala možnost České republice dostat se k informacím, které ovlivňují mateřské banky a které dříve či později mohou ovlivnit ty dceřiné banky, které jsou na území České republiky. To, že Česká národní banka je kredibilní orgán, ještě neznamena, že nehrozí, že krize, která může postihnout některé z těch velkých mateřských bank, že se vyhne České republice a dceřiným bankám. A to jsou určitě důvody, proč bychom měli být u toho, když se detaily této nové bankovní unie dávají dohromady.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Když se bavíme o návrhu společného dohledu nad bankami, zatím tedy jen v eurozóně, jak navrženo, ten dohled by měla evropská centrální banka s pravomocí udělovat a odebírat licence, ale je tam i dost nejasného. Například není úplně jasné, jak by to fungovalo mezi mateřskými bankami, které sídlí v eurozóně a centrálnímu bankovnímu dohledu by podléhaly, a dceřinými pobočkami v zemích mimo eurozónu a mimo tento centrální dohled. Týká se to například, ta situace Komerční banky a francouzské Sociétés Générales, nebo ČSOB a belgické KBC, vám to je jasné, jak by to fungovalo, pane eurokomisaři?

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Tak mně je jasné, že tato bankovní unie, respektive její první pilíř, vytvoření společného bankovního dohledu, nic nemění na pravidlech, která už dneska platí pro vztah mezi matkou a dcerou. Nicméně vytvoření toho společného dohledu samozřejmě s sebou přináší řadu otevřených otázek. Vy jste zmínil jednu, a to je určitě jedna z těch, na kterou se Česká republika, česká vláda zaměří. Je tu druhá, například způsob hlasování, v tom společném evropském bankovním orgánu zůstáváme, hlasovací právo máme, ale jak to bude ošetřeno v Evropské centrální bance vzhledem k tomu, že nejsme členové eurozóny, to je ještě otázkou, pokud jde o konkrétní uspořádání, byť komise v tomto ohledu řekla naprosto jasně, že udělá

všechno pro to, aby země, které jsou mimo eurozónu, aby jejich názory, preference, stanoviska byly vzaty do úvahy při rozhodování, což je v zásadě ta nejdůležitější garance, aby při fungování bankovní unie nebyl žádným způsobem ohrožena integrace, respektive společný trh, který nás všechny spojuje.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Čili vnímám, že v tom je ještě možná víc nejasných než jasných věcí. Pane místopředsedo Vlasáku, jestliže pro začátek by se společný bankovní dohled týkal jen zemí a bank eurozóny, ne těch v unijních zemích mimo eurozónu, a jestliže Česko tento centrální bankovní dohled odmítá, nebude to tak něco, co ještě víc oddálí, odcizí zájem Česka vstoupit do eurozóny?

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Já se domnívám, že to spolu až tak nesouvisí. Nyní musíme vyřešit bankovní krizi a je pravdou, že Česká republika by neměla stát stranou veškerých těchto jednání. Koneckonců mnoho právě těch zahraničních bank by si mohlo vzít příklad z naší republiky, z našich bank, protože není tajemstvím, že Komerční banka tvoří podstatnou část zisku právě Sociétés Générale, zrovna tak Česká obchodní banka 50 % zisku KBC belgické. Čili naše banky jsou v pořádku, nesmíme stát stranou, ale není možné, aby v současné době bez dohody obou subjektů jsme nějakým způsobem přímo saturovali ten bankovní sektor jako takový.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Rozumím vašim slovům správně, že vy ten společný bankovní dohled a priori neodmítáte?

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Já si myslím, že nás se v prvním kole rozhodně nebude týkat. My nejsme v eurozóně, musíme být o něm informováni, protože ten vývoj, jak už se řeklo na začátku té besedy, směřuje bez diskuse k federalizaci. Ty tlaky tady budou, ale zatím máme nějaké subjekty soukromé a tam musí být dohody dodržovány jako takové. To znamená být informováni, a pakliže samozřejmě ta pomoc v rámci solidarity je potřeba, tak na základě dohody je poskytnout. Ale nemůžeme k tomu být tlačeni nějakým centrálním dohledem.

Bohumil KLEPETKO, moderátor:

Pánové, já vám oběma děkuji a do Štrasburku přeji hezký večer. Děkuji vám, na shledanou.

Štefan FÜLE, eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství:

Hezký večer.

Oldřich VLASÁK, místopředseda Evropského parlamentu /ODS/:

Pěkný večer, na shledanou.

ČT24

12. 9. 2012

Rozhovor s europoslanci J. Zahradilem a L. Roučkem pro pořad Ozvěny dne

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Evropská unie by se měla proměnit ve federaci jednotlivých národních států. V Evropském parlamentu to dnes prohlásil šéf Evropské komise, José Manuel Barroso. Pro některé představitele členských států unie je to teze nepřijemná, ne-li nepřijatelná. Podle Barrosa je to ovšem jediná cesta, jak vybědnout z evropské hospodářské krize. Do rozhlasového studia ve Štrasburku zdravím europoslance Libora Roučka z ČSSD, dobrý den.

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Hezký večer.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A jeho kolegu z ODS Jana Zahradila, dobrý den.

Jan ZAHRADIL, předseda europoslaneckého klubu ODS:

Dobrý podvečer.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Zahradile, co si myslíte o těch plánech předsedy Evropské komise, José Barrossa přistoupit postupně k federalizaci unie. Já předpokládám, že z toho nejste úplně nadšení?

Jan ZAHRADIL, předseda europoslaneckého klubu ODS:

To předpokládáte velmi správně. Myslím, že se nikdo nebude divit, když tady řeknu, že se podle mého názoru pan Barroso hluboce mýlí. Myslím, že udělal velikou chybu tím, že dnes tento záměr zveřejnil a myslím, že to vzbudí velkou odezvu a tedy nikoli jednoznačně pozitivní odezvu i v mnohých členských státech EU. Tohle už prostě jde příliš daleko, my můžeme hovořit o některých sdílených pravomocích Evropské unie, můžeme hovořit o tom, že některé politiky by měly být společné, ale snažit se prosadit jednotný federální evropský stát, něco tedy jako Spojené státy Evropské, po vzoru Spojených států amerických. To si myslím, že je jak sociálně, tak ekonomicky naprosto neprůchodné.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Součku, myslíte si, pane Roučku, pardon, pardon, pane Roučku, myslíte si taky, že by to bylo neprůchodné i pro Českou republiku?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Já myslím, že to je průchodné a je to správný návrh, protože my si musíme uvědomit, že dnes je na světě 7 miliard lidí, Evropská unie má 500 milionů, Česká republika má 10 000 milionů a já nevím, jak všem těm výzvám prostě desetimilionová země sama nebo koneckonců těch 27 států samo může čelit. Čili já tento návrh vítám, vítá ho spousta kolegů, nejenom tady v Evropském parlamentu, ale myslím, že napříč Evropou. Samozřejmě je jasné, že část toho spektra, malá část spektra, vidíme to zde v parlamentu, je to nějakých 5, 6, 7 %, prostě euroskeptiků, ti jsou proti tomuhle, většina tento návrh podpoří.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A vy si myslíte, pane Roučku, že by to bylo i v České republice přijatelné?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Já myslím, že to je v zájmu České republiky, protože jak jsem již řekl, my v tom velkém světě nemůžeme existovat sami, 83 % našeho vývozu jde do Evropské unie. My jsme jak průmysl, tak vlastně všechny instituce s Evropou propojeny, čili my musíme hledat systém, my musíme hledat model, jak fungování Evropské unie, výkonnost ekonomiky, jak udělat prostě efektivnější a tady není cesta, když se budeme vracet k nějakému řešení na úrovni národní států. Koneckonců česká vláda, ta současná vláda, jasně ukazuje, že prostě není schopna řešit problémy své země na tož pak celé Evropy.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Zahradile, nedává smysl, že bez společné fiskální hospodářské politiky nemůže evropské společenství čelit ekonomickým výzvám země, tření z venku unie, že taky my jako menší stát, jak tady zdůraznil pan Rouček, se nemůžeme sami postavit globalizovanému světu?

Jan ZAHRADIL, předseda europoslanceckého klubu ODS:

Myslím, že to je míchání hrušek s jablky. Fiskální zodpovědnost může být stejně...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Já jsem citovala předsedu Evropské komise, takže jestli je míchá on, to nevím, ptát se z toho důvodu.

Jan ZAHRADIL, předseda europoslanceckého klubu ODS:

To, co míchá pan Barroso, to bych občas také sám rád věděl, protože z některých jeho projevů já opravdu moudrý nejsem, ale on prostě se snaží logicky zastupovat zájmy té instituce, jejímž je předsedou, tedy Evropské komise. Ta vždycky chtěla více pravomocí a federalizace by jí přinesla více pravomocí, v podstatě by jí proměnila v nějakou opravdovou evropskou vládu. To samé Evropský parlament, ten je v tomto institucionálním boji také vždycky na straně integrace, takže já bych tenhle ten názor nebral jako relevantní.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Ale v čem by to uškodilo nám, mě pořád není jasné, v čem by nám to mělo tak uškodit? Jestli byste mi to mohl vysvětlit.

Jan ZAHRADIL, předseda europoslaneckého klubu ODS:

To, že je nějaká většina v Evropském parlamentu. Já jsem přesvědčen, že na to prostě Evropa v tuto chvíli není sociálně mentálně ani ekonomicky připravena. Národní vlády, národní státy a obyvatelé nebo občané těchto národních států prostě nejsou připraveni na to, aby odevzdali téměř veškeré pravomoci nějakým nadnárodním institucím, na které ve skutečnosti, na jejichž chod a jejich agendu mají jenom velmi omezený nebo téměř žádný vliv. Tady přeci nejde o to, aby každý bojoval sám za sebe, jak říká pan Rouček a nejde také o to, abychom se vraceli k nějakému izolovanému modelu národních států někdy z minulosti. Evropská unie tady existuje jako určitý rámec kooperace, já jsem přesvědčen, že řešení ekonomické krize a těch fiskálních problémů lze docela dobře najít i na národní úrovni nebo na bilaterální spolupráci.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Tedy bez centrálního dohledu Bruselu?

Jan ZAHRADIL, předseda europoslaneckého klubu ODS:

To jsem přesvědčen, že zcela jistě, protože ta fiskální disciplína, ta přece koneckonců musí být vynucována na úrovni národní, jestliže budeme mít v Evropské unii vlády, které se budou chovat nezodpovědně, které budou plýtvat prostředky, které nebudou schopny provádět fiskální reformy a dodržovat fiskální disciplínu, tak žádný centrální dohled odněkud z Bruselu jim prostě nepomůže. Tady jde o to, aby se ty vlády samy chovaly zodpovědně a aby se chovaly zodpovědně i národní parlamenty, aby se tady neplýtvalo prostředky. Čili já jsem přesvědčen, že ty návrhy, které tady představil pan Barroso, nejdou k jádru věci, jsou to zase takové institucionální hrátky, je to snaha prostě utíkat někam dopředu, neřešit ty skutečné problémy a bohužel mám pocit, že do těch problémů budeme v důsledku těchto návrhů zabředávat ještě více než předtím.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Roučku, je tady jedna věc a to, také zmínil předseda Evropské komise, že by se dospělo k určité federaci nebo k něčemu podobnému, tak by bylo nutné změnit ten úhelný kámen, základní smlouvu Evropské unie po dost problematické diskuzi se k té poslední podobě dospělo před třemi lety. Myslíte si, že by bylo možné něčeho takového dosáhnout v dohledné době?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Vše je proces. To, co bylo neuskutečnitelné včera, před měsícem, před půl rokem, se dnes uskutečňuje, vidíme to koneckonců, vytváří se nebo se bude vytvářet bankovní dohled, celoevropský bankovní dohled v eurozóně. Jdou zde další a další věci. Dnes Ústavní soud v Německu rozhodl, že evropský stabilizační mechanismus, že není v rozporu s německou ústavou, čili pokročí se znovu dál. Je to vše proces, je jasné, že nějaký konvent, nová smlouva, že to je nereálné v průběhu příštích dvou, tří, čtyř, pěti let, ale prostě já jsem přesvědčen, že Evropa i pod vlivem událostí, vlivem tlaku, krok za krokem, k tomu dospěje. Koneckonců, celá integrace, tak jak to probíhalo již uplynulých 60 let. Je to prostě proces, kdy máme dva kroky dopředu, jeden krok dozadu nebo do strany, ale ve směru federace a já jsem tomu rád.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Ještě jednu věc, pane poslanče Roučku, co tady zmínil váš kolega Zahradil, tedy že je to spíš ale skutečně na zodpovědnosti národních států, jestli bude možné nahradit nějaký centrální dohled, který předpokládá bankovní unie, která by mohla vzniknout, jestli je něco takového vůbec představitelné?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Já myslím, že to představitelné je, samozřejmě, že je dobře, když národní státy hospodaří zodpovědně. Podíváme-li se ke svým sousedům, dnes Německo má hospodářský růst, má přebytek státního rozpočtu, má přebytek důchodového systému. Ale co dělat se státy, kde tato disciplína není, viz třeba Řecko? Tak potom máme dvě možnosti, buď Řecko vyloučit, nebo ať odejde, nebo pokud chce zůstat, no tak musí respektovat prostě společná pravidla i se společným dohledem. A koneckonců ten dohled to zase probíhá v demokratickém procesu, protože rozhodují o tom demokraticky volené instituce, ať je to zde demokraticky volený parlament, který zastupuje občany všech států Evropské unie, ať je to evropská komise, nebo koneckonců Evropská rada, kde jsou ministři financí nebo ministerští předsedové. Koneckonců, který se účastní i český ministerský předseda.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Je to proces, který budeme sledovat i tady v Českém rozhlase, já děkuji europoslancům Jana Zahradilovi za ODS a Liboru Roučkovi za ČSSD, pánové Na shledanou.

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Děkujeme na shledanou.

Jan ZAHRADIL, předseda europoslaneckého klubu ODS:

Na shledanou.

Radiožurnál

12. 9. 2012

Vyjádření europoslance J. Zahradila k návrhu předsedy EK J. Barrosa na vytvoření evropské federace

Jan Zahradil: Federalisté se rozhodli definitivně pohřbít EU

Předseda Evropské komise José Barroso ve svém výročním projevu ve Štrasburku vyzval k urychlenému vytvoření evropské federace. Podle šéfa europoslanců ODS Jana Zahradila jde o čistou utopii, která má velkou šanci zničit celý projekt evropské spolupráce.

"Barrosův projev, stejně jako nedávná vnitřní zpráva deseti ministrů zahraničí obsahující plán na vybudování superstátu, je jasným důkazem toho, že eurofederalisté zatroubili do útoku a směřují k vytvoření skutečného evropského státu," říká Jan Zahradil.

"Je na druhou stranu dobře, že konečně víme, o co jde, že se federalisté přestali schovávat za nic neříkající fráze a institucionální kličky," dodává europoslanec. "Jejich vize je ovšem utopická, naprosto popírá ekonomickou a společenskou realitu i vůli občanů, a je nutné se proti tomuto nebezpečnému sociálnímu inženýrství jednoznačně vymezit. Jediným výsledkem tohoto budování superstátu 'shora' bude oživení starých animozit a nakonec i postupný úpadek Evropské unie jako takové."

www.ods.cz

13. 9. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho na 9. výročním zasedání YES (Jaltské evropské strategie)

My 3rd time in Yalta – a look back

Ladies and Gentlemen, friends,

This is the third time that I have had the opportunity to join the energetic and informed debate which is the hallmark of the Yalta Conference. In the previous years, in 2010 and in 2011, I outlined here the huge opportunities that a closer relationship between the European

Union and Ukraine would bring. At the same time, I did not hesitate to highlight our concerns about obstacles that could get in our way. Our discussion today is even more crucial as Ukraine is facing elections which are very important events in each and every democracy.

This year I want to start by taking a look back and see what has happened since my first address in 2010. I am thinking back to my first visit to Kyiv in April 2010, for the inauguration of President Yanukovich, which almost coincided with the beginning of my mandate in Brussels.

I did not come with empty hands to Ukraine: - I was full of enthusiasm, strongly motivated to work with a new administration and ready to put increased possibilities of European Union support at its disposal.

So what has happened since my first mission to Kyiv and my first speech in Yalta?

There was a promising start. We agreed on a matrix setting out key reforms and illustrating large possibilities for European Union assistance. This was how we set out our short, medium and long term priorities to show how the European Union could respond if the reforms were carried out. The European Union was bold and made all the room that it could for the new leadership to deliver.

Our discussions with Ukraine on key issues left no room for misinterpreting each other's expectations. The discussions left me in no doubt that Ukraine's European aspirations were ambitious and firm; that European integration will contribute to Ukraine's reform and that its ultimate goal would be to belong to our family. In my responses, I made it clear that the European Union was ready to provide support for reforms and that it was up to the Ukrainian side to deliver.

We spoke about liberalising the visa regime for Ukrainian citizens for short term travel to the European Union, just as European Union citizens can travel freely to Ukraine today. We provided an Action Plan on Visa liberalisation which set out what had to be done to reach this point. But we are not there yet. Ukraine is in the process of adopting legislation in a number of important areas, including biometrics, anti-corruption and data protection. We will monitor the effective implementation of these reforms and we will assess if your recently adopted legislation on anti-discrimination meets our requirements.

We also spoke a lot about our determination to have good relations between the European Union and Ukraine leading first to political association and economic integration and without prejudging what would come next. We have finalised the text of the most advanced Association Agreement the European Union has ever envisaged with a third partner; an agreement which also provides for the establishment of a deep and comprehensive free trade area between the European Union and Ukraine, thus opening up the internal market of 500 million consumers to Ukrainian businesses and investors, a market ten times larger than any of Ukraine's other neighbours. With its population of 46 million and a current GDP of €118 billion, Ukraine, on its part, has the potential to become a key trading partner as well as an attractive place for our investment.

Let me put it in very simple terms – the Association Agreement would be a reform agenda for Ukraine, and the best prospect for Ukrainian citizens to be assured of a future based on European values and standards in a whole range of areas that affect their daily lives including energy, transport and food safety, to mention just a few. It would also boost our cooperation

in foreign and security policy, help on regional issues and promote cooperation and contacts between our citizens in numerous fields.

Yet the Agreement means much more than this - it is above all about sharing those values. Why? – Because it is about freedom: Freedom which makes you focus on your ideas and not on how to protect them or hide them looking over your shoulders all the time. Freedom, which unlocks the full potential of women and men. It is they who will benefit thanks to the protective umbrella of high democratic standards and real guarantees for their rights and opportunities that the Agreement offers.

It is the Ukrainian citizens who will be at the centre of this project building democracy, unity and prosperity in their country.

I want to be clear – we want to sign and implement the Association Agreement, but we can only do it if we have a confirmation that our European values will be upheld and respected.

I had a dream. I dreamt about seeing Ukraine deeply rooted amongst European Union democracies. I dreamt about the end of the division of Europe and its unification, transformation and prosperity. I'm talking here about the most powerful foreign policy instrument of the European Union and the expression of its ultimate transformative power - the perspective for a country to accede. The perspective for a country to use the magnet of the EU to modernise, to transform and to build more democracy in its own heart.

So how can we make the dream a reality? Why only dream? Why not move forward? In 2010, here in Yalta I wanted to be sure that the message of the European Union was well heard and understood: "no compromise on values". In the meantime the meaning seems to have been lost in translation. How has it been translated in Ukrainian and Russian that after more than two years we still don't understand each other on this issue?

When talking about our relations I think it is worth recalling that after the adoption of the Treaty of Lisbon, the Europe Union is a different type of animal. With the High Representative of the Union for Foreign Affairs & Security Policy, Catherine Ashton at the helm, it is bolder and stronger in foreign policy. Member States can't be played off against each other now, nor can one institution be played off against another. That is why the European Union is courageous and forward looking enough to make an ambitious offer but at the same time, it will have no problem and will be strong enough to put its feet in the door if it has the feeling that a partner is living in denial and not delivering.

We want to move forward with Ukraine but how can we, when little action has been taken to redress the effects of selective justice, in the cases of Mrs Tymoshenko, Mr Lutsenko and others? Since the beginning of my mandate I have made seven visits to Ukraine, including one to a place I never thought I would end up at – prison.

How can we move forward if the rights of the people, freedom of expression, association or media are not fully respected?

All of us here are friends of Ukraine and we all know that the upcoming months will be very challenging. How Ukraine deals with the effects of selective justice, how it moves on the reform of the judiciary and the General Prosecutor's office and above all, whether it organises the forthcoming elections according to international standards will determine where Ukraine belongs.

Elections are a key step. What then? Shouldn't the European agenda offer a platform for shared responsibilities whether you win or lose?

All of that will show how inclusive the Ukraine has become over the last 2 years. Are citizens enjoying more freedoms? Is the media really free? Is the reform of judiciary delivering results? When I ask these questions, I don't want you to think that we are imposing the European Union on Ukraine. Not at all. We are about supporting Ukraine in her efforts to build the rule of law within Ukraine first.

No doubt, many of you have heard suggestions that there should be a "pause" in our relationship. But do the people of Ukraine really need a "pause" on new opportunities? I wonder myself: who is pausing? Ukraine on values? Or the European Union on the promises we made?

I firmly believe that by strengthening its democracy, Ukraine can reach the 'point of no return' on its European Union path.

Sometimes I have the impression that there are others that see the 'point of no return' as the point where they consolidate power among themselves. I couldn't disagree more.

Why am I telling you all of this? It is to stress that I want Ukraine to take bold steps and come closer to the European Union - but I want that to be on the basis of values, I want both. What do you want?

Thank you.

www.europa.eu

14. 9. 2012

Prohlášení ministra zahraničí Švédska, předsedy výboru pro zahraniční věci EP a eurokomisaře pro rozšíření a sousedskou politiku po setkání s ukrajinským prezidentem

Statement of the Minister of Foreign Affairs of Sweden Carl Bildt, chairman of the Foreign Affairs Committee of the European Parliament Elmar Brok and Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy Štefan Füle after the meeting with the President of Ukraine Viktor Yanukovich on the 14th September 2012 in Yalta.

"When we met President Yanukovich one year ago we were focusing on the EU-Ukraine relations and obstacles which stood in the way to take full advantage of the great potential of our relationship. At the meeting today we have stressed the following: There should be no room for a pause in the EU-Ukraine relations and no room for compromise on values. The issue of selective justice needs to be addressed in order to move ahead to a new level of our relations through the Association Agreement. We regret that the consequences of the current situation will prevent two important leaders of the opposition from standing in parliamentary elections following trials which did not respect international standards as regards fair, transparent and independent legal process. The legitimacy of the future parliament will

depend on the conduct of the elections which need to be free and fair, in accordance with high international standards. In this context we stressed the importance of the freedom of the media."

www.europa.eu

17. 9. 2012

Tiskové prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání s premiérem FYROM

Press statement by Commissioner Štefan Füle following his meeting with Nikola Gruevski, Prime Minister of the former Yugoslav Republic of Macedonia

"It is a pleasure to be in Skopje for the third time this year to be pushing forward the agenda of HLAD. A lot has changed since our first meeting in March including the time we keep media waiting for the end of the meeting. This only shows how substantive and important our discussions are.

Today, we reviewed all the progress that has been made through the Dialogue since its launch in March. In this period, the Dialogue acquired two characteristic features: commitment and partnership. Hopefully a third one will be coming soon: full implementation of the achieved results.

We have already made progress on some important issues and what is important is that the progress has been achieved on the basis of a roadmap adopted by the government.

We have jointly succeeded in the Dialogue and ensured that the country has kept the focus on its European perspective. Therefore it is important that all political forces remain committed to European integration. I also came with certain concerns over parties appealing to their own ethnic base at the expense of the political stability.

More than 10 years after the OHRID Framework Agreement and 20 years after independence you have established a unique system, a sound basis for different communities to live together. The future lies in a shared vision for your country. The European Union and the OHRID Framework Agreement are two key elements of that vision and I encourage you all to participate in taking it forward.

It is important that the results of the 3rd round of the HLAD will feed into the Progress Report the Commission will publish next month. The Dialogue has given you a very good platform to show what you can do. The Member States are watching with great interest. So, it is good that the government has approved the draft law on decriminalisation of defamation. But the work must continue, including the appropriate revision of the criminal code.

Regarding another key issue - electoral reform - a number of amendments have been prepared which aim at improving the legislative framework for elections.

We also discussed the importance of good neighbourly relations - for the first time in the framework of HLAD. You should strive to continue improving the relations with all your

neighbours constructively and emphatically, taking on-board also sensitivities of the partners.

Prime Minister Gruevski informed me about the recent developments on the name issue with Greece. I encouraged him to remain focused on taking forward the dialogue in order to find a solution.

To conclude, I want to stress that the HLAD is not an empty or self-serving exercise: through it we provided the recipe on how to make the start of negotiations a reality. The end result depends on how you perform and deliver up to December, when Member states will decide next steps in the accession process, but also beyond - for the benefit of the country and its citizens."

www.europa.eu

18. 09. 2012

Vyjádření europoslance L. Roučka k pozici vlády k evropské bankovní unii

L. Rouček: Vládní postoj k bankovní unii: hloupěji už to nejde

Evropská unie diskutuje vznik bankovní unie, která bude dalším krokem k nápravě eurozóny a záchraně eura. Evropská centrální banka (ECB) bude mít pravomoc dozorovat banky a postihovat je sankcemi. Jelikož jednotný vnitřní trh EU zahrnuje i státy mimo eurozónu, bude třeba vyjednat model spolupráce ECB s národními regulátory bankovních trhů. Není jasné, zda Nečasova vláda tento klíčový moment pochopila.

Nejdůležitějším úkolem české vlády v současné krizi je zabránit rozštěpení EU na eurozónu a státy stojící mimo ni. Rozhodnutí, zda se budeme podílet na bankovní unii či nikoli, je v první řadě politickým rozhodnutím. A v politice, jak známo, jde o moc prosadit vlastní představy o fungování celku. V tomto případě jde o to, abychom mohli spolurozhodovat o budoucnosti hospodářského prostoru, se kterým jsme neoddělitelně spjati. To, že se naše národní banka nechce o své kompetence dělit s ECB, je jasné. Už proto by o našem postoji k bankovní unii neměli rozhodovat naši centrální bankéři, ale politici. Češi by měli dát i v krizových momentech svým partnerům v Evropě najevo, že se ztotožňují s projektem evropské integrace a chtějí se podílet na jeho utváření. Zároveň by naše vláda měla podmiňovat další transfer kompetencí ve prospěch ECB zvýšenou parlamentní kontrolou na úrovni EU. Každopádně však musíme trvat na tom, aby nám eurozóna nadále zůstala otevřena pro budoucí vstup, jakmile splníme jeho podmínky.

Jak ministr financí Kalousek, tak premiér Nečas šmahem odmítli náš podíl na bankovní unii, i když se o ní v EU teprve bude vyjednávat a žádná veřejná diskuse na toto téma u nás ani neproběhla. Už jsme si tak nějak zvykli, že premiér Nečas odmítá veškeré kroky k silnější EU ze strachu před některými svými spolustraníky a prezidentem Klausem. Velmi podivná je pozice ministra Kalouska, který přes proevropskou rétoriku předsedy TOPO9 Schwarzenberga, zřejmě jednostranně rozhodl o naší zamítavé pozici ve věci bankovní unie. Ministr zahraničí příležitostně zdůrazňuje, že pro malý stát ve středu Evropy není výhodné stavět se na okraj evropské integrace. Jakmile by však mohly být dotčeny zájmy bankovní

lobby, ať už jde o daň z finančních transakcí nebo bankovní unii, má ve straně hlavní slovo Kalousek. Lze ještě vůbec proevropský nátlak této strany brát vážně?

Bankovní unie předpokládá dobrovolnou účast států mimo eurozónu. V naší zemi máme celkem zdravý bankovní systém. Nejen u nás, ale v celé střední Evropě platí, že bankovnínictví má velký podíl západního kapitálu, zejména rakouského, německého a francouzského. Přes devadesát procent českého bankovního trhu je v rukou zahraničních matek „českých“ bank. K čemu nám potom bude hrdá neúčast na bankovní unii, pokud mateřský holding se sídlem v eurozóně začne mít problémy? Jak chtějí naši politici a centrální bankéři zabránit tomu, aby se z dceřiných bank na našem území nestaly pouhé filiálky svých matek, nad kterými pak Česká národní banka stejně nebude mít žádnou pravomoc?

Nelze nic namítat proti uvážlivosti a opatrnosti. Jak ale vidíme na příkladu Polska a Dánska (které také nejsou v eurozóně), je možno usilovat ve vyjednáváních o taková řešení, která by zaručovala nečlenům eurozóny co největší vliv. Naši centrální bankéři by se proto měli chopit šance a tlačit na českou vládu, aby zahájila jednání o co nejučinnější roli dozorových národních bank v zemích, kde ještě euro přijato nebylo, ale kde sídlí dcery důležitých bank z eurozóny. Pokud se nepodaří vyjednat přijatelné podmínky, může Praha odložit vstup do bankovní unie na dobu svého členství v eurozóně. V žádném případě však není v českém zájmu vyřadit se z evropské debaty už dopředu a dobrovolně si vytáhnout černého Petra.

Dosavadní pozice české vlády vůči plánům na bankovní unii EU je pasivně obstrukční, což je asi ten nejhlupejší přístup, který se z celé škály strategií dal vybrat.

www.cssd.cz

21. 9. 2012

Prohlášení mluvčího vysoké představitelky EU C. Ashton a eurokomisaře Š. Füleho ke změně zákona o státním zastupitelství na Ukrajině

Statement by the spokespersons of High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the changes to the Law of the Prosecutor's office in Ukraine

The spokespersons of Catherine Ashton, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice President of the Commission, and Štefan Füle, EU Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, made today the following statement:

"High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle express their disappointment at the enactment of amendments to the law on the functioning of the Prosecutor's Office.

They note that these changes were not consulted with the Venice Commission/Council of Europe. They believe this represents a missed opportunity to pursue Ukraine's commitment to comprehensively reform the Prosecutor's office in line with European standards.

The EU recalls that Ukraine has committed to adopting within one year from the entry into force of the new Criminal Procedure Code a comprehensive revision of the law on the functioning of the Prosecutor's Office. It should bring together the necessary measures that create a legal system that includes a balance between law enforcement and the judiciary, the presumption of innocence and respect for fundamental freedoms.

The EU remains ready to assist Ukraine in continuing its judicial reform efforts."

www.europa.eu

24. 9. 2012

Prohlášení vysoké představitelky EU C. Aston a eurokomisaře Š. Füleho k parlamentním volbám v Bělorusku

Statement by the High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the parliamentary elections in Belarus

Catherine Ashton, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice-President of the Commission and Štefan Füle, Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy, made the following statement: "Yesterday's parliamentary elections represent yet another missed opportunity to conduct elections in line with international standards in Belarus..."

The EU has followed closely developments during the pre-electoral period and on election day. There were some improvements in the electoral process, such as an improved Electoral Code, but regrettably the elections took place against the background of an overall climate of repression and intimidation.

We note the ODIHR's assessment that the elections were not administered in an impartial manner, with key OSCE commitments not fully respected, including citizens' rights to associate, to stand as candidates and to express themselves freely. We encourage the authorities to take steps to fully implement Belarus' international commitments to democratic principles and human rights, and stand ready to assist Belarus to this end."

www.europa.eu

25. 9. 2012

Gratulace eurokomisaře Š. Füleho vězněnému běloruskému aktivistovi za lidská práva

Eurokomisař Š. Füle poslal blahopřání k narozeninám vězněnému běloruskému aktivistovi za lidská práva A.Bialiatskému

Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy Štefan Füle has sent a message to one of Belarusian political prisoners, the human rights activist Ales Bialiatski who is celebrating his 50th birthday today. "I am sorry to convey my birthday wishes to you to a place where you definitely do not belong," Commissioner Füle wrote. "I am sending you the message of our continuing support for your cause. You have become a visible and powerful symbol of all the failures of the regime when it comes to respect of European values and human rights. There is nothing to justify the treatment you are facing. On every occasion we repeat our demand to the Belarusian authorities to immediately and unconditionally release and rehabilitate you," reads the birthday message to Mr Bialiatski who has been in prison since August 2011 and sentenced last November to four and half years in a penal colony for his human rights activities. On the occasion of Mr Bialiatski's birthday Commissioner Füle recalled the fact that the normalisation of the EU's relations with the Belarusian regime cannot take place unless all political prisoners are released and rehabilitated.

www.europa.eu

27. 9. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho na semináři ohledně role občanské společnosti v demokratickém způsobu vládnutí

Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen,

I'm delighted to be joining you today in Yerevan at the beginning of this high-level seminar. I strongly believe in civil society. In my conception of the Eastern Partnership, civil society organizations are a real driving force as both advocates of change and deliverers of change.

When we collectively established the Eastern Partnership Civil Society Forum with your colleagues we saw it as serving several objectives – increasing the accountability of what we were trying to do, involving civil society in our cooperation with governments, increasing the diversity of voices being heard, and acting as a bridge between politicians and citizens, giving visibility to the many concrete elements which make up the Eastern Partnership. Whether you agree or disagree with what we are trying to achieve, we ask that you join us in active debate; above all, we want citizens to make informed choices about European integration.

We also look to our friends in civil society to give us a dose of reality. Whether you come from a non-governmental organisation fostering human rights, a think tank, a trade union, an employers' organization or a women's association, there is something in Armenia's co-operation with the European Union, and in the new Agreement which we are negotiating, which will interest you. And only you can tell us how to make it work in the specific context of Armenia.

During his visit to Yerevan earlier this year, The President of the European Council Herman Van Rompuy underlined that our joint project - of bringing Armenia closer to the European Union - will only work and will only meet its potential if it is understood and supported by citizens. He asked you to play your role in taking the message to citizens, and I want to support that request.

Of course not all is rosy in the garden, it never is: we are all aware of the challenges ahead which are well-known. They were reflected in the latest European Neighbourhood Policy Progress report, based in part on inputs from non-state actors, from you.

Yet I am happy to hear about positive achievements – Armenia has made very good progress with reforms, and our negotiations of an Association Agreement are going very well.

In this context, it was not difficult to conclude that Armenia deserved further encouragement and earlier this year we were able to allocate an additional €15 million under Eastern Partnership Integration and Cooperation programme (EaPIC) to our bilateral co-operation in the spirit of the “more for more” principle. This money will give a further boost to justice reform and to vocational education and training – two of many areas which will help Armenia to exploit to the full the new opportunities and new market access which we hope our Association will bring.

We will do what we can to maximize European Union support to Armenia, as a catalyst to reform, but we also have a role to play in encouraging a common effort with other development partners such as the World Bank and the International Financial Institutions. This will be a focus in my discussions with government today.

As I said, there is a lot of good news, but there is always something more that we can do. During this visit, I will be speaking to the President, the Prime Minister and other senior colleagues about how to give more focus to our co-operation. We will be sharing what we call a matrix of “priority reform actions” which will be important for Civil Society. It will help you to monitor progress and hold the government to account. We hope it will bring viable changes which stand the test of time. I hope that today’s discussions with the government will enable us to finalise the matrix and give it also to you so that you can participate too even if only by monitoring its implementation.

Reforming election standards and processes, enhancing the capacity of Parliament, adopting and implementing the National Human Rights Action Plan, enforcing the anti-corruption strategy, and increasing transparency are just some examples of these priority actions - the aim is to pinpoint the most important short and medium-term measures needed across all areas of our co-operation – political dialogue and reform, foreign and security policy, justice freedom and security, trade, economics and growth, energy and so on.

And I want to reassure you that strengthening the capacity of civil society is one of these priorities. Let me only mention here that it is one of main goals of the newly created Neighbourhood Civil Society Facility, a financial instrument which provides civil society organisations across neighbourhood additional grant support. In parallel we support institutional reforms. Therefore, our focus is also on preparing Armenia’s state bodies to take on the challenges which political association and economic integration will bring, and more generally to modernize and focus on the needs of citizens, consumers and users. That is why I am glad that we will be signing, during this mission, an Annual Action Programme which focuses on exactly this kind of institutional support.

I have said a few words about the benefits of association and integration. There is another message which I would like to pass, and it is not an easy one but it is a fundamental one. It concerns the benefits of peace.

I know that this is a very difficult moment for Armenians, and I do not wish to dwell today on the details of recent events. Let me express here today my deep concern and regret for the damage done, both to the peace process and to trust, by the pardon and glorification by some of the crime of Ramil Safarov.

I fully respect the feelings of Armenians, and your right to peacefully express them. At the same time, I insist on calling for restraint, both in words and in actions. We have to keep working for peace; because only with a foundation of peace and stability will the other goals we are striving towards have lasting value.

Armenia's fulfilment of its enormous potential depends upon a sense of medium to long-term stability and predictability. This can only be achieved by elimination of the threat of conflict. There is no other way. In this respect I want to pay special tribute to those civil society organizations who work on confidence building in Nagorno-Karabakh. This is priceless work which must continue, however difficult the environment.

Dear friends, I sense a vibrant and flourishing civil society in Armenia. I am glad about this because you have a lot of work ahead of you. Armenian citizens expect you to monitor the progress of reform, to demand accountability, and to bring your expertise and realism to the table.

Whether your expertise is in labour rights, migration or children's issues, the business climate, we need you. We expect you to share with us your knowledge and your experience of the development of legislation and institutions here in Armenia, on the challenges to approximate to European Union standards and norms. That is a core ingredient of the monitoring role, in which you provide your valuable expertise to the European Union as well as to your own stakeholders. In this context, make sure you use to full extent the powerful mandate you have been given in Warsaw to monitor the implementation of the Roadmap that will guide us towards the next Eastern Partnership Summit in November 2013 in Vilnius.

When it comes to your activities in the field, we want to know what is going on outside the capital as well, in the regions and among isolated or disadvantaged groups including minorities. I hope this ambition will be encompassed by your debate at this conference on "How to enhance the relevance of civil society", but it also fits very much into the framework of the discussion you will have on "civil society as an agent of change".

I'm glad that meetings have taken place between the Civil Society Forum National Platform and representatives of the government, and I strongly encourage both parties to develop these into a structured and permanent dialogue. And of course I will continue to fight for the legal protection of the independence of civil society across the Eastern Partnership, so that you can, as the saying goes, "speak truth unto power".

Distinguished panellists, Ladies and gentlemen, I look forward to hearing the outcome of your proceedings. I very much welcome that you have committed to provide concrete recommendations and I hope you will not hesitate to share them with me.

I expect your support in the development of the initiatives I have mentioned today, and in return you can expect my solidarity and attention. I wish you an excellent conference and I

hope to see most of you in Stockholm in November at the Eastern Partnership Civil Society Forum.

Thank you.

www.europa.eu

30. 9. 2012

Europoslanec J. Zahradil komentuje politické vítězství íránské exilové opozice

Americký State Department po mnoha letech vyškrtl ze seznamu teroristů největší íránskou exilovou opoziční organizaci Lidových mudžáhidů (PMOI), která je součástí Národní rady íránského odporu (NCRI). Podle šéfa europoslanců ODS Jana Zahradila je to skvělá zpráva, organizace se ale na seznam nikdy neměla dostat.

„S íránskou exilovou opozicí spolupracujeme na půdě Evropského parlamentu dlouhá léta. Organizace Lidových mudžáhidů má za sebou komplikovanou a pohnutou historii," říká Jan Zahradil. "V roce 1997 doplatila organizace na Clintonovu politiku appeasementu a Spojené státy ji na výslovnou prosbu Teheránu zařadili na seznam teroristických organizací, čímž se řídila i Evropská unie. Íránská islámská diktatura se této organizace vždy velmi obávala, tvrdě ji pronásledovala doma i v zahraničí a pocty zavražděných či popravených členů a stoupenců PMOI šly do desítek tisíc.“

V roce 2001 se PMOI oficiálně vzdala násilí a stala se hlavní organizací exilové Národní rady Íránu. O rok později dokonce poskytla Američanům cenné informace o íránském jaderném programu. Po letech úsilí podporovaného mnoha evropskými politiky včetně zástupců české ODS dosáhli uznání ze strany Evropské unie a z jejího „černého seznamu“ byli vyškrtnuti v roce 2009, za českého předsednictví EU, jak připomíná Jan Zahradil. Nyní konečně zmizeli i z „černého seznamu“ USA.

„Íránský totalitní režim léta vedl proti PMOI i na Západě velmi efektivní propagandistickou válku, využíval dezinformačních kampaní, nastrčených agentů, falešných svědectví. O to těžší bylo PMOI podporovat. Pamatuji si, že i mne v roce 2008 napadla některá česká média, že se stýkám s těmito „teroristy“. S tím je teď naneštěstí definitivní konec. Exilová Národní rada íránského odporu se konečně může stát plnohodnotným vůdcem demokratické opozice, včetně PMOI. Mulláhové v Íránu samozřejmě běsní vzteky,“ dodává Jan Zahradil.

Politický program PMOI požaduje svobodné volby, zavedení pluralitní demokracie, odluku církve od státu a rovné postavení mužů a žen ve společnosti. V cele organizace stojí zvolená prezidentka Marjam Radžaví.

www.ods.cz

Zahraniční politika na ostaních úrovních

červenec 2012

1. 7. 2012

Prohlášení ČCE ke smrti Osvalda Payi

Společné prohlášení synodního seniora Českobratrské církve evangelické Joele Rumla a předsedkyně komise pro Kubu ČCE Jitky Klubalové ke smrti Osvalda Páya, představitele kubánské opozice.

Nic nemáme, a přece nám patří vše (Osvaldo Páya)

Dnešní ranní zpráva tiskových agentur, že v neděli při dopravní nehodě zemřel Osvaldo Páya, mnohým z nás ubrala na elánu při vstupu do nového týdne.

Osvaldo Páya byl vůdčí osobností kubánské opozice. Podílel se na sjednocení fronty proti represivnímu režimu Fidela Castra, když stál u zrodu kubánské obdoby Charty 77 zvané Projekt Varela (2002). Nám byl blízko třeba tím, že již v sedmnácti letech dokázal odsoudit okupaci Československa. Přátelil se s v vůdčí osobností našeho disentu Václavem Havlem, kterého si velmi vážil a jeho představou svobody a bojem za ní se nechával inspirovat. Na začátku roku 2003 navštívil Českou republiku, kdy se s ním osobně setkal.

Životní volbu pro nepohodlí, ohrožení a diskriminaci dělal sice dobrovolně, bezpochyby však s vědomím, že spravedlnost a pravda si vždycky budou žádat takový druh odříkání. Náš svět nebude mít nikdy dost těch, kdo se dobrovolně rozhodnou pro utrpení a strádání. Osvaldo Páya však dobře věděl, že svoboda a důstojnost člověka stojí právě na duchovní pevnosti víc než na materiálních jistotách a vymoženostech. Tak lze také rozumět tomu, co řekl při návštěvě u nás: „Lidský duch, když se vzepře, může dosáhnout svobody a nabýt důstojnosti i v podmínkách velkého útlaku. Zůstaňte s námi v modlitbách a solidaritě, kterou nám stále projevujete.“ Jeho pojetí angažovaného křesťanství dostalo tvář při založení Křesťanského hnutí osvobození (1988).

Bez ohledu na okolnosti jeho smrti, o kterých se spekuluje, lze věřit, že Boží moc je větší než veškerá moc světa, protože je mocnější než zlo a smrt. Na tom stojí naděje, že dílo Osvalda Páya převezmou další, aby Ostrov svobody jednou opravdu svobodný byl. Při směřování k takovému cíli ať všem svítí odkaz jeho života a víry.

Jitka Klubalová, předsedkyně Komise pro Kubu SR ČCE
Joel Ruml, synodní senior ČCE

www.ccsch.cz

6. 7. 2012

Memorandum o porozumění mezi Církví československou husitskou a městem Konstanz

Úvodem

Město Konstanz si v letech 2014 až 2018 připomene 600. výročí kostnického koncilu konaného v letech 1414 až 1418. V jeho rámci chce Město Konstanz celkově uctít osobnost a působení Jana Husa. Bude mu věnován rok 2015, který se stane „Rokem spravedlnosti“.

Církev československá husitská má velký zájem na komplexní prezentaci osobnosti Jana Husa a na ocenění jeho významu jako reformátora. Vzhledem ke členství v Ekumenické radě církví a Společenství evangelických církví v Evropě je pro ni důležité, aby jméno Jana Husa bylo připomínané na bázi ekumenické myšlenky.

Jan Hus, jehož učení bylo v mnohém inspirováno Johnem Wicliffem a posléze se stalo důležité i pro Martina Luthera, byl významnou evropskou osobností. Jeho osobu, stejně jako osobu jeho souputníka a přítele Jeronýma Pražského, je nutné 600 let po jejich působení dostatečně ocenit. Obě strany zúčastněné na tomto memorandu jsou zajedno v tom, že právě osoba Jana Husa je příkladem ekumenického působení a soužití v toleranci. Město Konstanz se staví čelem ke svým dějinám i k neblahým událostem, které se vyhrotily upálením Jana Husa a Jeronýma Pražského.

Při setkání uskutečněném dne 24. dubna 2012 v prostorách Církve československé husitské v Praze byly projednány tři projekty, které budou společně dále rozpracovány:

1. „Cesta ke smíření“ – socha Jana Husa

Církev československá husitská nabízí Městu Konstanz umístit v něm jako vzpomínku na Jana Husa jeho sochu. Socha v tomto městě je významnou součástí plánované „Cesty ke smíření“ Církve československé husitské. Ve spolupráci se Střední průmyslovou školou kamenickou a sochařskou v Hořicích by měly být podobné objekty instalovány v různých městech, která mají vztah k Janu Husovi.

Město Konstanz s tímto záměrem souhlasí. Umístění sochy, realizace projektu a zastoupení Města Konstanz v porotě budou předmětem samostatné dohody.

2. Vzpomínkové místo Husinec

Záměrem Církve československé husitské je zvýšit veřejné povědomí o městě Husinec jako místě narození Jana Husa a o zdejším památníku a přiblížit zde formou výstavy Jana Husa a historii jeho působení v evropském kontextu.

Město Konstanz tento záměr podporuje a zařadí Husinec a památník do svých publikací a záměrů plánovaných v souvislosti s Janem Husem.

3. Telemost/Telebrücke dne 6. července 2015

Dne 6. července 2015 by měly být všechny vzpomínkové pouti a bohoslužby připomínající Jana Husa (mj. v Husinci, Táboře, Praze) v České republice a ve Městě Konstanz propojené

telemostem. Cílem je zprostředkování nejrůznějších pietních akcí v médiích lidem, kteří se jich přímo neúčastní. Město Konstanz tento záměr podporuje a bude v německých médiích/televizních stanicích působit ve smyslu zapojení se do spolupráce s Českou televizí.

4. Další postup

Toto memorandum je základem další spolupráce mezi Církví československou husitskou a Městem Konstanz a symbolizuje význam vzpomnutí Jana Husa v rámci výročí konání kostnického koncilu.

Projekty budou konkretizovány a společně rozpracovány v nejbližších měsících. V následujícím čase bude rovněž rozhodnuto o nákladech s nimi souvisejících, o jejich hrazení a zapojení státních i nestátních institucí České republiky, vlády spolkové země Baden-Württemberg, vlády Spolkové republiky Německo a Evropské komise.

Horst Frank, primátor města Konstanz

Dr. Tomáš Butta, patriarcha Církve československé husitské

www.ccsch.cz

8. 7. 2012

ČSSD vyjadřuje hlubokou soustrast rodině a všem blízkým zemřelého europoslance doc. Ing. Jiřího Havla

S hlubokou lítostí jsme dnes obdrželi zprávu o úmrtí našeho významného kolegy, předního ekonomického experta a poslance Evropského parlamentu doc. Ing. Jiřího Havla, CSc. Česká strana sociálně demokratická vyjadřuje hlubokou upřímnou soustrast jeho rodině a ostatním blízkým.

Jiří Havel patřil k nejvýraznějším ekonomickým expertům sociální demokracie. Významným způsobem se zasadil o modernizaci a obnovu ČSSD jako moderní levicové strany, kterou reprezentoval v řadě prestižních funkcí doma i v zahraničí. V posledních letech působil jako vedoucí delegace ČSSD v Evropském parlamentu a mluvčí stínové vlády ČSSD pro hospodářskou politiku.

„Dnešní zpráva o úmrtí Jiřího Havla mne silně zasáhla. Je to velmi bolestivá ztráta pro celou českou levici. Byl to nesmírně vzdělaný, poctivý a slušný člověk. Podílel se dlouhá léta zásadním způsobem na koncepční práci v sociální demokracii, patřil k autorům našeho ekonomického programu. Chci vyjádřit upřímnou soustrast rodině a všem jeho blízkým. Jiří nám bude velmi chybět,“ řekl předseda ČSSD Bohuslav Sobotka.

„Zemřel výjimečný člověk a velký Evropan. Vzdělaný a laskavý kolega, jeden z největších ekonomů České republiky. Je to velká ztráta pro celou ČSSD i pro celé Česko,“ sdělil vedoucí delegace ČSSD v Evropském parlamentu Richard Falbr.

„Jsem osobně a hluboce zasažena smutnou zprávou o úmrtí Jiřího Havla. Pořád jsme věřila, že těžkou nemoc překoná. Bude mi chybět jako kamarád, kterého jsme měla velmi ráda, i jako stranický kolega, kterého jsem si vážila pro jeho kompetenci, nadhled, pracovitost, poctivost

a slušnost. Nám všem bude chybět jeho laskavý humor a moudré glosování života," uvedla místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR Alena Gajdůšková.

"Dnes ráno ve Vídni zemřel náš kolega Jiří Havel. Ať je mu země lehká," řekl stínový ministr financí za ČSSD Jan Mládek.

www.cssd.cz

10. 7. 2012

Rozhovor s Danielou Hranaiovou, koordinátorkou nadace Člověk v tísní v DR Kongo: Cítit se zkušenou Afričankou je zrádný pocit

Daniela Hranaiová je na první pohled usměvavá a křehká mladá žena. Krátce se do mě vkrádal pocit, že kdybych silně zvýšil hlas, rozpláče se. Zdání klame. Daniela se nedávno vrátila po roce a půl z mise v Demokratické republice Kongo, kam ji vyslala společnost Člověk v tísní. Dnes je z ní zkušená „Afričanka“, která může radit, jak se pohybovat v africké společnosti i jak řídit auto na rozblácených afrických cestách. V rozhovoru pro www.cestomila.cz vypráví nejen o práci v chaotickém Kongu, ale také o noci na vrcholu zrádné sopky Nyiragongo a setkání s horskými gorilami.

Když se řekne Kongo, jaká tři slova Vám přijdou na mysl, a proč? Kdybych měl odpovědět já – neprostopné pralesy, války a znásilnění, Mobutu. Já ale v Kongu nestrávil 16 měsíců a tak Vaše slova budou nepochybně jiná.

První, co mne napadá, je fufou, což byla moje nejobvyklejší konžská strava. Je to takový bílý knedlík bez chuti připravovaný z mouky a vody. Vařila nám to naše usměvavá místní kuchařka Chantal, kterou jsem měla moc ráda. Druhou vzpomínkou na Kongo jsou cesty. Možná by bylo lepší říci necesty, neboť jsou ve velmi špatném stavu a pouze centra největších měst mají vyasfaltované některé hlavní ulice. Na první pohled jsou to cesty pro tank a jinou vojenskou techniku, ze začátku jsem nechápala, jak jimi naši řidiči dokáží projet. A také ty neprostopné pralesy a zeleň. Kongo je trošku jiné, než jak si představujeme Afriku, je velmi zelené, protože období dešťů trvá tři čtvrtiny roku.

„To je Kongo“ říkají prý Afričané tomu, co je plné chaosu a násilí. Kongo je divočina, banditi, znásilnění. Válka sice skončila, ale ozbrojené gangy se nepochybně mohou neočekávaně vynořit a zabíjet. Jak funguje Vaše ochrana, tedy bílých pracovníků humanitárních organizací?

Místní lidé nás vnímají spíše pozitivně a tak to riziko není přímé. Přesto mají všechny organizace včetně těch neziskových přísná bezpečnostní pravidla. Mezi ně patří i to, že po setmění kolem šesté hodiny večer jsme se nesměli pohybovat venku pěšky, jedině autem. Rebelské skupiny stále představují nebezpečí, jsou stěží monitorovatelné a nikdo nikdy nemůže zaručit, kde se právě nacházejí a zda se někde neobjeví.

Jinak byl konžský život jednodušší, než jsem čekala, když jsem tam poprvé přiletěla. Běloch ve městě není vyloženě v ohrožení a tak jsem až na pár specifik žila normálním životem, to znamená z domova do práce a naopak, nakoupit na trhu, jen po té šesté se již nesmí téměř nic. Horší to bylo před volbami, to jsem sem tam zaslechla střelbu, ve zprávách toho bylo samozřejmě více, takže jsem byla nervóznější. Denně tam máte informace o nějakém

přepadení autobusu, vypálených domech či útoku na vesničku. Neslyšela jsem ale o tom, že by takový útok byl namířen proti bělochům. Nám se maximálně jednou za čas ztratil nějaký počítač nebo trochu peněz. Bydleli jsme v Bukavu, docela velkém městě u jezera Kivu na hranicích s Rwandou. A tam se dá žít celkem příjemně. Přesto je Bukavu typické chaotické africké město, naše rezidence je chráněna ostnatými dráty, strážci jsou ovšem neozbrojení. Dá se říci, že když člověk nechce přijít do kontaktu s Afrikou a její realitou, lze se tomu poměrně snadno vyhnout. Venku se pohybuje výhradně autem, zaplatí si kuchařku, uklízečku i někoho, kdo bude chodit nakupovat. I takoví lidé tam pracují a žijí i v Kongu vlastně západním způsobem života. Mně se ale na práci pro Člověka v tísní líbí, že jsme místním lidem opravdu blízko.

Vy se ale pohybujete i v náročném terénu, ve vesnicích, jak jste tam chráněni? Při práci v terénu s námi nikdy nejsou ozbrojení strážci a skutečně se může stát, že budeme ve špatnou chvíli na špatném místě. Ovšem nikdy se nejedí do míst, kde jsou právě hlášené útoky rebelských skupin či jiné nepokoje. Před každým odjezdem do terénu se monitoruje místní situace, působí tam např. MONUSCO (stabilizační mise OSN), která má též svůj bezpečnostní aparát a posílají zprávy, kde se co děje či co hrozí. A když nedoporučí pohyb do určité oblasti, cestu zrušíme. Nebo se minimálně odvolá výjezd bělochů a řeší to jen naši místní spolupracovníci.

Doporučila byste dovolenou v Kongu?

Ne. Pro dobrodružnější povahy bych doporučila sousední Rwandu s případnou návštěvou Konga. Výhodou i nevýhodou Konga je, že se dá téměř všechno vyřešit penězi. K tomu ale musíte komunikovat a podstatná je tedy znalost jazyka. V DR Kongo se mluví francouzsky, ale na venkově ani ta francouzština nemusí stačit a je nutné mít místního průvodce a tlumočníka. V zemi je kolem 250 etnických skupin a ve východní části se mluví hlavně svahilsky. V nejvzdálenějších zapadlých vesnicích, kde je nejvíce potřeba humanitární a rozvojová pomoc, ale ani svahilština občas nepomůže.

Jsem v autě na hranicích, čemu by se měl člověk v Kongu vyhnout? Napadá mě – Kongu. Nedoporučovala bych projíždět Kongem bez místního průvodce. Je to sice zdánlivě levnější, ale vzhledem k míře rizika jen zdánlivě. Ne vždy se vyplatí šetřit. Když si najdete spolehlivé kontakty, např. přes někoho, kdo tam žil a pracoval, může to být dobrodružná dovolená. Ale projíždět Kongem sólo, to ne.

Kritika humanitární pomoci směrem Afrika se soustředí mj. na skutečnost, že všechno za Afričany dělá někdo jiný. Jeden stát postaví železnici, druhý silnici, třetí pivovar nebo nemocnici. A v Kongu nikdo nic neumí a nemusí se to učit. A přitom ta země má vše, včetně obrovského přírodního bohatství. Člověk v tísní pracuje v Kongu více adresně. Dohlíží se na každý věnovaný dolar?

Světová banka a Evropská komise považují stále DR Kongo za oblast pro humanitární pomoc, ČvT se již snaží i o rozvojovou pomoc. Smyslem práce ČvT je zvyšovat kapacitu místních lidí, seznámit je s tím, jak postavit školu nebo rezervoár na vodu a jak to následně využívat a udržovat zvýšit povědomí o prevenci proti nejrozšířenějším nemocem atd. V programech ČvT jde hlavně o přímou pomoc, kterou doprovázíme školeními, není to jenom lití peněz. Je to ale obrovská země a každý region je na tom trochu jinak. My působíme na východě, kde je spíše chaos než řád. A tak dohled nad financemi je nezbytný. Nedávno se ztratily z kasy peníze a pokladní to odůvodnila démonem. Právě najímání místních zaměstnanců je náročný úkol. Je třeba řešit konflikt mezi tím, zda najmout někoho, kdo má již zkušenosti a vidím, že by mi pomohl, ovšem zase je již tak zběhlý, že si najde klíčky a je schopen nás obírat, nebo najmout

jiného, kdo je spíše nepopsaným listem papíru a je nutné ho zaučit, u něj vím, že budu mít méně práce s kontrolou, ale více práce, kterou budu dělat za něj, protože toho tolik zvláště ze začátku nezvládne. Tohle je boj, v tom je ta práce strašně náročná a někdy se s lidmi pracuje téměř jako s dětmi.

Korupce je tam obrovská a táhne se napříč státem. Humanitární pomoc míří do DR Kongo již spoustu let a oni vidí, že ty peníze jsou na dosah. My máme naplánovaný rozpočet a oni nepřemýšlí tak, abychom za ty peníze zvládli co nejvíc. Může se stát, že když budou stát brambory dolar, oni se domluví a dají nabídku na tři dolary. Celý nákupní řetězec se nakrmí a oni to ani nevnímají jako korupci, protože ty peníze prostě jsou a většina těch programů je nastavena tak, že se mají utratit. Ale nechci to zjednodušovat, protože lidé, kteří přemýšlejí komplexněji a podobně jako my, tam jsou, jen je jich málo. Jsou ale hodně motivovaní situaci změnit a chtěli by s jejich státem něco udělat.

V Bunyakiri vytvořily humanitární organizace komunitu žen postižených sexuálním násilím, zajistily i možnosti pro jejich rozvoj, tj. různé dílny, pekárnu, výrobu mýdla, domácí zvířectvo. Jak se tam ty oběti dostanou? Vyhledávají je místní nebo se samy přihlásí?

Buď se o tom ta žena doslechne, třeba od místních dobrovolníků, kteří s námi spolupracují, nebo je to naopak a ti dobrovolníci vědí, že se někde něco stalo, a oběti tam vyhledávají. Jde o mediálně atraktivní téma, a několik místních doktorů mi dokonce přiznalo, že někdy vyplní do papírů, že žena byla znásilněna, protože vědí, že tak bude mít i ona dostupnější zdravotní péči, kterou naléhavě potřebuje. Práce s postiženými ženami ale tvoří jen část naší práce v Kongu. Pracujeme i v oblasti vzdělávání a na projektech ve zdravotnictví. Vzdělávací projekty mám moc ráda, stavíme ve vesnicích nové školy nebo opravujeme poškozené. A nestavíme sami, abychom jen řekli vesničanům, tady ji máte, ale snažíme se je motivovat, aby s námi na stavbě spolupracovali. Rodiče lisují cihly, vozí písek a takoví rodiče pak posílají děti do školy a ne na pole, je vidět, že postupně začínají chápat, jak je vzdělání důležité. Aktivní byli i ředitelé a učitelé škol. Nová škola ovšem neznamená, že je vše perfektní a práce je u konce. Jsou to dlouhodobější projekty, s učiteli nadále spolupracujeme, školíme je, rozdáváme didaktické pomůcky, naši kolegové dělají supervize a hodnotí výuku, neboť venkovští učitelé jsou strašně špatně placení a málo motivovaní.

A zdravotnické programy?

Jsou zaměřené na zlepšování zdravotní péče ve vybraném regionu, od identifikace těch nejpostiženějších, přes distribuci léků až po zaškolování místních zdravotníků. Velký objem peněz z ECHO (Kancelář EK pro humanitární pomoc) jde do nákupu léků, které se distribuují, a je náročné zajistit, aby se používaly opravdu efektivně a nic se neztrácelo. Dodávají se do venkovských středisek, která jsou někde v lepším stavu, někde v horším. V těchto malých zdravotních střediscích nejsou doktoři, pouze vyškolení zdravotníci. Projekty musí být v souladu s vládními programy, musíme komunikovat s úřady, se kterými se nespolečně vždy snadno. Na začátku roku vydává OCHA (Úřad OSN pro koordinaci humanitární činnosti) humanitární akční plán, na kterém spolupracuje spousta organizací. Vedle toho vydávají donorské instituce jejich strategické plány a priority. Námi navrhované projekty pak musí být v souladu s těmito prioritami i vládním programem v daném sektoru. ČvT má ale i jiné prostředky z darů soukromých firem i veřejnosti přes např. Klub přátel ČvT. Tyto peníze pomáhají např. projektům, které považujeme za důležité, a nedají se napasovat na žádnou strategii zmíněných institucí. V minulosti jsme např. sváděli vodu do vesnic, kde ženy chodily i deset kilometrů k prameni.

13. 8. 2012

Rozhovor s koordinátorkou Člověka v tísní v iráckém uprchlickém táboře

Beznaděj je tady cítit na každém kroku, říká koordinátorka ČvT v iráckém uprchlickém táboře

Mise ČvT v Iráku

Člověk v tísní působí v Iráku od roku 2003. Bezprostředně po ukončení spojeneckých operací se zaměřoval především na opravy škol, zdravotnických zařízení nebo čističek vody. Do země také přenáší zkušenosti s budováním občanské společnosti. Nyní přibýly projekty v táborech pro syrské uprchlíky. Veronika Černíková pomáhá utečencům v Iráku od začátku července.

Někteří ze syrských uprchlíků jsou optimističtí a věří, že by mohli být do konce roku zpátky doma, říká v rozhovoru pro Lidové noviny Veronika Černíková z organizace Člověk v tísní. Do Iráku přijela na začátku července pomáhat utečencům.

Jak uprchlický tábor Domiz vypadá?

Tábor ležící na severu Iráku poblíž syrských hranic byl otevřen letos v březnu a má kapacitu 7 500 míst. Stavba tábora, včetně infrastruktury, je rozdělena do několika fází, takže se kapacita stále rozrůstá. A jak tábor vypadá? Představte si velkou pláň, pustou a písčitou, a na ni postavte těsně vedle sebe 600 stanů. U některých stanů je pak malá vodní nádrž s vodou a z pár cihel sestavená provizorní kuchyňka a něco, co má připomínat suchý záchod. Takové větší stanové městečko. Jediným problémem je, že pro lidi tady to není dvou nebo třítýdenní letní tábor, po kterém se navrátí domů k televizi, teplé vodě a elektřině. Někteří jsou ale optimističtí. Věří, že za dva měsíce všechno skončí, vše se vyřeší a oni budou do konce roku doma. Čím déle však tady lidé jsou, začínají si uvědomovat, že ty dva měsíce mohou být i dva roky.

Kolik uprchlíků ze Sýrie každý den přichází?

Hranice mezi Irákem a Sýrií byly dlouho uzavřené. Oficiálně otevřel Irák hranice pro uprchlíky až 23. července. Do té doby volilo mnoho lidí ilegální přechod hranic, kdy za přechod museli pašerákům zaplatit od 500 do 1100 dolarů za osobu. Za posledních pět měsíců tak překročilo hranice Iráku přes 9000 uprchlíků. Jen za poslední červencový týden pak překonalo hranice na 3000 uprchlíků ze Sýrie. Počet přicházejících lidí se mění každý den. Někdy přejde hranici 100 uprchlíků za den, jindy až 800. Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) registruje přibližně 1600 uprchlíků každý měsíc. Nicméně registrace UNHCR je pro uprchlíky dobrovolná. Jen ti, kteří jsou registrováni, pak mají nárok na pomoc. Navíc ještě musí žít přímo v Domizu, a nikoli jinde.

Jací lidé si vybírají za své útočiště právě Irák?

Tady na severu jsou uprchlíci většinou syrští Kurdové. Někteří zde mají rodiny, jiní volí Kurdistan, protože pocházejí z oblastí východních hranic Sýrie, a také proto, že zde lidé mluví podobným jazykem (syrská kurdština je téměř identická s tou, kterou se mluví v některých částech Kurdistanu). Setkala jsem se však také se syrskými Kurdy, kteří přišli do Kurdistanu

až z Damašku. Syřané, kteří přichází, pochází z různých poměrů. Jsou zde lidé, kteří pracovali pro vládu, soukromý sektor, nebo lidé z venkovských oblastí a zemědělci. Najdete zde učitele, obchodníky, počítačové experty, oceláře, ale i malíře, řidiče, námezdní dělníky.

Jak se vůbec uprchlíci ze Sýrie dostávají? Pěšky, nebo auty?

Většinou přes přechody, autobusy, či pěšky. Přinášejí si jen to nejnnutnější, nějaké doklady, úspory a oblečení. Mnoho lidí musí ujít i pět hodin obtížným terénem, aby se dostali do Kurdistanu. Jsou zde i rodiče s malými dětmi. Setkala jsem se s jednou rodinou, která přišla i s jejich hendikepovanou dcerou, která je slepá a bez nohou. Její otec ji nesl tři hodiny na zádech, než se konečně dostali do Domizu.

Co všechno tábor uprchlíkům nabízí?

Je to uprchlický tábor, takže nabídka je velice omezená. Tábor v Domizu je rozdělen na dvě sekce – pro rodiny a pro svobodné muže. V části pro rodiny je 432 stanů a v části pro svobodné muže je 144 stanů. Tento počet však nadále narůstá. Někteří svobodní muži pak bydlí v nedaleké mešitě. Jeden stan je standardně určen pro čtyři osoby. S tím, jak počet uprchlíků narůstá, objevují se stany, ve kterých bydlí i tři rodiny. V jednom stanu bydlelo dokonce 17 lidí – šest dospělých a 11 malých dětí (ve věku od 3 měsíců do 4 let). Přímo v táboře mají ordinaci Lékaři bez hranic. Do tábora také dojíždí čtyřikrát týdně z Dohuku psychologové, kteří poskytují lidem pomoc.

Jak je to s dětmi, které se v táboře ocitly?

Některé děti přicházejí do tábora bez jakýchkoli dokladů o vzdělání a to stěžuje jejich zařazení do místních škol. Ředitelé kromě toho, že nechtějí přijímat děti do školy v polovině roku (to platí především pro uprchlíky, kteří přišli již v březnu), bez vysvědčení nemohou studenta zařadit do třídy. Navíc v Kurdistanu se děti učí převážně v kurdských školách a škol, které učí v arabštině, není mnoho nebo jsou daleko a rodiče si nemohou dovolit platit za dopravu. Mnoho z těch, kteří nemluví kurdsky, pak raději děti ani do školy neposílá. Nyní v Domizu funguje "letní škola", ve které se děti učí a dohánějí to, co je třeba, aby mohly v novém školním roce nastoupit do místních škol. Další problémy jsou v táboře vyhrazeném pro svobodné muže. Oproti táboru s rodinami svobodní muži nemají takový komfort – nejsou zde kuchyňky – jídlo dostávají třikrát denně na přiděl. Navíc zde pro ně nejsou žádné aktivity ani obživa, takže jsou celý den nečinní a nemají ani možnost vydělat si peníze, které by poslali svým rodinám do Sýrie. To jim na psychice příliš nepomáhá. Někteří pak raději volí cestu zpátky.

Co uprchlíci nyní nejvíce potřebují?

V táboře mají lidé zajištěný určitý standard, včetně psychologické pomoci, i když pouze v omezené míře. Uprchlíci by asi nejvíce uvítali možnost pracovat, děti by zase rády navštěvovaly školu a pro všechny je důležitá nabídka aktivit pro volný čas, kterého tady mají hodně. Věřím, že i místo, kde by si děti, ale i dospělí mohli zahrát třeba fotbal, by změnilo negativistický přístup a pocit beznaděje, který je zde cítit na každém kroku.

Jak popisují situaci v zemi? Vyprávějí o místech, kde žili?

Lidé mají svoji zemi rádi a doufají, že se brzy vrátí. Není lehké vidět, jak vám dům, vesnici, vlast ničí občanská válka, kolem vybuchují bomby a terorizují vás různé ozbrojené skupiny.

Co je přimělo k odchodu?

Pro většinu lidí byl a je hlavním důvodem strach – o sebe, o rodinu, strach z budoucnosti, strach poslat děti do školy, protože nikdy nevíte, co se jim může stát. Mnohé však také donutila ekonomická situace v zemi. Setkala jsem se s mladou dívkou, sotva dvacetiletou. Studovala překladatelství, a navíc ještě konzervatoř. Do Iráku si dokonce přivezla housle. Jednoho dne v blízkosti její školy v Sýrii vybuchla bomba a tehdy to bylo naposledy, kdy do školy šla. Její otec rozhodl, že je třeba rodinu dostat co nejrychleji ze země. Před dvěma měsíci přijel do Erbilu. Bylo třeba nalézt vhodné místo pro rodinu, nějaký příjem a hlavně zjistit, zda je Irák bezpečnější než Sýrie. Jeho rodina přijela do Erbilu minulý týden. Pronajali si dům na okraji města, kde spí na matracích, které jim půjčili známí, a používají nádobí, které jim darovali sousedé a kamarádi.

Jak vidí lidé v táboře svou budoucnost?

Většina lidí, se kterými jsem měla možnost mluvit, se chce vrátit zpět do Sýrie, protože je to jejich domov. Bezpečnostní situace, strach z režimu a obavy o jejich rodiny jim to však znemožňují. Jeden z uprchlíků, kteří přišli asi před týdnem, mi řekl: "Co to je budoucnost? Jak můžu myslet na budoucnost, když nevím, co bude zítra? Jak budu moci platit nájem nebo se postarat o rodinu?" Jsou však tací, kteří sem přivezli rodinu, a poté, co ji zaopatří, se chtějí vrátit zpátky a bojovat proti režimu.

Existují naopak i nějaké šťastné příběhy?

Určitě. Rodiny si nestěžují, jen vyprávějí příběhy o tom, co je potkalo. Ženy povídají, jak jim vojáci zabili syny, jak ve svých šedesáti letech musely opustit všechno, co měly. Muži pak o bezmoci, že nemohou být doma a bojovat za svoji vlast. Lidé jsou ale vděční za každou pomoc a ochotni také pomoc nabídnout. Rodiny, které nejsou v Domizu a které se musí spolehnout samy na sebe, se o sebe navzájem starají. Mým průvodcem byl člověk, původně Syřan, který dlouhodobě žije a pracuje v Erbilu. Dobrovolně pomáhá rodinám ať už v Domizu, nebo v blízkém Dohuku či vzdálenějším Erbilu. Skoro nespí, přes den pracuje, odpoledne navštěvuje rodiny, večer pak dělá rozhovory pro různá média a ve tři hodiny ráno pak po internetu organizuje demonstrace v Sýrii.

Člověk v tísní nyní v Domizu zahájil projekt stavby vodního tanku, jak to s ním vypadá?

Stavba vodního tanku je zatím v počátcích. Doufáme, že brzy překonáme zbývající administrativní překážky a budeme moci stavbu co nejdříve spustit. S tím, jak se situace v Sýrii stále zhoršuje a do tábora přichází stále více lidí, denní teploty šplhají až k 50 stupňům, dostatek vody je kritický, a proto je třeba jednat co nejrychleji.

Mají uprchlíci zájem podílet se na tomto projektu?

Lidé v Domizu jsou vděční za každou nabídnutou pomoc. Jsou ochotní přiložit ruku k dílu. Navíc díky veřejným pracím (tzv. cash for work), jež jsou součástí našeho projektu, můžeme místním lidem nabídnout také způsob, jak si alespoň trochu přivydělat.

Lidové noviny

11. 9. 2012

Postoj Asociace krajů k hospodářským vztahům s Čínou

Okolní země udržují s Čínou čilé ekonomické vztahy i přes důsledné prosazování lidských práv

Asociace krajů dlouhodobě prosazuje, aby se vztahy mezi Českou republikou a ČLR zlepšily alespoň na úroveň ostatních členských zemí EU nebo dokonce na úroveň vztahů, které mají s ČLR naši sousedé z Německa, Polska či Rakouska. Čína je pro naše podnikatele strategickou, ale bohužel doposud plně nevyužitou příležitostí.

V teritoriu jako je Čína je proexportní podpora mateřského státu naprosto klíčovou záležitostí, což si dobře uvědomuje drtivá většina evropských státníků, kteří v doprovodu podnikatelů svých zemí Čínu pravidelně navštěvují, a o čemž jsem se s delegací hejtmanů přesvědčil při své cestě v březnu letošního roku.

Ekonomická spolupráce, ať již v oblasti podpory exportu, investic či cestovního ruchu je nejlevnějším a nejefektivnějším protikrizovým opatřením pro českou ekonomiku.

Nedomnívám se, že Německo, Francie, Velká Británie či Polsko jsou při prosazování lidských práv méně důslední než Česká republika a přesto udržují s ČLR přátelské politické a ekonomické vztahy.

www.top09.cz

11. 9. 2012

Usnesení Předsednictva TOP 09 ohledně vyjádření premiéra Nečase

Předsednictvo TOP 09 dnes vzalo na vědomí informaci předsedy TOP 09 a ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga o včerejším vyjádření předsedy vlády, a to s tím závěrem, že jde o vyjádření velice nešťastné a může zpochybnit dosavadní směřování a důvěryhodnost české zahraniční politiky.

Předsednictvo TOP 09 je dále toho názoru, že projevit slabost vůči autoritativním režimům je vždy chybným krokem.

www.top09.cz

11. 9. 2012

Komentář kandidáta na senátora Viliama Bucherta k vyjádření premiéra Nečase

Buchert: Premiér Nečas lže. Komu to slouží?

Petr Nečas při projevu v Brně ostře vystoupil proti zastáncům ruských punkerek Pussy Riot a proti tibetskému dalajlámovi. Jenže předseda vlády byl zcela mimo realitu. Hovořil o "dalajlamismu" (to má od prezidenta Klause?) a o tom, že podpora Tibeťanů je "vzývání režimu vlády, který by pravděpodobně neměl demokratický charakter, který by měl polofeudální teokratický charakter".

Lépe by to neřekl ani čínský komunista. Nečas neví, že dalajlama už není předsedou tibetské exilové vlády, že Tibeťané si poprvé v historii premiéra zvolili svobodně a že je jím člověk, který vystudoval práva na Harvardu. Navštívil jsem Tibet několikrát a je úplně absurdní tvrdit, že tamní nastupující generace by chtěly teokratický režim. Pokud jde o odsouzené ženy z Pussy Riot, ani já nesouhlasím s tím, že si vybraly k protestu proti Putinovi chrám, ale že Nečas hovoří o jejich "umělém a falešném" (opět slova prezidenta) vystoupení, je nemístné.

Za Putina oroduje u nás hlavně Václav Klaus a Petr Kellner z PPF, jehož firma má velké obchodní zájmy jak v Rusku, tak v Číně. Obchod musíme jistě podporovat, ale Nečas měl volit rozumnější slova. A mimochodem - byli to právě starostové ODS, kteří léta vyvěšovali po celé republice tibetské vlajky na podporu dalajlamy a jeho myšlenek. Možná, že Petr Nečas už ale není z ODS.

Viliam Buchert,
kandidát na senátora za Prahu 8

www.top09.cz

17. 9. 2012

Tisková konference senátora a stínového ministra školství po jednání se slovenským ministrem školství

Senátor a stínový ministr školství Marcel Chládek dnes jednal se slovenským ministrem školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenské republiky Dušanem Čaplovičem. Předmětem jednání byla především snaha o navázání úzké spolupráce v oblasti vzdělávání mezi ČSSD a slovenským ministrem, zejména pak plán na další efektivní rozvoj v oblasti školství s maximálním využitím zkušeností obou států.

„Školství není levé ani pravé, ale dobré a špatné. Jsem přesvědčen o tom, že obě země by měly v důsledku regionální i kulturní blízkosti maximálně v oblasti školství spolupracovat,“ uvedl slovenský ministr školství Dušan Čaplovič.

„Dohodli jsme se s panem ministrem na možnosti vzniku česko-slovenského kulatého stolu, který by byl platformou pro vzájemnou výměnu zkušeností v oblasti vzdělávání. Rádi bychom čerpali především z úspěšných slovenských projektů, mezi něž patří například slovenská státní maturita. Ta česká, kterou spustila vláda P.Nečase, skončila bohužel fiaskem a byla desetkrát dražší, než u našich východních sousedů,“ doplnil senátor a stínový ministr Marcel Chládek.

www.cssd.cz

19. 9. 2012

Projev pražského arcibiskupa při příležitosti převzetí Řádu čestné legie

Pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP převzal 19. září 2012 z rukou velvyslance Francie v České republice Pierra Lévyho insignie rytíře Řádu čestné legie. Slavnostní předání se uskutečnilo v Buquoyském paláci, sídle Francouzského velvyslanectví v Praze.

Vaše Excellence, vážený pane velvyslanče, Vaše Excellence páni velvyslanci, vaše Excellence, spolubratři v biskupské službě, vzácní hosté, bratři a sestry, drazí přátelé,

velice rád bych poděkoval prezidentu Francouzské republiky za udělení tohoto vyznamenání Řádu čestné legie (*Ordre national de la Légion d'honneur*) s vědomím, že jde o nejvyšší francouzské státní vyznamenání. Tato událost mně přivádí k tomu, abych vyznal svůj vztah k zemi, kterou vy, Vaše Excellence, reprezentuje v České republice. Jméno Francie je v mém životě od dětství pochopitelně i v duchu rodinné tradice spojeno se jménem generála Charles de Gaulle a společným bojem západních spojenců proti nacistické expanzi v Evropě. Současně však také s francouzskou literaturou, kterou pro mne reprezentovali Victo Hugo a Alexandre Dumas. To byla má četba od 12 let. Hugovy Bídníky jsem četl téměř desetkrát a myslím, že jsem viděl každé jejich filmové zpracování. Představa Jean Valjeana je u mne však doživotně spojena s Jean Gabinem. Hrdinnou světici Johanku z Arku jsem však poznal díky Marku Twainovi a jeho Panně ve zbroji. Až mnohem později vstoupil do mého světa můj nejoblíbenější autor Antoine de Saint Exupéry. Bylo to způsobeno politickou izolací naší země v době rudé totality. Proto jsem se dříve seznámil díky svobodným časům první republiky a Florianově Staré říši s autory *rennouveau catholique*.

S osobními úvody dr. Metoděje Habáně, který nás jako dominikánské novice a kleriky seznamoval nejenom s velikými obnoviteli dominikánského řádu počínaje otcem Dominikem Henri Lacordairem a jeho pokračovateli otcí Antoine Sertillanges, Marie Joseph Lagrange a dalšími, kteří mně nejen přivedli ke studiu Jacques Maritaina ale i k jeruzalémské Bibli. Ta však není myslitelná bez spolupráce našeho či vašeho dobrého pana konzula Paul Claudela či Georges Bernanose, Francois Mauriaca a dalších. Smysl pro demokracii a svobodu byl vlastní nejen otcí Lacordairovi, který přivedl církev nejen ve Francii, ale i díky Jacques Maritainovi a druhému vatikánskému koncilu, do moderního světa. To přivedlo i generálního představeného řádu otce Stanislava Gilleta, jednoho z papežských poradců k podpoře Československé republiky a k neuznání mnichovského diktátu papežem Piem XI., který dokonce odmítl přijmout Adolfa Hitlera při jeho pomnichovské cestě k Mussolinimu ve Vatikánu a přihlásil celou církev k duchovnímu izraelskému dědictví. Tento myšlenkový svět připoutal pouty přátelství k francouzským dominikánům mého oblíbeného autora Antoine Exupéryho.

Návštěvy kardinálů a pařížských arcibiskupů v Praze jsou znamením duchovního přátelství a vzájemné podpory, jak ve vztahu k církvi tak k českému státu. Nejprve to byla návštěva kardinála Alfred-Henri-Marie Baudrillarta, poté dvě návštěvy kardinála Jean Verdiera, a to jak při svatováclavském miléniu v roce 1929 tak při celostátním eucharistickém kongresu v roce 1935. Tyto návštěvy si našly své pokračování ve dvou návštěvách kardinála Jean-Marie Lustigera. Mluvím-li o svobodě, nesmím zapomenout také na dvě návštěvy prezidenta François Mitteranda, především na tu první se snídaní se svými přáteli. Je mi líto, že dva z mých neblížších chybí, a to prezident Václav Havel a Jiří Dienstbier senior, se kterým jsme u vás zde před dvěma roky slavili předšestšedvečerní večeři. Loňská návštěva pařížského arcibiskupa kardinála André Vingt-Trois při výročí položení základního kamene svatovítské

katedrály otcem vlasti Karlem IV. nám připomněla prvního stavitele naší katedrály, tohoto duchovního národního symbolu našeho státu, za který vděčíme prvnímu staviteli, Matyáši z Arrasu. Myslím, že je to výmluvné gesto, které mluví o spojení velikosti francouzského ducha v naší historii, v naší zemi a potvrzuje význam vaší krásné země; mluvím o velikosti a duchovním rozměru milované Francie.

Na závěr mi dovoluje ještě jednou vyjádřit své upřímné a srdečné díky.

Kardinál Dominik Duka OP

www.dominikduka.cz

20. 9. 2012

Rozhovor s manažerem Adra: Nadace pomáhá v Africkém rohu

ADRA Česká republika společně s norskou kanceláří ADRA finančně podpořila pomoc vnitřním uprchlíkům v v oblasti Banadir v Somálsku. Uprchlíkům byly od května distribuovány potraviny a základní předměty denní potřeby. O aktuální situaci v Somálsku jsme si povídali s projektovým manažerem Johnem Ogege, který pro ADRA Somálsko pracuje již pět let.

Jak vypadá okolí Mogadiša rok po krizi v Africkém rohu?

V roce 2011 byla situace opravdu velmi špatná, do oblasti však přišlo velké množství humanitární pomoci z mezinárodních organizací. Mnoho lidí bylo v této těžké době podpořeno, na konci roku navíc konečně začalo pršet a v únoru letošního roku bylo deklarováno, že hladomor je překonán. V březnu v některých oblastech dokonce sklídili malou úrodu. Takže situace se zlepšila, přestože problém ještě zcela překonán není.

ADRA Somálsko působí také v táborech, kde se shromažďují tzv. vnitřní uprchlíci. Jaká je situace tam?

Uprchlícké tábory pořád existují. Lidé tam odcházeli, protože doma přišli o všechno, a doufali, že v táborech jim někdo pomůže. Když na konci minulého roku začalo pršet, někteří se rozhodli vrátit domů, mnoho lidí ale stále zůstává. Tábory jsou opravdu velké, jsou tam tisíce lidí, i když tam působí více organizací, stejně se pomoc těžko dostane všem potřebným. Proto bylo stále na místě podpořit ty nejzranitelnější distribucemi potravin a základních věcí denní potřeby.

Je opravdu náročné vybírat příjemce projektu. Představte si, že máte před sebou mnoho lidí, kteří pomoc opravdu potřebují, vy ale máte omezené zdroje a musíte vybrat jen ty, kteří tu pomoc potřebují opravdu nejvíce. Navíc v táborech jsou lidé z různých klanů a panuje mezi nimi rivalita, proto je velmi důležité vybírat opatrně a spravedlivě.

Nastal už v oblasti Banadir čas pro přechod z humanitární pomoci k podpoře obnovy zdrojů obživy?

Určitě ano, my se právě snažíme tyto dvě fáze pomoci propojovat. Obnova je dlouhodobý proces, nestane se to najednou. Někteří lidé utekli do táborů kvůli suchu, jiní kvůli

ozbrojenému konfliktu, je tu mnoho problémů a bude chvíli trvat, než se lidem podaří obnovit svoje živobytí. Někteří se již mohli vrátit do svých domovů, v jiných oblastech se ale stále válčí.

Jaké jsou běžné zdroje obživy v Banadiru?

Banadir není zemědělská oblast. Lidé tu buď podnikají – mají obchody s potravinami, malé čajovny, pouliční stánky, nebo se nechávají zaměstnat na různé manuální práce. To bychom mohli podpořit například systémem malých grantů. Na mikrofinance je ale ještě brzy, v této fázi je potřeba, aby se vůbec postavili na vlastní nohy, byli soběstační. Když se to podaří a obnoví svoje živobytí, potom můžeme začít přemýšlet o půjčkách.

Jak hodnotíte bezpečnostní situaci v oblasti?

Banadir a okolí Mogadiša je v současné době docela bezpečné. I když skoro každý den je zde nějaký bezpečnostní incident. Ale je to mnohem lepší než dříve. Dnes je většina populace Mogadiša schopná žít normální život, jít na trh, podnikat. Dokonce i my jako pracovníci neziskových organizací se můžeme po oblasti normálně pohybovat, chodit po trhu, to bylo dříve nemyslitelné. Je vidět, jak se místní trh pomalu obnovuje, doufáme, že se to pomalu vrátí k normálu a Mogadišo bude zase žít. Centrální vláda, přestože je stále slabá, má s podporou armády kontrolu nad většinou území Banadiru.

Hrozilo někdy organizaci ADRA od hnutí Al Šabáb nějaké nebezpečí?

Ano, právě proto můžu potvrdit, že bezpečnostní situace se velmi zlepšila. ADRA byla Al Šabábem vykážána z většiny území, které ovládali. ADRA, World Vision a Diakonia jsou křesťanské organizace a proto o ně islamistická milice nestála. Ale po intervenci afrických armád jsme se mohli vrátit zpět do Mogadiša. V letech 2009, 2010 bylo Mogadišo pod kontrolou Al Šabábu, téměř nikdo se tam v té době nedostal. Cizinci v žádném případě, hrozily únosy... Vrátili jsme se tam v červnu minulého roku a situace je teď opravdu relativně bezpečná. S ochrankou se dnes můžete procházet po uprchlických táborech, po trhu. Kdybyste se tam procházeli před rokem, unesli by vás a žádali miliony výkupného. Dnes se tam cítím bezpečně.